

ТОВ "КОНСАЛТИНГОВА АГЕНЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ"

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

села Деревки Полтавського району

Полтавської області

РОЗДІЛ

ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО

СЕРЕДОВИЩА.

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Замовник: ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КОТЕЛЕВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

Договір: №   від   2021 року.

ГП

Директор

МП

О. ДРАНОВСЬКИЙ

В. ВАРИГА

Полтава 2021

ТОВ "КОНСАЛТИНГОВА АГЕНЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ"

Пояснювальна записка

РОЗДІЛУ ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА. ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ села ДЕРЕВКИ Полтавського району Полтавської області

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		2

Зміст

Вступ	стор. 4
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.	стор. 7
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	стор. 10
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	стор. 32
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування місцевого рівня, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	стор.34
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.	стор.41
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.	стор.59
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.	стор.71
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).	стор.93
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.	стор.98
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).	стор.109
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.	стор.109
12. Список використаних джерел.	стор.112
13. Додатки.	стор.115

ВСТУП

З метою дотримання одного з основних принципів екологічної оцінки “незалежність”, стратегічну екологічну оцінку документу державного планування - проекту “Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області”, який розробляється ТОВ “Консультаційний центр”, проведено групою фахівців, які не мають прямого зв'язку з розробниками, що виключає вплив економічних інтересів на цілі збереження довкілля.

Генеральний план є одним із засобів створення ефективної системи управління у містопланувальній і містобудівній сферах, визначає вимоги щодо забезпечення державних інтересів із встановлення планувальних обмежень згідно з ДБН Б.2.2-5:2011 “Планування та забудова міст, селищ і функціонування територій. Благоустрій територій”, ДСП 173-96 “Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів” та ДБН Б.1.1-14:2012 “Склад та зміст детального плану території”.

Окремий розділ “Охорона навколишнього природного середовища” виконаний у складі Генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, розроблений відповідно до вимог Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”, ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 Настанова з виконання розділів “Охорона навколишнього природного середовища” у складі містобудівної документації та наказу Мінекології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №96 “Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування”. Також у даному розділі враховані вимоги діючих нормативно-правових актів у сфері містобудування, охорони навколишнього природного середовища, охорони здоров'я та техногенної безпеки.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Розширений розділ “Охорона навколишнього природного середовища. Звіт про стратегічну екологічну оцінку” виконаний в межах села Деревки Полтавського району у складі Генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області” на основі даних, викладених у Заяві про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування “Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області” та керуючись наступними законодавчими та нормативно-правовими актами України.

Конституція України	прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996
Кодекс України	Земельний кодекс України затверджений 25.10.2001
Кодекс України	Лісовий кодекс України затверджений 21.01.1994
Кодекс України	Водний кодекс України затверджений 06.06.1995
Закон України	Про стратегічну екологічну оцінку від 20.03.2018 № 2354-VIII
Закон України	Про забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення від 24.02.1994 № 4 004-XII.
Закон України	Про охорону навколишнього природного середовища від 25.06.1991 №1264-XII.
Закон України	Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року від 21.12.2010 №2818-VI
Закон України	Про охорону атмосферного повітря від 16.10.1992 №2707-XII
Закон України	Про екологічну мережу України від 24.06.2004 №1864-IV
Закон України	Про оцінку впливу на довкілля від 23.05.2017 № 2059 -VIII
Закон України	Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки від 21.09.2000 № 1989-III

Закон України	Про регулювання містобудівної діяльності від 17.02.2011 №3038-VI
Закон України	Про основи містобудування від 16.11.1992 №2781-XII
Закон України	Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів 12.12.2019 №377-IX
Постанова Верховної Ради України	від 05.03.1998 №188/98-ВР “Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки”
Постанова КМУ	від 13.12.2017 №989 “Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля”
Постанова КМУ	від 17.09.1996 №1147 “Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів”
Постанова КМУ	від 03.08.1998 №1216 “Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів”
Постанова КМУ	від 13.07.2000 №1120 “Про затвердження Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів”
Постанова КМУ	від 16.12.2020 №1272 “Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення”
ДБН Б 2.2-12:2019	Планування і забудова територій
ДБН Б.1.1-9:2009	Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів сільських населених пунктів
ДБН В.1.1-25-2009	Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення
ДБН А.2.2-1-2003	Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд
ДБН Б В.1.1-27-2010	Будівельна кліматологія
ДБН В.2.5-74:2013	Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди.
ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010	Настанова з виконання розділів “Охорона навколишнього природного середовища” у складі містобудівної документації
Наказ Мінекології та природних ресурсів України	від 30.05.2018 №182 “Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля”
Наказ Мінекології та природних ресурсів України	від 10.08.2018 №96 “Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування”
Наказ Мінекології та природних ресурсів України	від 29.12.2018 №465 “Про внесення змін до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування”
ДСП 145	Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць
ДСП 173	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів
ДСП 201-97	Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біологічними речовинами)
Директива ЄС	ДИРЕКТИВА 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики від 23.10.2000

Стратегічні документи на міжнародному та державному рівні, які враховані під час підготовки документа державного планування, що розглядається, наступні:

1. Біорізноманіття:
  - Концепція загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005 - 2025 роки від 22 вересня 2004 року № 675-р;
2. Стале управління водними ресурсами:
  - Директива 2000/60/ЄС “Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики” від 23 жовтня 2000 року;
3. Зміна клімату та озоновий шар:
  - Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 №932-р.у.;
  - План заходів щодо виконання Концепції;
  - Стратегія низьковуглецевого розвитку на період до 2050 року (проект) від 08.07.2018;
  - Директива 2003 (87) ЄС від 13.10.2003 “Про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та про внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС. Зі змінами”;
  - Директива прийняти Закон України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів” (реєстр. N 9253 від 01.11.2018)
4. Охорона земель:
  - Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням від 30 березня 2016 року № 271-р.
5. Наслідки катастрофи ЧАЕС та зона відчуження:
  - Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері розвитку діяльності в окремих зонах радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи від 18 липня 2012 року № 535-р
6. Екологічний моніторинг:
  - Стратегія державної екологічної політики України на період до 2030 року від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII;
  - Концепція реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища від 31 травня 2017 року № 616-р;
  - Концепція створення Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля» від 7 листопада 2018 року № 825-р.;
7. Євроінтеграція:
  - Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері довкілля від 18 березня 2004 року № 1629-І.
8. Транспорт:
  - Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року від 30.05.2018 №430-р.
9. Поводження з відходами:
  - Національний план управління відходами до 2030 року від 20 лютого 2019 року №117-р;
  - Національна стратегія поводження з відходами від 8 листопада 2017 року №820-р;
  - Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19.11.2008.

Для невідкладного вирішення екологічних проблем необхідна широкомасштабна система комплексних заходів економічного, соціально-політичного, технологічного та культурного характеру. Їх продуктивному вирішенню та піднесенню ефективності управління природоохоронною справою на державному та регіональному рівнях у найближчій перспективі сприятиме забезпечення виконання заходів, передбачених державними та регіональними цільовими програмами та проектами щодо охорони та відтворення довкілля.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		6

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Документ державного планування "Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області" є документацією з просторового планування на місцевому рівні.

"Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області" (далі – Генеральний план) складається із: пояснювальної записки, графічних матеріалів та додатків і графічних матеріалів у зменшеному вигляді.

Зміст пояснювальної записки генерального плану села Деревки складається із вступу, аналітичної частини, розділу обґрунтувань та пропозицій, моделі перспективного розвитку населеного пункту, основних техніко-економічних показників та додатків.

В аналітичній частині приведена загальна характеристика існуючого стану села Деревки (житловий фонд, забезпеченість громадським обслуговуванням, наявність інженерних комунікацій, тощо), описані природні та інженерно-будівельні умови, на основі чого зроблені висновки по вихідним умовам та визначені на явні проблеми та задачі функціонально-планувальної організації села Деревки.

Попередня містобудівна документація була розроблена Полтавською філією Проектного інституту "Укрміськбудпроект. Полтавський філіал" у 1967 році. Концепція попереднього генерального плану в першу чергу передбачала ряд заходів по збереженню розширенню та подальшому використанню існуючих установ, зокрема: будинку культури на 400 місць; адміністративних будівель і споруд; школи на 300 учнів; дитячого дошкільного закладу на 146 дітей; будинку для приїжджих; комбінату побутового обслуговування; амбулаторії з аптекою; розширення території житлової забудови; забезпечення населеного пункту централізованим водопостачанням.

Село Деревки на той час перебувало в складі колгоспу "Більшовик". За порівнянням запланованих попереднім планом заходів з існуючим станом населеного пункту, необхідно зазначити, що частина запланованих заходів залишилась нереалізованою.

Розділ обґрунтувань та пропозицій є найбільш змістовною частиною генерального плану, який містить обґрунтування і пропозиції по стратегії соціально-економічного розвитку села, прогноз чисельності населення, напрямки і положення містобудівного розвитку. В його складі також обґрунтовуються та викладаються планувальні рішення по розміщенню житлової забудови, нових виробничих підприємств, громадських установ, розвитку рекреаційних територій, інженерної та транспортної інфраструктури.

В розділі модель перспективного розвитку населеного пункту розглянуто можливість підвищення ефективності використання внутрішніх та зовнішніх територіальних ресурсів за рядом напрямків, як в найближчий час, так і на віддалену перспективу.

Вихідні дані для розроблення генерального плану підготовлені відповідними фахівцями Котелевської селищної територіальної громади.

Основні цілі та задачі проекту генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області (функціонально-планувальна організація села).

Основними цілями проектних рішень з планування та забудови територій є формування повноцінного життєвого середовища і сталого розвитку населеного пункту.

Головна мета проекту генерального плану - впорядкування існуючих та виділення нових територій для подальшого містобудівного та соціально-економічного розвитку населеного пункту, взаємопов'язаного розвитку сільбищних зон і транспортно-комунікаційних зв'язків, створення сприятливих умов життєдіяльності населення, залучення інвестицій, шляхом відповідного зонування територій. встановлення меж села.

Завданнями проекту генерального плану є:

- обґрунтування майбутніх потреб і визначення пріоритетних напрямів розвитку села;
- визначення перспективної планувальної структури села з урахуванням громадських і приватних інтересів та проведення його функціонального зонування з дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства;
- визначення перспективної чисельності населення, об'ємів та структури нового житлового будівництва;
- визначення територій для розвитку сільбищного будівництва;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		7

- визначення територій, що мають певні обмеження при їх використанні (природоохоронні, об'єкти археології, санітарно-гігієнічні, інженерно-будівельні тощо);
- загальний аналіз стану довкілля та факторів, що його формують, надання містобудівних пропозицій щодо поліпшення санітарно-гігієнічного та екологічного стану території населеного пункту;
- обґрунтування доцільності зміни меж населеного пункту;
- надання пропозицій щодо вдосконалення транспортної та інженерної інфраструктури, тощо.

Генеральний план є основою для територіальної громади при прийнятті рішень щодо:

- підготовки обґрунтованих пропозицій щодо зміни меж населеного пункту;
- підготовки вихідних даних для розроблення планів земельно-господарського устрою території;
- вирішення питань щодо розташування та проектування нового будівництва, здійснення реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів містобудування та упорядкування територій;
- вирішення питань вибору, вилучення, надання у власність чи користування земельних ділянок, надання дозволу на будівництво об'єктів містобудування;
- організації розроблення та затвердження плану зонування, детальних планів території, планів червоних ліній, іншої містобудівної документації та проектів;
- організації проведення грошової оцінки земель;
- розроблення і затвердження місцевих містобудівних програм та програм соціально-економічного розвитку;
- узгодження питань забудови та іншого використання територій, в яких зацікавлені територіальні громади суміжних адміністративно-територіальних одиниць;
- встановлення на відповідних територіях режиму використання земель, передбачених для містобудівних потреб.

Зв'язок з іншими документами державного планування.

Проект Генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області розроблено на актуалізованій картографічній основі у цифровій формі у місцевій системі координат, що має зв'язок із державною системою координат УСК-2000, з врахуванням:

- Схеми планування території Полтавської області (розроблена ДП УДНДПМ "Діпромісто" імені Ю.М. Білокозя, Київ, у 2012 році та затверджена шістнадцятою сесією Полтавської обласної ради шостого скликання від 23 травня 2013 року);
- Схеми планування території Котелевського району Полтавської області (розробник - ДП Український Державний науково-дослідний інститут проектування міст "Діпромісто" імені Ю.М.Білокозя);
- "Основні засади (стратегія) державної екологічної політики на період до 2030 року";
- "Національний план управління відходами до 2030 року";
- "Стратегія розвитку Полтавської області на період 2027 року";
- Комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017-2021 роки;
- Регіональної цільової Програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017-2021 роки ("Довкілля-2021");
- обласної програми "Екологічні ініціативи Полтавської області на 2019-2021 роки";
- схем, проектів і програм розвитку інфраструктури населеного пункту, безпеки та організації дорожнього руху, тощо.

Матеріали Проекту генерального плану використовуються як вихідні дані при розробленні іншої планувальної документації та проектів забудови територій населеного пункту, інвестиційних програм і проектів, програм соціально-економічного розвитку, схем визначення земель населених пунктів для приватизації, планів земельно-господарського устрою населеного пункту, спеціальних проектів, схем і програм охорони навколишнього природного середовища та здоров'я населення, інженерного захисту і підготовки території, комплексних схем транспорту, проектів та схем організації дорожнього руху, систем управління дорожнім рухом, схем розвитку систем інженерного обладнання і галузей сільського господарства схеми санітарного очищення населеного пункту, виконанні грошової оцінки, створенні містобудівного та земельних кадастрів тощо.

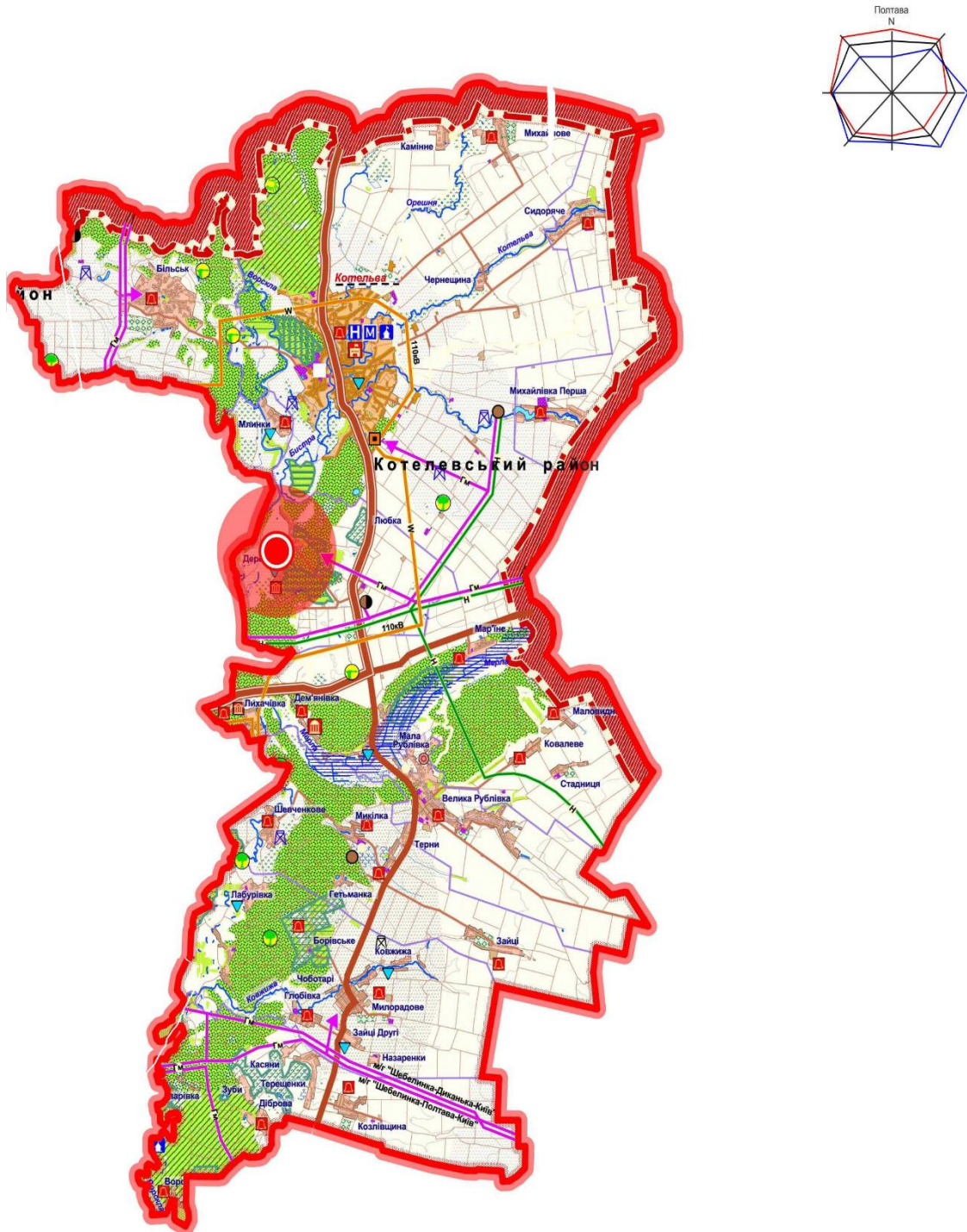
							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		8

Генеральний план населеного пункту сприяє в частині забезпечення надходжень до місцевого бюджету від користування земельними ділянками та іншими природними об'єктами місцевого значення, сприяє забезпеченню регулювання та контролю за їх використанням, ефективним володінням і використанням майна при належному функціонуванні бюджетних установ, створює умови для розвитку особистих підсобних господарств, організації благоустрою населеного пункту тощо.

Вирішення стратегічної цілі щодо територіального розвитку населеного пункту передбачається шляхом проведення всебічного аналізу території з визначенням резервів територій та допустимих видів їх використання.

Схема розташування с.Деревки на території Деревківської сільської ради Котелевського району Полтавської області в системі розселення

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Фізико-географічна характеристика території, особливості рельєфу.

Село Деревки Полтавського (Котелевського) району Полтавської області розташоване на північно-західній частині Східноєвропейської рівнини, яке має координати 49°59'31" північної широти; 34°42'39" східної довготи в лівобережній частині України на території Полтавського (Котелевського) району Полтавської області, на відстані 60 км від обласного центру та близько 12 км від смт. Котельва.

Населений пункт знаходиться в межах Придніпровської низовини та Полтавської рівнини, у лісостеповій фізико-географічній зоні.

Середня висота над рівнем моря 101 м.

Село розташоване на лівому березі річки Ворскла, вище за течією на відстані 3,5 км розташоване смт Котельва, нижче за течією на відстані 3 км — село Вільхове, на протилежному березі — село Глинське. До села зі сходу примикає лісовий масив (див. заповідне урочище "Крупицьке"), на північ від села розташоване заповідне урочище "Колода".

Поруч з селом проходить автомобільна дорога Суми – Полтава.

Чисельність населення села Деревки на 01.01.2021 становила 0,988 тис. осіб., територія населеного пункту станом на 01.01.2021 складала 509,3 га.

Село Деревки Полтавського (Котелевського) району Полтавської області згідно з групуванням населених пунктів за чисельністю населення, встановленим Державними будівельними нормами - відноситься до групи великих сільських населених пунктів.

Село Деревки входить до складу Котелевської селищної територіальної громади.

Кліматичні умови.

У відповідності до архітектурно-будівельного кліматичного районування території України, село Деревки Полтавського району Полтавської області розташоване в межах Північно-західного кліматичного району, основні показники якого мають наступні значення:

Клімат району помірно – континентальний. Літо - тепле з достатньою кількістю опадів. Зима - доволі довга, малосніжна з частими відлигами, іноді настільки інтенсивними, що поверхня землі повністю звільняється від снігу.

Для кліматичної характеристики території розташування населеного пункту використані дані метеостанції міста Полтава.

Зимою температурний режим непостійний. Періоди морозної погоди часто змінюються відлигами, обумовленими виходом південних і південно-західних циклонів.

Влітку, в зв'язку з послабленням циклонічної діяльності, зменшуються зміни температури повітря.

Найхолоднішим місяцем є січень. Середня температура повітря знижується від - 5°C до - 8°C, але навіть в січні можливі відлиги, при яких температура повітря значно підвищується. Деякі зими визначаються значною суворістю, при яких втримуються тривалі морози, а в окремі дні можливе зниження температури повітря нижче - 30°C.

Абсолютний мінімум температури повітря в січні від - 37°C до - 40°C.

Від січня до лютого починається незначний ріст температури повітря і на початку третьої декади крива середньодобової температури повітря проходить через 0°C, але іноді і весною можливі значні пониження температури повітря.

Середня дата останнього заморозку в повітрі приходить на кінець другої декади травня.

В липні температура повітря досягає максимальних значень, середньомісячна температура повітря від +18°C до + 20°C. Абсолютний максимум, зафіксований в липні, дорівнював + 37°C.

Після липня починається зниження температури повітря, а в середині вересня можливі заморозки. Тривалість без морозного періоду в середньому становить 171 день. Температура ґрунту пов'язана з температурою повітря і в значній мірі її визначає.

Важливим показником термічного режиму ґрунту є глибина проникнення температури 0°C в ґрунт. Зазвичай глибина промерзання ґрунту в середньому коливається в межах 41... 115 см.

Вологість повітря є важливим елементом клімату. Вона впливає на інтенсивність випаровування, виникнення заморозків, утворення туманів, хмарності тощо.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		10

Середня відносна вологість за рік становить 70%. Зимом середня місячна вологість досягає найбільших значень (83...88%). Максимум (88%) відносної вологості спостерігається в грудні.

Для даної місцевості характерний континентальний тип річного ходу опадів з максимумом влітку і мінімумом зимою.

За рік в середньому випадає 495 мм опадів. Основна кількість опадів (344 мм) спостерігається в теплий період (квітень - жовтень), що складає 70% річної кількості. В холодний період року (листопад - березень) в середньому випадає 151 мм опадів або 30% річної кількості.

Мінімальна кількість опадів 21...25 мм буває в лютому, максимальна 66...65 мм - в червні - липні.

При проходженні глибоких циклонів, а також при інтенсивних конвекційних процесах спостерігаються сильні дощі. В найбільш засушливі роки може пройти злива 50% річної норми опадів.

Сніговий покрив суттєво впливає на формування клімату в зимній період.

Час утворення і сходу снігового покриву в значній мірі залежить від погодних умов і з року в рік може змінюватись, помітно відрізняючись від середньо багаторічних.

В районі розташування населеного пункту сніговий покрив може спостерігатися з жовтня по квітень.

Середня дата появи снігового покриву наближається до дати переходу середньодобової температури через 0°C і приходить на середину листопада.

Середня наявність снігового покриву, мм становить: від 4 у листопаді, до 26 у січні. Перший сніг, як правило, розтає і стійкий сніговий покрив не встановлюється. В середньому сніговий покрив залягає на 3 місяці.

Протягом зими відбувається накопичення снігового покриву до 10..11 см, а в окремі роки товщина його може досягти 50 см і більше. Середній багаторічний сніговий покрив складає біля 20 см.

На початку березня починається руйнування снігового покриву і до кінця місяця сніг зникає.

Запас води в сніговому покриві має велике практичне значення, так як у сукупності з інтенсивністю розтавання снігу визначається стік води в водойми, величина весняного паводку, запас води в ґрунті і т.п.

З збільшенням товщини снігового покриву і його щільності збільшується запас води в снігу. В середньому, в третій декаді лютого запас води в снігу досягає 30 мм, середній з найбільших запасів дорівнює 51 мм.

В осінньо-зимовий період в середньому відмічається від 1 до 5 стихійно-небезпечних явищ, серед яких сильні снігопади, хуртовини, налипання мокрого снігу, ожеледь та снігові замети.

Ці явища сягають критеріїв стихійно-небезпечних явищ та призводять до обривів ліній електромереж, обмеження руху транспорту, значного ускладнення роботи суб'єктів господарювання. Подібні явища відмічаються щороку при цьому останні 15 років середньостатична кількість таких явищ збільшується (якщо в 2003-2005 роках їх було від 2 до 4 то в 2015-2018 роках до 5-7 явищ такої інтенсивності протягом осінньо-зимового періоду).

Територія села Деревки Полтавського району, як і вся територія Полтавської області характеризується сприятливим для життєдіяльності людини кліматом.

Повітряне середовище.

В теплий період року, особливо літом та восени, вирішальний вплив на формування вітрового режиму чинять західні відроги. Цим і пояснюється велика повторюваність західних і північно-західних вітрів.

В холодний період року спостерігається стійке поширення на Україну повітряних мас зі сходу, південного сходу; звідси і найбільша повторюваність.

Основні показники якого мають наступні значення:

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		11

температура повітря, °С				кількість опадів за рік, мм	відносна вологість у липні, %	середня швидкість вітру у січні, м/с
середня за		абсолютний мінімум	абсолютний максимум			
січень	липень					
від -5	від 18	від - 37	від 37	від 550	від 65	від 3
до -8	до 20	до -40	до 40	до 700	до 75	до 4

Середня температура: січня – 5,4°C, липня +20,5°C. Середньорічна температура повітря + 7,8°C.

Розрахункові будівельні температури:

- абсолютна мінімальна температура - 37°C;
- абсолютна максимальна температура + 39°C;
- середня T° найхолоднішої п'ятиденки - 22°C;
- найхолодніша доба (забезпечення 0,98): -29°C;
- найхолодніша доба (забезпечення 0,92): -26°C;
- найхолодніша п'ятиденка (забезпечення 0,98): -25°C;
- найхолодніша п'ятиденка (забезпечення 0,92): -23°C;
- найжаркіша доба (забезпечення 0,95): 29 °C;
- найжаркіша доба (забезпечення 0,99): 25°C;
- зимова температура для розрахунку вентиляції - 10,6°C;
- середня T° опалювального сезону – 1,8°C, його тривалість 187 днів.

Тривалість періоду із середньодобовою температурою зовнішнього повітря:

- ≤ 8 °C складає 178 діб (середня температура - 0,6 °C);
- ≤ 10 °C складає 195 діб (середня температура 0,0 °C);
- ≥ 21 °C складає 31 діб (середня температура 20,8 °C).

Середня дата першого заморозку - остання декада жовтня, останнього - перша декада травня. Тривалість безморозного періоду - 137 днів. Середня відносна вологість повітря в холодний період - 85 %, в теплий - 48 %.

Дати переходу середньої добової температури повітря через + 8°C (15 жовтня - 11 квітня) та + 10°C (6 жовтня - 19 квітня) восени та навесні (дати початку і закінчення опалювального сезону).

Дати опалювального періоду			
перехід через + 8°C		перехід через + 10°C	
початок	закінчення	початок	закінчення
15.X.	11.IV.	6.X.	19.IV.

Температура повітря по району, (°C)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
Середня температура, °C	5,4	4,6	0,3	9,0	5,4	18,7	20,5	19,7	4,3	7,7	1,3	-3,4	7,8
Абсолютний максимум, °C	9,6	11,0	19,4	29,2	33,3	37,2	37,8	37,5	34,8	29,6	20,9	12,9	6,8
Абсолютний мінімум, °C	33,6	31,4	30,6	11,0	3,6	37,2	6,1	3,9	-3,1	-18,9	-22,2	-28,9	13,6

Середньорічна кількість опадів складає 629 мм та коливається від 550 до 700 мм. Максимум опадів випадає в червні-липні, мінімум буває в лютому. Середня дата сходу зимового покрову 23 березня.

						Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата	

Середня кількість опадів по району, (мм)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
мм	41	35	38	41	54	62	70	47	47	47	47	45	629

Відносна вологість о 13 годині в найбільшій мірі відображає змінність цього елементу протягом року і характеризує сухість і вологість погоди.

Дні коли відносна вологість о 13 годині вище за 80%, умовно можна віднести до вологих днів, з відносною вологістю менше 80% - до засушливих. Відносна вологість повітря досягає максимального значення в зимові місяці, мінімальне її значення - в літні місяці.

До 19 діб на рік спостерігається ожеледь. Період, коли зберігається сніговий покрив, в середньому становить до 96 днів. Розрахункова глибина промерзання ґрунту 1,0 м.

Швидкість вітру, (м/с)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
м/с	2,8	3,0	2,6	2,6	2,3	2,0	2,0	1,8	1,9	2,1	2,4	2,5	2,3

Переважає напрям вітрів взимку – східні; влітку – північно-західні.

Повторюваність вітру різних напрямів, (%)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	
	3	Сх.	Сх.	Пн.-сх.	Пн.-сх.	3	3	Пн.	3	3	3	3	
%	15,3	17,6	17,5	11,8	13,0	15,1	17,6	21,0	17,5	17,6	18,1	16,7	

Середня швидкість вітру, м/с													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	
м/с	2,8	3,0	2,6	2,6	2,3	2,0	2,0	1,8	1,9	2,1	2,4	2,5	

Найбільша відносна вологість повітря спостерігається взимку (83-88 %), в літку вона зменшується (67-69 %).

Відносна вологість повітря, (%)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
%	84	82	78	66	61	65	67	64	69	77	86	87	76

													Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата								13

Особливості місця розташування села Деревки Полтавського району та розвиток атмосферних процесів іноді створюють умови для виникнення стихійних метеорологічних явищ, які наносять збитки господарській діяльності різних напрямків та форм власності

Температура повітря, як одна з основних метеорологічних величин визначає характер і режим роботи, основний показник – середньомісячна температура повітря.

В останні десять років на Полтавщині в цілому відмічалася тенденція до підвищення середньої температури повітря в осінньо-зимовий період.

Але на цьому фоні спостерігались глибокі хвилі холоду:

- в листопаді 2011 року до 8-18°мор.;
- в грудні 2010, 2018, 2020 років – до 20-25°мор.;
- в січні 2013, 2018, 2019 років до 15-21°мор.;
- в лютому 2006, 2012, 2017, 2018, 2020 років – 15-20°мор.

Місяць	Середньо-місячна температура	Коливання середньомісячної температури	Середньомісячна кількість опадів, мм	Коливання середньомісячної кількості опадів
Жовтень	+7.6°	+8.9 –2009 р. +6.1 –2017 р.	37	17-2482 2016-2018
Листопад	+1.6°	+5.5 –2008. -3.2 –2012р.	2482	7-74 2013-2016
Грудень	-3.0°	+0.8 –2013р. -9.5 –2017 р.	53	8-70 2016-2019
Січень	-6.5°	-0.3 –2010 р. -10.9 –2019 р.	55	21-130 2012-2016
Лютий	-5.2°	+2.7 –2010р. -8.1 –2018 р.	38	21-61 2009-2012
Березень	- 0.1°	+5.4 –2010 р. -3.6 –2018 р.	45	50-74 2017-2019

Стан атмосферного повітря

У регіональній програмі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017-2021 роки (“Довкілля-2021”) однією з пріоритетних цілей є зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря.

Разом з тим у Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2020 році зазначено, що Котелевський район відноситься до лідерів щодо здійснення викидів в атмосферне повітря з показником 2,8%, обсяги викидів з розрахунку на 1 особу становить 68,5кг.

На сьогодні інформація щодо якості повітря по району відсутня.

Частково інформація стосовно стану атмосферного повітря в населених пунктах Полтавської області представлена в матеріалах Інформаційно-моніторингового центру “ДОВКІЛЛЯ ПОЛТАВЩИНИ”, звітів управління екології (щорічні регіональні доповіді та «Екологічні паспорти Полтавської області» - <https://eco-pntu.in.ua/iformatsijno-monitoryngovyj-tsentr-dovkillya-poltavshhyny/>), та у спецвипусках Головного управління статистики у Полтавській області (<http://pl.ukrstat.gov.ua/>) особливо, у картографічних матеріалах, які представлені в “Екологічному атласі Полтавщини” та в “Агроекологічному атласі Полтавщини” тощо..

У таблиці наведена динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення Котелевського району Полтавської області

Роки	2000	2005	2007	2010	2012	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Тис.т.	0,324	0,223	1,023	1,187	1,310	1,091	1,114	1,238	1,226	1,087	1,291

											Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата						14

Обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря у 2020р. (тон) наведені у наступній таблиці

Район	Обсяги викидів, тон		Збільшення \ зменшення викидів у 2020р. проти 2019р., тонн	Обсяги викидів у 2020р. до 2019р., %	Викинуто в середньому одним підприємством, тон
	у 2020р	у 2019р			
Котелевський	1290,9	1087,0	203,886	118,8	107,572

За мікрокліматичними умовами село Деревки відноситься до територій з помірним потенціалом забруднення атмосферного повітря та відносно сприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

Поблизу території проектування відсутні підприємства та їх структурні елементи, що за даними екологічного паспорту Полтавської області віднесені до основних забруднювачів повітря.

В селі Деревки джерелами забруднення атмосферного повітря є домогосподарства, які у осінньо – зимовий період використовують природний газ та альтернативні види палива.

Основним джерелом забруднення атмосферного повітря на території Полтавського (Котелевського) району є ГПУ “Полтавагазвидобування” НАК “Нафтогаз України” та НГВУ “Охтирканафтогаз” ПАТ “Укрнафта”.

Однак при оцінці стану забруднення атмосферного повітря села необхідно враховувати той фоновий рівень забруднення, який сформувався на прилеглих територіях, тобто стан забруднення атмосферного повітря, що склався на території Полтавського (Котелевського) району.

За державними статистичними звітами найбільшу питому вагу у забрудненні атмосфери Полтавського (Котелевського) району вносять об'єкти ГПУ “Полтавагазвидобування” (Котелевська УСП, Матвіївське УКПГ, Більська УКПГ), свердловини НГВУ “Охтирканафтогаз”.

Окрім того, джерелами забруднення атмосферного повітря на прилеглих територіях до населеного пункту є викиди транспортних засобів. Рух вантажного транспорту здійснюється мережею автомобільних доріг.

Геологічна будова.

В геоструктурному відношенні територія села Деревки знаходиться в центральній частині приосьової зони Дніпровсько-Донецької западини та відноситься до олігоценового (верхнього) відділу палеогенової системи, що об'єднує відклади, сформовані впродовж 28,4-23,0 млн рр. тому.

Геологічна будова Дніпровсько-Донецької западини відзначається глибоким заляганням фундаменту. Осадкові породи (h= 4-6км, в центрі западини - 20км). Під четвертичною осадовою породою знаходяться утворення палеозою, мезозою, кайнозою - піщаник, доломіт, вапняк, крейда, сланець. Потужність девонських опадів – більше 4км, карбонових – 3.7 км, мезозою – трохи менше 2 км, палеогеновий – 250м, неогену – 30м. Поширені пісок, глина, пісковик, мергель палеогену. Зверху палеогенових, неогенових порід лежать піщані осади (альювій), флювіогляціальні утворення, морена, лесовидні суглинки.

Родовища пісків в районі села не розвідані, але місцевим населенням використовуються їх поклади, що знаходяться на схилах балок.

Основними корисними копалинами Дніпровсько-Донецької западини на території Полтавського (Котелевського) району є нафта та газ, які пов'язані з відкладами візейського та серпуховського ярусів нижнього карбону.

На території Полтавського (Котелевського) району інтенсивно розробляється Котелевське газоконденсатне родовище, з якого добувають природний газ, конденсат, нафту і супутні корисні копалини (гелій, етан, пропан, бутан), нафтогазоконденсатні родовища (Більське, Опішнянське, Рибальське, Матвіївське). Також розвідано і використовується Котелевське родовище питних вод.

Відповідно до “Інформаційного бюлетеня про стан поширення, активізації геологічних процесів (зсуви) у межах Полтавської області за 2018 рік та прогноз їхнього розвитку на 2019 рік” підготовленого Державною геологічною службою геології та надр України, казенним

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		15

підприємством “Південукргеологія”, Харківської комплексної геологічної партії небезпечні геологічні процеси на території с. Деревки відсутні.

Грунтовий покрив.

Територія села розташована в смузі чорноземів, що є характерним для лісостепової зони, ґрунти переважно лучно-чорноземні. В той же час певні гідрографічні умови обумовлюють розмаїтість ґрунтового покриву. Так, в місцях, наближених до річки та інших пониженнях зволжених ділянках мають місце ґрунти – лучно-солонцюваті, лучно-болотні. Ці території є сприятливими для пасовищ та сіножатей. У випадку їх осушення можливе використання під овочеві, технічні культури та кормові угіддя.

Ґрунти чорноземного типу ґрунтоутворення займають переважну площу ріллі в природно-сільськогосподарському районі понад (60%).

Дерново-підзолисті ґрунти мають обмежене поширення і залягають на горбистій поверхні борових терас. В знижених ділянках терас сформувались дерново-підзолисті глеюваті ґрунти, що характеризуються наявністю оглеєння у вигляді великих іржаво-вохристих плям на глибині 60-80 см. Ці ґрунти бідні на перегній і поживні речовини, але близьке залягання підґрунтових вод сприяє кращому зволоженню.

Ґрунти легкого механічного складу піддаються впливу вітрової ерозії (дефляції). Найбільш раціонально використовувати ці ґрунти під лісонасадженнями. Опідзолені ґрунти переважають на лесових породах в межах природно-сільськогосподарського району утворились безпосередньо під лісовою рослинністю на підвищених добре дренованих плато і слабо пологіх схилах.

Значна кількість опадів, добра водопроникність ґрунтоутворюючих порід зумовили глибоку гумусованість профілю цих ґрунтів, тому при великих загальних запасів перегною, верхні горизонти характеризуються відносно високим вмістом.

Характерною рисою цих ґрунтів є відсутність перерозподілу колоїдів по профілю.

Глибина гумусового горизонту не перевищує 16-20 см у ясно-сірих, 25-32 см у сірих опідзолених. На схилах, внаслідок площинної ерозії, гумусовий горизонт їх або вкорочений або зовсім змитий. Ґрунти різного ступеня змитості складають понад 15%.

Значну площу кормових угідь займають заплавні ґрунти, які розташовані в заплаві річки і по днищах балок. Продуктивність цих угідь невисока (8-20 ц/га сіна), що пов'язано з ненормованим випасанням худоби, відсутністю догляду, солонцюватості і засоленістю ґрунтів.

В агроґрунтовому відношенні водороздільні території сформувались на добре дренованих вододілах і схилах, складених лесовими породами. Найбільш поширеними є повно профільні чорноземи глибокі слабо солонцюваті середньо суглинкові, які належать до гумусових родючих земель і відносяться до особливо цінних земель. Переважна частина цих земель перебуває під садибною забудовою та городніми ділянками.

Заплавні території відносяться переважно до заливних луків і зайняті лучними та лучно-болотними ґрунтами; які використовуються як пасовища та сіножаті; перезволожені ділянки потребують осушення при використанні.

Таким чином, для підвищення потенціалу продуктивності ґрунтовий покрив села потребує відповідних агротехнічних заходів - закріплення крутосхиливих масивів лучно-деречною рослинністю, збагачення гумусового горизонту, регулювання вологості тощо.

Гідрологічні умови.

Гідрографічну мережу території представляє р. Ворскла та ряд водойм, які розташовані на території населеного пункту та на його околицях. За гідрографічним режимом дані водойми живляться переважно атмосферним і частково ґрунтовим живленням.

Село Деревки розташоване безпосередньо на лівому березі р. Ворскла. За гідрографічним режимом річка Ворскла відноситься до рівнинних рік, яка живиться переважно сніговим і частково ґрунтовим живленням.

Річка Ворскла є лівобережною притокою Середнього Дніпра, тече переважно в межах Придніпровської низовини. Впадає в Кам'янське водосховище, що на Дніпрі.

Відмітка НІР Кам'янського водосховища - 64,0 м (БСВ).

Долина річки трапецієподібна, завширшки 10—12 км. Практично на всій протяжності правий берег високий і крутий, лівий низький і подекуди болотистий.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		16

Ширина плеса річки в середній і нижній течії бл. 40 метрів, іноді перевищує 100 метрів.

Середня глибина 1,5 м, максимальна — 10—12 м. Похил річки 0,3 м/км.

Живлення мішане. Замерзає на початку грудня, скресає у березні. Найвищі річні води — у березні — квітні, найнижчі — у липні — жовтні. Середньорічна витрата води біля Кобеляків — 14-15 м³/с. Мінералізація води становить: весняна повінь — 672 мг/дм³; літньо-осіння межень — 766 мг/дм³; зимова межень — 775 мг/дм³. Ворскла — річка рівнинного типу з повільною течією і звивистим руслом. Заплава річки зайнята луками, листяними лісами, частково заболочена. Річка має широку живописну долину.

На берегах переважно заплавної ліс, місцями посадки сосни. На деяких ділянках справжній сосновий ліс. На всій протяжності, аж до Полтави, вода досить чиста, така, що містить велику кількість риби. Після Полтави, починаючи від села Буланове, дно знову є видимим на 1,5 — 2 метри. В межах міста Полтави місцеві жителі купаються в річці, але все-таки місто накладає свій відбиток на чистоту річкової води.

На річці споруджені невеликі ГЕС; є шлюзи-регулятори. Воду використовують для промислового і побутового водопостачання, зрошування.

Площа водозбору р. Ворскла в гирлі становить 14 700 км², в створі МГЕС - 6 725 км², в створі гідрометричного поста Чернеччина - 5 790 км², загальна довжина річки - 464 км.

Поверхня басейну до розрахункового створу представляє собою підняту, полого-хвилясту рівнину, розчленовану долинами численних приток, сухими балками і ярами.

Гідрографічна мережа басейну р. Ворскла розвинена рівномірно по довжині річки і представлена постійними невеликими річками, струмками і тимчасовими водотоками, стік в яких є тільки навесні - в період танення снігу або влітку після інтенсивних дощів.

Витік річки розташований на західних схилах Середньоруської височини, де сприятливі кліматичні умови для снігонакопичення. Середня частина, де розташований розрахунковий створ - в зоні переходу від Середньоросійської височини до Придніпровської низовини.

Під час весняного водопілля заплава зазвичай затоплюється на глибину 1,0-1,5 м, а в місцях понижень - до 2,0-2,5 м, в багатоводні роки - до 3,0-3,5 м. Тривалість затоплення заплави весняними водами 18-20 днів. З точки зору гідравлічної характеристики проходження повеней морфологічні умови заплави не сприятливі, які характеризуються по класифікації М.Ф. Срібного коефіцієнтами шорсткості «н» в межах 0,056-0,080.

Русло річки звивисте, місцями сильно звивисте, слабо розгалужене, зрідка в руслі зустрічаються невеликі, висотою до 0,5-2,0 м супіщані і піщані острови, здебільшого зарослі чагарником лози. Нерідко зустрічаються піщані коси і мілини.

Ширина русла в межень досягає 30-60 м. Мілководні ділянки (перекати) з глибинами 1...1,5 м чергуються з плесами, глибиною до 5-6 м. Переважна швидкість течії води в межень складає 0,2-0,4 м/с, у звуженнях до 0,8 м/с.

Дно річки переважно піщане, на плесах мулистопіщане, заросле водоростями, іноді - по всій ширині річки. Місцями русло засмічене деревами, що впали з берега.

У верхів'ї і середній течії до розрахункового створу р. Ворскла приймає безліч дрібних приток.

Основні притоки р. Ворскла:

Притоки лівого берега – Гостьонка, Грайворонка, Братениця, Івани, Рябина, Гусинка, Охтирка, Хухра, Березова, Котельва, Мерла, Ковжижа, Коломак, Тагамлик, Кустолове

Притоки правого берега – Готня, Ворсклиця, Боромля, Олешня, Буланова, Полузир'я, Великий Кобелячок, Вісьмачка

Заплава використовується під с.-г. угіддя, частково залісена, місцями заболочена, утворює декілька значних болотистих масивів, які є об'єктами природно-заповідного фонду.

Екологічна оцінка якості води визначалась за показниками її соляного складу і включала оцінку якості поверхневих вод за критеріями мінералізації, хлоридів і сульфатів, а також визначення їх іонного складу. Хімічний склад води в річці Ворскла дуже неоднорідний. Величина мінералізації і відношення іонів змінюється в залежності від фізико-географічних умов їх формування. З іншої сторони, хімічний склад коливається з часом в залежності зі зміною водного режиму річки в річному циклі, а також в багаторічному періоді із-за різної водності окремих років. Хімічний склад води в річці сильно змінюється під впливом господарської діяльності в результаті скиду промислових і стічних вод. Величина мінеральних речовин в річці Ворскла

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		17

збільшується від витоку до гирла: з 486...515 мг/дм³ до 755...795 мг/дм. Дані якості води, яка оцінювалася за узагальнюючими трофо- сапробіологічними (еколого-санітарними) показниками і характеристиками (за найгіршими і середніми значеннями) в р. Ворскла, класифікуються від “посередні”...“помірно забруднені” до “задовільні”...“слабо забруднені” води. В період вегетації, в теплий період року біологічна активність гідробіонтів визвана значними коливаннями концентрацій біогенних елементів в воді. Значний вплив на наявність біогенних елементів і органічних речовин в воді виникає від змиву їх з поверхні ґрунту прилеглої території в період повеней, також в літньо-осінній період під час зливових дощів. Проаналізована наявність 10 токсичних речовин (мідь, цинк, хром загальний, нікель, залізо загальне, марганець, фтор, нафтопродукти, феноли, СПАР).

За мікробіологічними показниками ділянка основного русла р. Ворскла від с. Млиники до с. Деревки відповідають класу якості води “добра” і “задовільна” протягом всього вегетаційного періоду. Показники загальної чисельності бактерій (за об’єктами-аналогами) коливаються у межах 0,5 – 1,5 млн кл/см, а сапрофітних бактерій ~ 0,1 тис. кл/см. На деяких ділянках, у зв’язку із забрудненнями, що надходять з близько розташованих сільськогосподарських угідь, вода характеризується підвищеним вмістом бактерій і відповідає класу якості “слабкозабруднена” та “помірно забруднена”.

Дослідження водних макрофітів середньої течії р. Ворскла є гетерогенною за своїм походженням: у ній представлені види 8 різних зональних, 5 регіональних, 3 кліматичних хорологічних груп. Основна роль у формуванні дослідженої флори належить видам із широкими ареалами: пліоризональним, борео-субмеридіональним та борео-меридіональним (в цілому 76,9%), серед яких переважають космополітні, циркумполярні та євразійські види індиферентної та євриокеанічної кліматичної приуроченості. Ендемічні види у складі дослідженої флори відсутні.

Серед водної флори адвентивну компоненту складають 3 види макрофітів (по 1 у кожній екологічній групі справжніх водних рослин), у т.ч. 1 археофіт (*Acorus calamus* L.) і 2 кенофіти – *Phragmites altissimus* та *Elodea canadensis* Michx.

Руслова мережа Ворскли та її притоки відрізняються високим таксономічним багатством зоопланктону. Показники зоопланктону коливаються в широких межах: чисельність – від 0,8 до 55 тис. екз./м³, біомаса – від 1,5 до 31 мг/м³.

Склад зоопланктону у водоймі суттєво різниться. У водоймах, що мають обмежений зв’язок з основним руслом, відмічено найбільше видове багатство зоопланктону.

Водний режим ґрунтових вод на території в селі Деревки у цілому стабілізувався на рівні ≈ 1,0 – 1,5 м від поверхні ґрунту.

Періодичне піднімання рівня ґрунтових вод та їх вихід на поверхню на території села відсутні.

Гідрогеологічні умови водозабезпечення.

В гідрогеологічному відношенні територія відноситься до Дніпровського артезіанського басейну, де основним джерелом водопостачання є його підземні води і характеризується розвитком потужної товщі осадових порід.

У відповідності до геологічної будови та гідрогеологічними умовами можливо виділити наступні водомісткі горизонти:

- горизонт в нижньокрейдяних та сеноманових відкладеннях. Горизонт має великі запаси води, але вони мають неприпустимий рівень мінералізації 1,8 – 2.0 г/л, що характерно для зони в оточенні соленосних структур;

- бучацько – канівський горизонт залягає на водотривких мергелях. Місткість води змінюється в широкому діапазоні. Коефіцієнт фільтрації пісків -0,2-0,5 м/добу. Дебіт свердлових при пониженні 16-30 м змінюється від 6 до 25 м³. Водонесний шар відкладень на глибині 155-235м складається з кварцевих та глауконіто – кварцевих пісків різного механічного складу;

- основні водоносні горизонти, що можуть експлуатуватись, приурочені до четвертинних і палеогенових відкладень Дніпровського артезіанського басейну. Рівень встановлюється на глибині 2-3м в заплаві та 50-60 метрів на водо розділі. Глибина свердловин горизонту 70-220м. Горизонт напірний, вода м’яка, хлоридно – натрієва. Істотний недолік – підвищений вміст фтору

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		18

та заліза. Глибина залягання горизонту 70-438м. Для очищення від заліза при перевищенні дозволеного вмісту може бути застосована обробка на спеціальних станціях;

- підосва шару Полтавського водоносного горизонту знаходиться на рівні долин водойм. Використовується на вододілі. Глибина свердло-вин 50-60 м. Потужність водоносного горизонту 20-25 метрів. Гори-зонт безнапірний. Коефіцієнт фільтрації 3-5 м/годину.

Через те, що між полтавською та берекською свитами відсутній водотривкий прошарок, а тому полтавська вода дренується в піски берекської свити;

- водоносний горизонт в нижньо – верхньо – четвертинних золово – делювіальних відкладах розвинений на плато. Водоносні породи – лесоподібні суглинки. Горизонт безнапірний. Глибина залягання рів-ня води 4,0 - 17 м. Добовий відбір не перевищує 1 м³ . Живлення відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів і залежить від їх кількості;

- водоносний горизонт в сучасних алювіальних відкладах на дні балок. Водоносні породи горизонту складаються з різних дрібнозернистих, часто глинистих пісків. Гідравлічно водоносний горизонт пов'язаний з горизонтами розміщеними нижче.

У селі Деревки водоносні шари представлені ґрунтовими водами четвертинного алювіального горизонту зі значним техногенним впливом.

Ґрунтові води (усталені рівні) четвертинного водоносного горизонту, приуроченого, переважно, до алювіальних відкладів, а також до насипних утворень в нижній частині товщі, встановлюються на глибинах від 1,7 м до 4,7 м, від техногенної денної поверхні.

Водомісткими ґрунтами переважно являються дрібні піски середньої крупності, в незначній мірі супіски, насипні дрібні піски і суглинки. Ґрунтові води зустрінуті майже з вільною поверхнею.

Живлення водоносного горизонту відбувається переважно за рахунок поверхневих вод водосховища і в меншій мірі за рахунок інфільтрації атмосферних опадів.

Ґрунтові води характеризуються береговим типом режиму, дуже тісним гідравлічним зв'язком з поверхневими водами водосховища, сезонних коливань рівнів ґрунтових вод зазнають мало, із-за значного підпору води у верхньому б'єфі, і характеризуються постійним гідродинамічним режимом. Розвантаження ґрунтових вод відбувається вниз по заплаві р. Ворскла.

За хімічним складом ґрунтові води класифікуються як гідрокарбонатні, сульфатні, хлоридні за аніонним складом і кальцієві, магнієві, натрієво-калієві, за катіонним складом.

Ґрунтові води не володіють агресивними властивостями по відношенню до бетону всіх марок за водонепроникністю і до арматури залізобетонних конструкцій.

В межах населеного пункту екзогенні фізико-геологічні процеси представлені частковим заболочуванням заплави р. Ворскла зі сторони нижнього б'єфу, яке носить як природний характер, так і значно підсилюється техногенним чинником (наявність водосховища зі значним підпором води).

Рослинність

Система зелених насаджень.

Територія населеного пункту згідно фізико-географічного районування України (1968) належить до центральної частини Ворсклянського (Котелевсько-Сухинівського) фізико-географічного району Південної лісостепової області Полтавської (Придніпровської) рівнини Лівобережно-Дніпровської Лісостепової провінції. За геоботанічним районуванням Української РСР належить до Подільсько-Середньодніпровської підпровінції Східноєвропейської провінції Європейсько-Сибірської лісостепової області. Вона відноситься до Роменсько-Полтавського району Диканьсько-Котелевського (Ворсклянського) геоботанічного округу липово-дубових, соснових, дубово-соснових лісів, остепнених лук, лучних степів та евтрофних боліт.

За функціональною ознакою зелені насадження села розподілені на групи: загального, обмеженого, спеціального і особистого користування.

Перший тип (зелені насадження загального користування) зелені насадження, які розташовані на території загальноміських і районних парків, спеціалізованих парків, парків культури та відпочинку; на територіях зоопарків та ботанічних садів, міських садів і садів житлових районів, міжквартальних або при групі житлових будинків; скверів, бульварів, насадження на схилах, набережних, лісопарків, лугопарків, гідропарків і інших, які мають

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		19

вільний доступ для відпочинку.

Другий тип (обмеженого користування) об'єднує зелені насадження промислових майданчиків, оздоровчих і навчальних закладів.

До третього типу зелених насаджень (спеціального призначення) належать озеленені території вздовж вулиць, у санітарно захисних зонах, по берегам водних об'єктів.

На даний момент на території села відсутні впорядковані зелені насадження загального користування.

Озеленені території загального користування представлені лісовими масивами, зеленими масивами впродовж річки, навколо будівель громадської забудови, озелененням вздовж вулиць і доріг та міським лісом.

Державними будівельними нормами для відповідної кліматичної зони передбачається мінімальні вимоги площі озеленених територій – 13 м² на особу. Існуюча забезпеченість населення озеленими територіями загального користування становить 93,4 га/988осіб $\approx$ 94,7 м²/особу, що відповідає вимогам державних будівельних норм.

Необхідна площа озеленених територій загального користування (парків, садів, скверів, бульварів), що розміщуються на території села Деревки, розрахована відповідно до п.8 ДБН Б.2.2-12:2019. Озеленені території повинні бути відповідно облаштовані та мати відповідний благоустрій.

Згідно розрахунків балансу території села Деревки, загальний відсоток зелених насаджень становить 18,3% (93,43га) від площі населеного пункту (509,30 га).

Відсоток зелених насаджень в населеному пункті повинен становити не менше 25% для житлових районів від загальної площі населеного пункту, а на ділянках із розміщенням дитячих, лікарняних та громадських установ повинна становити від 30 до 65%. Озеленення території спеціального призначення: на вулицях біля санітарно-захисних і охоронних зон 60-80% але не менше 25%.

У цілому, видовий склад дендрофлори зелених насаджень, хоча є й типовим для лісостепового села, однак характеризується збідненим асортиментом і включає здебільше види аборигенного походження, іноді екзотичні та інтродуковані.

Зазначимо, що при доборі та висадженні деревних і квіткових рослин у цих зелених насадженнях не завжди враховувались їх екологічні властивості, що призводило до поступової їх загибелі, збіднення сортового асортименту рослин, не зовсім вдалого поєднання як за видами, так і за кольоровою гамою тощо.

Санітарно-гігієнічна роль дерев і кущів села виявляється в тому, що їх листки поглинають до 80% пилу, газів та аерозолів, пригнічують до 40-45% хвороботворної мікрофлори.

Слід зазначити, що різні види деревних рослин мають неоднакову ефективність у процесі газообміну, їх листки затримують різну кількість негативних елементів. Кожен населений пункт характеризується своїм відповідним видовим складом дендрофлори, який відіграє значну роль як у ландшафтному дизайні, так і в оптимізації екологічного стану певної території.

Влітку при достатньо високих температурах, підвищення відносної вологості повітря сприймається людиною як зниження температури, а це створює відчуття комфорту, особливо в умовах зони недостатнього зволоження.

Мікрокліматична роль виявляється в тому, що зелені насадження, лісові масиви та смуги перетинають шлях жорстким вітрам, послаблюють їх згубну силу, які характерні для цієї місцевості у зв'язку з її географічним положенням (північна частина області).

У насадженнях дерев'янистих рослин швидкість вітру знижується в кілька разів порівняно з відкритими місцями. На швидкість вітру, крім забудов, впливають ще й зелені насадження. Зокрема, у східній частині села, протягом року переважно дують південно-східні та північно-східні вітри. Перші несуть сухе, гаряче повітря, а другі – прохолодне.

Під впливом зелених насаджень істотно змінюється й режим сонячної радіації, сприятливо міняється тепловий і світловий режим парків і вулиць. Відомо, що в затінку температурні умови за спекотливої погоди приємніші для людини, ніж на відкритому просторі.

Великі перепади температур спостерігаються на освітленій чи затіненій територіях. Листки рослин значну частину сонячної радіації поглинають, а іншу – відбивають або пропускають крізь себе. Значною мірою (90-95%) поглинаються ультрафіолетові та жовтогарячі промені. Більша частина цього випромінення (до 70%) використовується у фотосинтезі, а деяка

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		20

частина проходить крізь листки. Тонкі листки пропускають до 40% сонячних променів, товсті можуть бути цілком не проникними.

На територіях промислових підприємств виконують функцію природних біофільтрів, на шумних вулицях добре пригнічують звуки дерева та кущі, що утворюють багатоступеневі, розгалужені оскові системи з великою кількістю дрібних гілок, густими кронами, великим листям і тривалим періодом облистяності.

У складі зелених насаджень села Деревки переважають такі види дерев та кущів: липа серцеподібна, ясен звичайний, горобина, береза повисла, бук європейський, верба ламка, бузок, шовковиця, клен, фруктові дерева, тощо.

Рослинність представлена різнотравно-злаковими, полиново-різнотравно-злаковими угрупованнями, з повнотою покриття – 25-75%.

Для розвитку зелених насаджень територія характеризується сприятливими агроґрунтовими умовами.

Для підвищення продуктивності необхідно проводити корінне поліпшення їх з внесенням гіпсу, сіяти солевитривалі трави, і раціонально використовувати.

Зелені насадження села Деревки відіграють значну роль у організації життєдіяльності людини, зокрема, вони захищають її від впливу несприятливих факторів навколишнього середовища.

Для створення більш комфортних умов для відпочинку в селі щороку проводяться заходи щодо оптимізації озеленення території, зокрема збільшення та оновлення видового складу деревних рослин.

Спонтанне різноманіття.

Збереження біорізноманіття в Україні розглядається як система заходів щодо збереження екофонду – ієрархічної системи біоти, що охоплює гено-, демо-, цено-, екосистеми, біоми в їх єдності з навколишнім природним середовищем. Такий підхід до збереження біорізноманіття означає, що антропогенна діяльність повинна орієнтуватися на максимізацію втручання в біосферу.

Біорізноманіття є національним ресурсом України, збереження та невиснажливе його використання визнано одним із головних пріоритетів державної політики у сфері природокористування, екологічної безпеки та охорони довкілля, невід'ємною умовою поліпшення його стану та екологічно збалансованого соціально-економічного розвитку.

Біологічне різноманіття кожного регіону, в тому числі й досліджуваного, значною мірою залежить від стану ландшафтів, які є фундаментом для існування природних екосистем. Вони і складають найважливіший природний ресурс – біологічне розмаїття.

За ландшафтним районуванням Котелевська селищна територіальна громада належить до рівнинних східноєвропейських ландшафтів, репрезентованих лісостеповим типом ландшафтів (широколистяно-лісові, лісостепові, лучно-степові). Досить поширеними є азональні типи ландшафтів – заплавні, що обумовлено розвинутою гідрологічною мережею регіону. Згідно ландшафтного районування територія відноситься до плоских знижених рівнин з лучними степами на чорноземах типових залишково-солонцюватих.

Найбільшою складністю та строкатістю характеризується ландшафтна структура річкових долин, що обумовлено надзвичайною неоднорідністю мезо- і мікрорельєфу, умов зволоження, складу гірських порід і позначається в особливостях ґрунтового-рослинного покриття.

Взагалі, природні ландшафти цієї місцевості значною мірою антропогенно трансформовані, напрямок господарської діяльності району – аграрно-індустріальний. Не покриті лісом ділянки території переважно розорані; значна частина території використовується для потреб гірничо-видобувної і переробної промисловості, де земна поверхня зазнала суттєвих змін під час виконання земляних робіт. Ця частина вкрай бідна рослинністю.

Екосистеми, що мають напівприродний характер, збереглись нерівномірно в різних частинах регіону на площі від 5 до 14%, проте більшість із них характеризується повноцінним складом і структурою рослинного і тваринного світу, грибів, мікроорганізмів.

Найбільшій трансформації зазнали типові для регіону степові та лісостепові ландшафти, але окремі їх частини (найчастіше на рівні фацій) збереглись у природному стані, в основному, по балках, крутосхилах та курганах.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		21

Одна із найнебезпечніших рослин на території села Деревки - амброзія. Амброзія різних видів засмічує польові культури, не угіддя, узбіччя доріг, лісосмуги, береги ставків, населені пункти.

Тваринний світ.

Тваринний світ території села Деревки представлений різними систематичними групами (комахи, земноводні, плазуни, птахи, ссавці). Хребетні четвероногі репрезентують такі фауністичні комплекси як лісовий і узлісний (завдяки дереватним зеленим насадженням), синантропний.

Фоновими із земноводних є жаба озерна, часничниця, із плазунів – вуж звичайний, із птахів – горобці хатній та домовий, ластівки сільська, міська та берегова, горлиця кільчаста, синиці велика та блакитна, ворона, сойка, дятел великий строкатий, повзик, вивільга, дрозди чорний та співочий, зяблик, сова вухата, домовий сичик та ін.

Із звірів звичайними є миша польова, пацюк сірий, їжак звичайний, куниця лісова, білка звичайна. На околиці села заходять заєць, лисиця, кабан.

Різноманітність тваринного світу території селищної ради прямо залежить від різноманітності та стану збереженості біотопів Полтавського (Котелевського) району та видового багатства рослин, які створюють різноманіття екологічних ніш і є кормом для багатьох представників тваринного світу.

Елементи екологічної мережі села.

Відповідно до статті 3 Закону України “Про екологічну мережу України”: екомережа-єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об’єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов’язань. До складових структурних елементів екомережі включаються:

- а) території та об’єкти природно-заповідного фонду;
- б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- в) землі лісового фонду;
- г) полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; е) інші природні території та об’єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіно-жаті, луки, кам’яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об’єкти, що мають особливу природну цінність);
- є) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України;
- ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України;
- з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання-пасовища, луки, сіножаті тощо;
- и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

На даний момент в селі Деревки можливо виділити наступні структурні елементи екомережі:

- водні поверхні - річка Ворскла;
- полезахисні лісосмуги та інші зелені насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- землі рекреаційного призначення, які використовуються для проведення спортивних заходів, відпочинку населення;
- зелені насадження в межах прибережних захисних смуг;
- землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		22

За даними регіональної доповіді про стан навколишнього середовища в Полтавській області у 2019 році основними екологічними проблемами, що пов'язані із негативними впливами антропогенних чинників на структурні елементи екомережі є:

- екстенсивне ведення сільського господарства;- екологічне необґрунтоване використання земель (підорювання схилів балок та річкових долин, виорювання балкових систем, тощо);
- здійснення постійних весняних та осінніх палів сухої рослинності, зокрема, пожнивних решток;
- забур'янення території як результат порушення ґрунтового покриву і утримання його на стадіях первинних сукцесій;
- забруднення водою органікою та порушення гідрорежиму річок (малих і середніх) на багатьох ділянках призводить до “цвітіння води”, що негативно позначається на гідробіотатах та в цілому рибних запасах;
- нераціональна технологія обробітку ґрунтів у деяких фермерських господарствах(швидка заробка угідь після взяття врожаю, що негативно впливає на стан популяцій степових та польових видів фауни);
- розпаювання добре збережених природних територій із подальшим їх використанням у якості сільськогосподарських угідь;
- самозахоплення земель і господарське їх перетворення

Всі вище перелічені фактори, в тому чи іншому ступені можливо віднести до всіх сільських населених пунктів на території Полтавської області, в тому числі і до села Деревки. Необхідно проводити постійний моніторинг з метою виявлення фактів, що негативно впливають на елементи екомережі села та прилеглих територій.

Мінерально-сировинні ресурси

Основними чинниками сталого економічного розвитку Полтавського (Котелевського) району, є робота сільськогосподарських та промислових підприємств, розвиток туристичної та курортної сфер. На території Полтавського (Котелевського) району інтенсивно розробляються Котелевське, Березівське, Більське, Рибальське, Матвіївське, Рунівщинське та Фльорівсько-Ювілейне родовища вуглеводневої групи копалин (нафта, газ природний, газ сланцевих товщин, газовий конденсат), Котелевське родовище питних вод.

Інженерно-геологічні умови освоєння території.

Відповідно до “Інформаційного бюлетеня про стан поширення, активізації геологічних процесів (зсуви) у межах Полтавської області за 2018 рік та прогноз їхнього розвитку на 2019 рік” підготовленого Державною геологічною службою геології та надр України, казенним підприємством “Південукргеологія”, Харківської комплексної геологічної партії небезпечні геологічні процеси, карсти, яри на території Котелевської селищної територіальної громади відсутні.

Через вдале розташування населеного пункту, проблема підтоплень в сільбищній зоні населеного пункту Деревки є мінімальною, можливе незначне локальне (ділянкове) підтоплення територій в межах прибережних захисних смуг.

За даними Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій Полтавської області техногенного та природного характеру за 2019 рік село Деревки не потрапляє в зону підтоплення.

На території населеного пункту відсутні, заторфованість та порушені території.

Характеристика господарської діяльності на території с. Деревки

Місце розташування населеного пункту, природні умови, та досвід господарювання забезпечують ефективну діяльність об'єктів та споруд систем транспортування, як агропромислового комплексу так і у інших галузях.

Виробничий комплекс представлений (таблиця 2.1) підприємствами сільськогосподарської галузі, які здійснюють свою діяльність на території села Деревки

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		23

Таблиця 2.1

Найменування	Юридична адреса	Спеціалізація	Примітка
<u>Сільськогосподарські підприємства</u>			
СГ ТОВ "Промінь"	Полтавська обл., село Деревки	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур (основний)	

За інформацією, наданою фахівцями Котелевської селищної територіальної громади, на території переважають особисті селянські господарства, для яких характерні: невелика площа господарства, низька продуктивність, використання ручної робочої праці. Велику частину земель орендують сільськогосподарські підприємства, які використовують сучасну техніку та технології. Галузь сільського господарства, як базова, є "локомотивом" у забезпеченні економічної безпеки Котелевської селищної територіальної громади.

Характеристика сучасної функціонально-планувальної організації території

Важливим фактором для реалізації Проекту генерального плану села Деревки є функціонально-планувальна організація його території та врахування наявних планувальних обмежень (Схема планувальних обмежень), що представлені системою факторів інженерно-геологічного, санітарно-гігієнічного та природоохоронного характеру, які в певній мірі регламентують або обмежують забудову території.

В структурі планувальних обмежень враховані нормативні санітарно-захисні зони (СЗЗ) та санітарні розриви до житлової та громадської забудови від регламентованих в екологічному відношенні господарських об'єктів господарювання, існуючих та перспективних, які регламентуються відповідно до ДСП-173.

Серед планувальних обмежень, які розглядаються проектом генерального плану й враховуються при плануванні рішень, виділено ті, що мають або можуть мати безпосередній вплив на стан довкілля й умови проживання людей.

Узагальнена інформація відносно головних планувальних обмежень, з врахуванням Плану існуючого використання території с. Деревки, наведені у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Планувальні обмеження, існуючого використання території с. Деревки

Назва об'єкту	Номер по експлікації	Нормативна СЗЗ, м	Примітки
Комунальні об'єкти			
Цвинтар (діючі / недіючі із завершеним кладовищним періодом)	28	300/100	Порушення норм дотримання СЗЗ
Природоохоронні об'єкти			
Лісовий масив хвойних порід	33	100	
Лісовий масив змішаних порід	33	50	
Лісовий масив листяних порід	33	20	
Виробничі об'єкти			
Виробниче підприємство II класу шкідливості (МТФ, СТФ)	29	300	За межами населеного пункту
Виробниче підприємство IV класу шкідливості (господарський двір)	26	100	Порушення норм дотримання СЗЗ
Виробниче підприємство IV класу шкідливості (пилорама)	27	100	Порушення норм дотримання СЗЗ
Охоронні зони електричних мереж			
Уздовж повітряних ліній електропередач - у вигляді земельної ділянки і повітряного простору, обмежених вертикальними площинами,		2 метрів- до 1 кВ 10 метрів -до 20 кВ 15 метрів - 35 кВ 20 метрів - 110 кВ	

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		24

Назва об'єкту	Номер по експлікації	Нормативна СЗЗ, м	Примітки
що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх проводів за умови невідхиленого їх положення		25 метрів - 150, 220 кВ 30 метрів - 330, 400, 500, +(-)400 кВ	
Транспортна інфраструктура			
Обласні та районні автомобільні дороги		50	
Водні об'єкти			
Прибережні захисні смуги водойм		25/50	Прибережні захисні смуги водойм
Водоохоронні зони	Згідно окремого проекту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг відкритих водотоків в межах села		

Врахування даних обмежень при реалізації генерального плану буде мати суттєвий позитивний вплив на стабілізацію й поступове покращення стану довкілля в населеному пункті.

По території проектування проходять ЛЕП 10/35 кВ, нормативні охоронна зона якої передбачена розміром 10 - 15 м, по горизонталі від проекції крайніх проводів (згідно ДБН Б.2.2-12:2019).

Ділянки забудови розміщені з урахуванням санітарних розривів. В якості захисних заходів рекомендується застосування в будинках протишумових вікон, конструкцій, озеленення придорожніх ділянок, місцями встановлення шумозахисних екранів. Розташування та розміщення об'єктів транспортної інфраструктури регламентуються ДБН Б.2.2-12:2019.

Стан водогосподарського комплексу

Стан системи водопостачання

На даний час населений пункт частково обладнаний централізованим водопостачанням з використанням декількох артезіанських свердловин.

Населення іншої території користується індивідуальними шахтними та трубчастими колодязями.

Шахтні колодязі в більшості недостатньо захищені від хімічного та біологічного забруднення. Основна маса колодязів знаходяться в приватному володінні населення і, як наслідок, очистка, ремонт та дезінфекція їх проводиться недостатньо якісно. В зв'язку з цим в області щороку реєструються випадки отруєння дітей нітратами (в 2018 році зареєстровано 2 випадки отруєння нітратами води шахтних колодязів дітей до 3 років, 2017 р. – 1 випадок). Інформація про всі випадки перевищення вмісту нітратів у питній воді надається до територіальних органів Держпродспоживслужби для подальшого вжиття заходів в межах повноважень

Шахтними колодязями експлуатується водоносний горизонт в сучасних алювіальних відкладах заплави річки, ставків і днищ балок, який часто гідравлічно пов'язаний з нижчими горизонтами, й придатний для господарсько-побутових потреб дрібних користувачів (добовий відбір – до 1 м³).

Стан системи водовідведення

Існуюча забудова території населеного пункту централізованою системою водовідведення не забезпечена.

Питання каналізації вирішено за рахунок локальних систем водовідведення у вигреби.

Питома середньодобова (за рік) норма водовідведення на одного жителя з ваннами та місцевими водонагрівачами - 150-230 л/добу.

Радіаційний стан.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991 №106, з урахуванням наступних поточних змін постанови від 29.08.1994 №600) територія населеного пункту не входить в перелік територій, забруднених в результаті аварії Чорнобильській АЕС.

Джерел техногенного радіаційного забруднення навколишнього середовища немає. Дозиметричного паспорту села немає.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		25

Радіаційний рівень, який відповідає природному фону складає 0,10 – 0,20 мкЗв/год і вважається нормальним.

Території з природоохоронним статусом

Територія Полтавського (Котелевського) району знаходиться у межах Полтавської рівнини Дніпровсько-Донецької впадини.

Відповідно до переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення Полтавської області станом на 01.01.2021 року природно-заповідний фонд Полтавського (Котелевського) району становить 18 об'єктів ПЗФ (10 заказників, 4 пам'ятки природи, 3 заповідних урочища та 1 парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва). З них 1 — загальнодержавного значення ("Ковпаківський лісопарк"). Загальна площа ПЗФ — 1858,12 га.

До об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення відносяться:

1. Ландшафтний заказник "Садочки"
2. Ландшафтний заказник "Великий і Малий лимани"
3. Ботанічний заказник "Скоробір"
4. Ботанічний заказник "Підварівський"
5. Ботанічний заказник "Борівський"
6. Ботанічний заказник "Приворсклянський"
7. Гідрологічний заказник "Дубове"
8. Гідрологічний заказник "Любка"
9. Гідрологічний заказник "Малорублівський"
10. Орнітологічний заказник "Лабурівський"
11. Пам'ятка природи комплекс "Розрита могила"
12. Пам'ятка природи ботанічна "Дуб черешчатий"
13. Пам'ятка природи ботанічна Урочище "Дуби"
14. Пам'ятка природи ботанічна "Барвінкова гора"
15. Заповідне урочище "Колода"
16. Заповідне урочище "Зінківщина"
17. Заповідне урочище "Крупицьке"

До меж населеного пункту примикають урочище "Колода" та урочище "Крупицьке".

Колода — заповідне урочище в Україні. Розташоване в межах Полтавського району Полтавської області, між селом Деревки та смт Котельва.

Площа 139га. Статус присвоєно згідно з рішенням облвиконкому від 17.04.1992 №74. Перебуває у віданні: ДП "Полтавський лісгосп" (Котелевське л-во, кв. 67-70).

Статус присвоєно для збереження лісового масиву на уступі та лівобережній боровій терасі річки Ворскла. У деревостані переважають сосна, дуб, рідше — клен, липа.

Крупицьке — заповідне урочище в Україні. Розташоване в межах Полтавського району Полтавської області, на схід від села Деревки.

Площа 300 га. Статус присвоєно згідно з рішенням облвиконкому від 17.04.1992 №74. Перебуває у віданні: ДП "Полтавський лісгосп" (Опішнянське л-во, кв. 108-112).

Статус присвоєно для збереження лісового масиву на лівобережній боровій терасі річки Ворскла. У деревостані переважають сосна, дуб, рідше — береза.

Крім того на території села Деревки росте пам'ятка природи ботанічна - "Дуб черешчатий", вік якого близько 700 років.

Оптимізація природно-заповідної мережі Полтавського (Котелевського) району передбачає інтеграцію за рахунок об'єднання існуючих заповідних територій в єдину — регіональний ландшафтний парк (РЛП) "Котелевський" — важливий біоцентр Ворсклянського екологічного коридору.

Перспективний РЛП буде займати частину заплави р. Ворскли в її середній течії з прилеглими правобережними та лівобережними ділянками (близько 10 тис. га). Ця територія характеризується високою залісненістю в межах регіону (близько 20%) і включає різноманітні лісові ценози: широколистяні ліси (кленово-липово-дубові на правобережних схилах — ботанічна пам'ятка природи "Барвінкова гора"), соснові ліси (на лівому березі віком близько 100 років —

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		26

парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва “Ковпаківський”), заплавні тополеві, вербові ліси та унікальні степові ділянки, розташовані на стародавніх валах у Більську і в ботанічному заказнику “Скоробір”, а також лучно-болотні комплекси (заповідні урочища “Колода”, “Зіньківщина”) та водойми. Ця територія відома також як величезне скупчення історико-археологічних об'єктів навколо величного Більського городища.

Перспективними заповідними ділянками є балка в околицях с. Сидоряче з фрагментами лучного степу, де зростають червонокнижний шафран сітчастий і регіонально рідкісний гіацинтик білий, а також лісовий і лучний масиви в околицях с. Ковалеве на межі з Харківською областю, в яких зустрічаються раритетні види (любка дволиста, зозульки м'ясочервоні, косарики тонкі, рябчик малий, занесені до Червоної книги України, та лікарські рослини оман високий, перстач прямий, родовик лікарський, що знаходяться під охороною на Полтавщині).

Об'єкти археологічної спадщини

Поблизу села Деревки розташовані нововиявлені об'єкти археології:

- поселення, доба бронзи, ранній залізний вік, ранні слов'яни, за 0,1 км на північ від північної околиці села (ур. Гарди), І.М. Гавриленко, 1993 р.;
- поселення 3, доба бронзи, за 0,25 км на південний захід від західної околиці (куток Поділ), І.М. Гавриленко, 1993 р.

Смарагдова мережа

На території Полтавської області об'єкти Смарагдової займають площу близько 650 тис. га.

У грудні 2019 року на 39 засіданні Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі до Оновленого списку офіційно прийнятих місць Смарагдової мережі було включено долину річки Ворскла у Полтавській області (фотокопія витягу наведена нижче).

UA0000311	Vorskla river valley	62138,3	11	8	19	CON
-----------	----------------------	---------	----	---	----	-----

Село Деревки знаходиться безпосередньо на території об'єкту Смарагдової мережі - долини річки Ворскла.

В заплаві річки Ворскла, як і інших річок степових зон України, розповсюджена деревно-чагарникова, мезофільно-лучна, гідрофільно-лучна, галофітно-лучна, водно-болотна рослинність з різноманітним флористичним складом. Натуральна деревно-чагарникова рослинність на даній території представлена залишками угруповань дуба звичайного, поодинокими екземплярами верби ламкої, верби тритичинкової, маслини вузьколистої та сріблястої, груші звичайної, зустрічаються невеликими ділянками вільшняка, а в прирусловій частині – вербняки та осокирники. На боровій терасі Ворскли поширені переважно дубово-соснові ліси, представлені вони переважно сосняком дубово-ліщиново-зірочниковим і сосняком дубово-ліщиново-копитняковим, сосняком дубово-орляковим тощо. Дубові ліси на боровій терасі Ворскли займають невеликі площі й представлені дібровами: ліщиново-гірськоосоковою та ліщиново-зірочниковою.

Мезофільно-лучна рослинність заплавної місцевості в основному представлена угрупованнями злаків, серед яких домінують: пирій повзучий, костриця лучна, подорожник великий, конюшина повзуча, куничник наземний. В їх складі також зустрічаються кульбаба лікарська, щавель кінський, герань пагорбкова та інші.

Гідрофільно-лучна рослинність заплави представлена угрупованнями мітлиці повзучої, бульбокомишу морського з гідрофільними видами: щавель кучерявий, вовконіг європейський, жовтець повзучий, перстач гусячий, осока лисяча, ситняг болотний, алтей лікарський та інші. Угруповання гідрофільно-лучної рослинності доволі типові для всіх ділянок, оточують русло річки і від урізу води змінюються на угруповання повітряно-водної рослинності.

Рослинність природного русла Ворскли найбільш різноманітна і складається з асоціацій зануреної, плаваючої та повітряно-водної рослинності. Рослинний покрив представлений мозаїчним типом. Серед водних видів рослинності найпоширеніші занурені рослини, прикріплені до дна – водопериця колосиста, рдесники блискучий та кучерявий. Трапляються глечики жовті. Угруповання прибережно-водної рослинності утворюють смуги вздовж берега. Найбільші площі займають зарості рогузу широколистого та вузьколистого разом з очеретом.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		27

Взагалі видовий склад рослин дуже багатий – 360 видів вищих рослин, 64 - мохів, 50 – лишайників, 100 – грибів, з них 6 – занесені до Червоної книги України, 5 – охороняються у Полтавській області, 2 види є малопоширеними в регіоні. Фауністичний комплекс нараховує майже 156 видів хребетних, з них 97 птахів, 42 ссавців, 10 земноводних, 7 видів плазунів.

Стан управління відходами

Одними із найбільш актуальних екологічних проблем, що потребують вирішення в с. Деревки Полтавського (Котелевського) району Полтавської області, пов'язані з відходами: від їх утворення, збирання, накопичення до їх утилізації, перероблення та захоронення.

Видовий склад та джерела утворення відходів в селі залежать від господарської специфіки населеного пункту.

На території села та поблизу нього функціонують сільськогосподарські підприємства (збір, зберігання і перероблення рослинності; тваринництво), об'єкти торгівлі, обслуговування, комунальні заклади, об'єкти соціальної та культурної сфери. Відповідно на території утворюються:

- відходи від рослинництва і тваринництва;
- комунальні відходи, зокрема у їх складі тверді та рідкі відходи.

Джерела утворення комунальних відходів є домогосподарства, підприємства обслуговування, комунальні установи, сфери адміністративних послуг та торгівлі.

Небезпечні відходи, що утворюються у складі промислових відходів, відносяться до I – III класу небезпеки, що підлягають передачі спеціалізованим підприємствам на переробку/утилізацію.

У складі комунальних відходів села утворюються:

- тверді відходи, зокрема: тверді побутові відходи (ТПВ), велико-габаритні ремонтні та будівельні відходи, специфічні відходи (лікарні, ветеринарної амбулаторії, установ сфери послуг), небезпечні відходи у складі ТПВ (ртутевміщуючі відходи, батарейки й побутові акумулятори, відходи електронного обладнання тощо), ресурсоцінні відходи (полімерні, відходи скла, відходи паперу й картону, металеві відходи);
- рідкі побутові відходи, що утворюються при експлуатації децентралізованої системи каналізації села (вигрібні ями й септики).

На даний час на території села Деревки збирання сміття проводиться безконтейнерним методом.

Разом з тим, мешканці домогосподарств приватного сектору здійснюють часткове захоронення та переробку (спалення, перепрівання та перетворення на гній) побутових відходів самотійно в своїх садибах. Відсутність організації збирання ТПВ в приватному секторі призводить до утворення стихійних звалищ в урочищах, балках, ярах, це становить екологічну небезпеку, оскільки стічні води, насичені забруднюючими речовинами, потрапляють у водні об'єкти та верхні водоносні горизонти.

Згідно даних “Програми поводження з твердими побутовими відходами у Котелевському районі на 2017- 2021 роки” на території Котелевського району в середньому населення, разом з промислово-господарським комплексом створюють щорічно біля 36,7 тис. м³ (по даним Комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017-2021 роки – 87,25 м³/рік) твердих побутових відходів, з яких централізованим збором та захороненням охоплено лише 25,0 тис. м³ (65 %), решта вивозиться стихійно.

Відповідно до “Програми благоустрою Котелевської селищної територіальної громади на 2021 рік” одним з пріоритетним напрямком екологічної політики територіальної громади є розвиток сфери поводження з твердими побутовими відходами, організація робіт по вивозу відходів та локалізація стихійних звалищ, покращення стану сільських земель шляхом ліквідації стихійних звалищ ТПВ, запобігання їх утворенню; підвищення рівня організації роботи з населенням щодо поводження з ТПВ.

В селі Деревки в середньому щорічно утворюється 94,5 т/рік твердих побутових відходів (не враховано стихійні звалища).

Відповідно до положень “Комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області”, затвердженої рішенням сімнадцятої сесії сьомого скликання

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		28

Полтавської обласної ради 14 липня 2017 року, на території села Деревки експлуатується звалище ТПВ. На звалище не виготовлена технічна документація із землеустрою, не отримано Державний акт на право постійного користування даною земельною ділянкою, паспорт місця видалення відходів відсутній. Звалище ТПВ рекомендовано вивести із експлуатації.

Екологічно небезпечні об'єкти села Деревки

Сучасні промислові джерела техногенної небезпеки відзначаються небезпечною фізичною, хімічною та біологічною дією. Вони створюють ризик повного або часткового руйнування середовища проживання людини, рослинного та тваринного світу внаслідок неконтрольованого розвитку небезпечних видів діяльності, використання небезпечних технологій, дії техногенних і природних катастроф.

Прогнозування техногенних надзвичайних ситуацій (НС) здійснюється на основі інформації про всі наявні в регіоні потенційно-небезпечні об'єкти.

Перелік потенційно-небезпечних об'єктів, що розташовуються на території села Деревки (протокол комісії ТЕБ та НС В Полтавській області № 1/2020 від 09.01.2020р), наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Перелік потенційно-небезпечних об'єктів, що розташовуються на території села Деревки та зареєстровані у Державному реєстрі ПНО

№ з/п	Назва ПНО	Номер експлікації	Місце знаходження ПНО	Вид небезпеки
1.	Деревківський шлюз-регулятор із встановленим обладнанням мікро-ГЕС на р. Ворскла ТОВ "Гідроенергоресурс"		Полтавський (Котелевський) р-н, с. Деревки	пожежо-вибухова
2.	Газорегуляторний пункт №12 Чутівського УЕГС АТ "Полтавагаз"		Полтавський (Котелевський) р-н, с. Деревки	пожежо-вибухова

Відповідно до вимог ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 "Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва" згідно п. 4.16 незалежно від класифікації за ознаками (таблиця 1) для об'єктів підвищеної небезпеки, ідентифікованих згідно з законом України "Про об'єкти підвищеної небезпеки", встановлюється клас наслідків (відповідальності) - СС3, а згідно Додатку А, п.А2 об'єкти, що відповідно до Закону "Про об'єкти підвищеної небезпеки" несуть реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру відносяться до V категорії складності.

Поточний стан здоров'я населення.

На стан здоров'я людей впливають всі складові довкілля – повітря, вода, ґрунти та інші. Показники захворюваності населення і смертності залежать від великої кількості факторів – техногенних, соціальних, економічних, екологічних, тощо.

За даними Департаменту охорони здоров'я Полтавської ОДА показники захворюваності та поширеності хвороб серед всього населення області протягом останніх років є стабільними із незначним коливанням. Характер виникнення тих чи інших захворювань у населення різниться в залежності від географічного розташування населеного пункту.

Основу структури первинної захворюваності на території Полтавської області традиційно формують:

- хвороби органів дихання (45,8%);
- хвороби системи кровообігу (7,6%);
- хвороби сечостатевої системи (6,8%);
- хвороби шкіри та підшкірної клітковини (6,7%);
- травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин (6,4%);
- хвороби ока та придаткового апарату (4,3%);
- деякі інфекційні та паразитарні хвороби (4,2%);
- хвороби органів травлення (4,2%) та інші.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		29

Разом вищезазначені класи хвороб склали 86,0% первинної захворюваності серед всього населення області.

За даними Департаменту охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації у структурі причин смерті населення залишаються:

- хвороби системи кровообігу (70,6% від загальної кількості померлих);
- новоутворення (13,9%);
- зовнішні причини смерті (4,9%).

За даними КНП "Котелевська лікарня планового лікування" демографічна ситуація в районі, як і в цілому в державі, протягом останніх років характеризується низьким рівнем народжуваності та високою смертністю населення, що призводить до його від'ємного приросту (- 5,0). Рівень народжуваності в II півріччі 2020 року склав 2,9 на 1000 дітей. Рівень смертності зменшився і складає 7,9 на 1000 населення проти 8,6 в 2019 році, серед осіб працездатного віку - 1,8 на 1000 працездатного населення проти 2,2 в 2019 році.

В структурі смертності провідні місця продовжують займати хвороби системи кровообігу, новоутворення, травми та отруєння на які приходить 94,8 % всіх причин смерті населення (в II півріччі 2020 року ці хвороби були причиною смерті у 92,8% померлих). Питома вага випадків смерті від серцево – судинних захворювань серед загального числа померлих за II півріччя 2020 року збільшилася і складає 74,2 % проти 71,6 % в 2019 році. Згідно проведеного аналізу смертність від хвороб серцево – судинної системи в I півріччі склала 713,9 на 100 тисяч дорослих (проти 746,4 в 2020 році), в тому числі смертність від ІХС 509,0 (проти 530,5 в 2020 році), від ЦВХ 180,0 (проти 209,7 в 2020 році).

В статеві-віковому розрізі смертність продовжує мати характерні і досить стабільні особливості. Серед померлих осіб працездатного віку чоловіки склали 85,7 %. Питома вага померлих від хвороб серцево – судинної системи та онкозахворювань – 57,1 % від загального числа смертей у осіб працездатного віку. Випадків смерті від травм та отруєнь 23,8 % від загального числа померлих у працездатному віці (20,0 в 2020 році).

Протягом 2020 року в районі виявлено 116 випадків гіпертонічної хвороби проти 117 в 2019 році та 19 випадків стенокардії проти 13 в 2019 році.

Показник поширеності на гострий інфаркт міокарду в 2020 року склав 3,1 на 10 тисяч дорослого населення проти 6,7 в 2019 році, інсульти 32,9 на 10 тисяч дорослого населення проти 23,4 в 2019 році, інсульти з ГХ 21,1 на 10 тисяч дорослого населення проти 18,5 в 2019 році.

Смертність від ГІМ в 2020 року не зареєстрована, проти 6,1 на 100 тисяч дорослого населення, від інсультів – 55,9 проти 43,1 в 2019 році, від інсультів з ГХ – 24,8 проти 37,0 в 2019 році.

В районі виявлено 1 випадок захворювання на туберкульоз, що становить 5,1 на 100 тисяч населення, проти 15,3 в 2019 році.

Захворювання на туберкульоз серед дітей не зареєстровано як і в минулому році.

Смертність від туберкульозу в 2021 році не зареєстрована, як і в минулому році.

Данні щодо захворюваності населення села Деревки окремо від даних захворюваності Котелевської селищної територіальної громади не надавались.

На стан здоров'я людей впливають всі складові довкілля – повітря, вода, ґрунти та інші. Показники захворюваності населення і смертності залежать від великої кількості факторів – техногенних, соціальних, економічних, екологічних, тощо.

В населеному пункті розміщено амбулаторію загальної практики сімейної медицини.

Прогнозовані зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено.

У випадку, якщо проект генерального плану не буде затверджений дані стратегічні цілі не будуть досягнуті, це призведе до:

- значного зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення;
- потрапляння до верхніх водоносних горизонтів неочищених стічних вод;
- погіршення гідрологічного та санітарно-екологічного стану поверхневих водойм;
- заболочування місцевості з втратою земельних угідь та розповсюдження

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		30

небезпечних отруйних і кровососних комах переносників різних, досить небезпечних інфекцій;
- неконтрольованого утворення та накопичення твердих побутових відходів з утворенням стихійних звалищ.

Фактична ліквідація системи моніторингу та контролю за станом атмосферного повітря в районі призвела до відсутності інформації для мешканців населених пунктів про якість атмосферного повітря та її вплив на умови життя й здоров'я людей, що суттєво суперечить Основному Закону України – Конституції, Законам України про охорону навколишнього природного середовища та охорону атмосферного повітря;

Проблеми водних ресурсів в населеному пункті не будуть мати необхідного базису для позитивного їх вирішення, що може призвести до ускладнення екологічної ситуації та непередбачуваних наслідків від споживання неякісної води, приклади наведені у таблиці 4.2

Серед найважливіших чинників, що можуть призвести до екологічної загрози є показники зростання обсягів утворення та накопичення відходів.

У майбутньому, зі збільшенням кількості житлової забудови та підприємств виробничо-комунального сектору без належної системи очисних споруд буде постійно зростати.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Поточний стан довкілля характеризується відносно високими показниками оскільки на його території відсутні підприємства важкої промисловості, газовидобувна промисловість має значну, але не критичну частку в забрудненні атмосферного повітря, але через відсутність природоохоронних заходів та системного підходу, раціонального використання та відновлення природних ресурсів, зазнає негативного впливу від техногенного навантаження.

За результатами аналізу поточного стану атмосферного повітря, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які підлягають впливу забрудненого атмосферного повітря, є території, які, перш за все, зазнають негативного впливу в наслідок надходження в атмосферу вихлопних газів від автомобільного транспорту, розташовані вздовж основних транспортних магістралей села, а це зони житлової забудови села.

За результатами аналізу поточного стану водних ресурсів, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які ймовірно зазнають впливу, є наступні:

1) території, які перш за все, зазнають негативного впливу в наслідок загрозливого стану поверхневих водотоків села Деревки, а саме:

- зони формування підземних питних водоносних горизонтів, що входять до басейну р. Псел;

- водоохоронні зони, а саме видове біорізноманіття цих зон;

2) зони житлової забудови, які залишаються не забезпеченими централізованим водопостачанням та водовідведенням та у яких перший водоносний горизонт є джерелом питного водопостачання;

3) зони території села Деревки, зокрема зони житлової забудови, які потенційно потрапляють на територію СЗЗ кладовища, тощо;

За результатами аналізу поточного стану земельних ресурсів та екзогенно-геологічних процесів, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які ймовірно зазнають впливу, є проектна територія зелених насаджень загального користування як потенційна зона рекреації

За результатами аналізу поточного стану системи управління відходами, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які ймовірно зазнають впливу, є території, які перш за все, зазнають негативного впливу в наслідок стихійного вивезення відходів, що утворюються в селі.

Умови життєдіяльності населення та стану здоров'я населення.

Демографічна ситуація та зайнятість населення.

Станом на 01.01.2021 чисельність наявного (постійного проживання) населення села Деревки становила – 0,998 тис. осіб.

Котелевською селищною територіальною громадою реалізуються державні соціальні програми, в ході яких здійснюються заходи щодо поліпшення становища громадян похилого віку, ветеранів війни та праці, учасників АТО, забезпечення доступності медичної допомоги, культурно-дозвілєвих та інших послуг, сприяння активній участі літніх людей у житті суспільства. Вживаються заходи по залученню трудових колективів до соціальної підтримки ветеранів праці, інвалідів та інших категорій громадян.

Відповідно до довідки про кількість, структуру, природний та механічний рух населення за останні п'ять років, у населеному пункті в основному спостерігається на постійному рівні (таблиця 3.1).

Таблиця 3.1

№ з/п	Найменування	Чисельність по роках				
		2021	2020	2019	2018	2017
1.	Загальна чисельність	998		790	792	783
	в тому числі					
1.1.	Чоловіки	426	-	-	-	-

№ з/п	Найменування	Чисельність по роках				
		2021	2020	2019	2018	2017
1.2.	Жінки	447	-	-	-	-
2.	Діти в цілому	125		145	135	124
2.1.	Діти віком до 7 років	57		64	57	52
2.1.	Діти віком до 16 років	68		81	78	72
3.	Пенсіонери	238	-	-	-	-
4.	Прибуло до населеного пункту	23	-	-	-	-
5.	Вибуло з населеного пункту	21	-	-	-	-
6.	Померло	28	-	-	-	-

У відповідності до розрахунку перспективної чисельності населення, генеральним планом прогнозується збільшення населення села Деревки до 1,200 тис. осіб.

Населений пункт має необхідні природні та соціально-економічні умови для збільшення в майбутньому кількості населення.

Головною умовою збільшення кількості населення може стати покращення соціально-економічних умов та вирішення проблемних питань в усіх галузях господарського комплексу Котелевської селищної територіальної громади.

Формування якісного та безпечного середовища життєдіяльності населення села фінансується за рахунок коштів бюджету Котелевської селищної територіальної громади, субвенцій з державного бюджету, коштів Фонду державного регіонального розвитку, коштів фізичних осіб-підприємців, а також благодійних внесків жителів села Деревки.

Досягнення сталого демографічного розвитку відбувається шляхом створення необхідних умов для збереження і зміцнення репродуктивного здоров'я населення, формування та стимулювання здорового способу життя, розв'язування проблем гігієни і безпеки праці, підтримки молоді, стабілізації стосунків у сім'ях, допомоги у вихованні дітей, організації змістовного дозвілля та відпочинку, захисту інвалідів та людей похилого віку, забезпечення розвитку освіти та культури.

Стан здоров'я населення.

Слід зазначити, що на сьогодні основним чинником впливу на захворюваність населення є не тільки фактор стану довкілля під впливом діяльності підприємств-забруднювачів, а соціально-побутові фактори:

- низький рівень життя та санітарної культури,
- неякісне харчування значних прошарків населення,
- скорочення робочих місць та зростання кількості безробітних;
- морально застарілі матеріальна база та обладнання і як наслідок недоступність сучасної медичної допомоги та окремих груп ліків;
- недоліки в організації та координації здійснення профілактичних заходів, а також у роботі органів і закладів охорони здоров'я;
- недостатнє державне фінансування усієї системи охорони здоров'я, так і окремих її напрямків;
- значне скорочення медичних закладів.

У селі Деревки розміщено амбулаторію загальної практики сімейної медицини.

Проектним рішенням передбачається збереження існуючого закладу охорони здоров'я.

Об'єкти Смарагдової мережі.

На території населеного пункту та поблизу нього відсутні природоохоронні об'єкти, які планується включити до Смарагдової мережі.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		33

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Під час розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

В рамках даної роботи були визначені ключові екологічні цілі та завдання, їх відношення до містобудівної документації, та визначені можливості їх врахування при розробленні проектних рішень проекту генерального плану. На основі аналізу екологічної ситуації та проектних рішень, прийнятих у проекті генерального плану були визначені ключові актуальні питання, що потребують оцінки.

У таблиці 4.1 нижче наведено ключові потенційні екологічні проблеми і ризики, яким була приділена особлива увага під час оцінки проектних рішень.

Таблиця 4.1

Основні ризики	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, визначені проектом генерального плану
Забруднення атмосферного повітря	Викиди забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами	Магістральні вулиці, ділянки виробничого призначення та с/г підприємство	Розвиток вулично-дорожньої мережі села; модернізація існуючих об'єктів тепло-енергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії
Стан водного басейну	Скид поверхневого стоку, що формується на території села без очистки; погіршення гідрологічного режиму річки незадовільний технічний стан дренажних систем вигрібних ям, відсутність схеми (заходів) вивозу РПВ.	сільбищна територія	Розвиток системи каналізації; виконання комплексу гідротехнічних заходів; ландшафтне упорядкування прибережних територій водойми з організацією рекреаційних зон
	Відсутність встановлених меж прибережних захисних смуг на водоймах в межах селищної ради	Водні об'єкти	Надання пропозицій щодо встановлення ПЗС водойм
Наявність ділянок, де існує небезпека низових пожеж (горінням сухого трав'яного покриву, лісової підстилки і підліску без захоплення крон дерев), спалювання сухого листя на території домогосподарств	Періодичне забруднення атмосферного повітря токсичними продуктами горіння	Сільбищні лісові ділянки, лісові масиви, розташовані поблизу села, шляхів електромереж, ділянки в межах сільбищної зони	Виконання комплексу протипожежних заходів
Біорізноманіття	Відсутність впорядкованих рекреаційних зон	Території прибережних захисних смуг	Створення рекреаційно-громадського центру, з ландшафтною організацією
	Скорочення площ зелених насаджень в межах села; потреба в збереженні цінних ландшафтів та розвитку місцевої схеми формування екомережі	Локальні ділянки в межах сільбищної зони	Резервування ділянок цінних природних комплексів з метою можливості їх подальшого заповідання та створення ПФЗ

Як зазначено у наведеній вище таблиці, декілька екологічних ризиків мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на стан здоров'я населення.

Серед важливих проблем можна виділити наступні:

Забруднення повітря відбувається за рахунок викидів від стаціонарних і пересувних джерел. Також додатковим фактором короткочасного впливу але надзвичайно шкідливого на стан повітря є лісові пожежі, які періодично виникають за певних метеорологічних або антропогенних

умов. Сезонне спалювання сухої трави, опалого листя та інших рослинних залишків. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення.

Індекс якості повітря (AQI) базується на вимірюванні викидів твердих часток (PM 2,5 та PM 10), озону (O₃), діоксиду азоту (NO₂), двоокису сірки (SO₂) та викидів окису вуглецю (CO).

Таблиця 4.2.

Шкала індексу якості повітря визначена стандартом US-EPA 2016

AQI	Рівні індексу повітря	Наслідки для здоров'я	Повідомлення про здоров'я для населення/ для осіб з групи ризику
Від 0 до 50	Добрий	Мінімальний вплив	Можна вести звичайну активну діяльність на відкритому повітрі / Можна вести звичайну активну діяльність на відкритому повітрі.
51 до 100	Помірний	Може викликати незначний дискомфорт при диханні у чутливих людей.	Можна вести звичайну активну діяльність на відкритому повітрі / Особам з вадами легень і з серцевими проблемами, які відчувають симптоми, слід знизити фізичну активність, особливо на свіжому повітрі.
101 до 150	Помірно забруднений	Може спричинити дискомфорт при диханні у людей із захворюваннями легень, таких як астма, а також у людей з серцевими захворюваннями, дітей і літніх людей.	Все населення, відчуватиме вплив забруднення на здоров'я / Особи з вадами легень і проблемами серця, повинні мінімізувати інтенсивні фізичні навантаження, особливо на свіжому повітрі, а особливо, якщо вони відчувають симптоми.
151 до 200	Високий	Може викликати дискомфорт при диханні за тривалого впливу, а також дискомфорт у людей із захворюваннями серця.	Особи, які мають неприємні відчуття, такі як біль в очах, кашель або біль у горлі, слід зменшити активності, особливо на свіжому повітрі / Особи з вадами легень, з серцевими проблемами і літні люди, повинні уникати напруженої фізичної активності. Люди з астмою повинні використовувати їхній інгалятор частіше.
201 до 300	Дуже високий	Може викликати респіраторні захворювання у людей при тривалому впливі. Ефект може бути більш виражений у людей з легеневидами і серцевими захворюваннями.	Можуть виникнути більш серйозні наслідки для здоров'я. Особи, які мають неприємні відчуття, такі як біль в очах, кашель або біль у горлі, слід мінімізувати фізичну активність, особливо на свіжому повітрі / Особи з вадами легень, з серцевими проблемами і літні люди, повинні уникати напруженої фізичної активності. Люди з астмою повинні використовувати їхній інгалятор частіше.
300+	Небезпечний	Може вплинути навіть на здорових людей, і спричинити серйозні наслідки для здоров'я людей із захворюваннями легень чи серця. Негативні наслідки можуть виникнути навіть під час легкої фізичної активності.	Здорові люди можуть відчувати більш несприятливі симптоми, які впливатимуть на нормальну активність / Є небезпечним для життя хворих і літніх людей.

Згідно даних геопорталу забруднення повітря у світі, індекс якості повітря у селі Деревки, визначено як добрий. Якість повітря вважається задовільною, а забруднення повітря є незначним, у межах норми.

Забруднення повітря відбувається за рахунок викидів від стаціонарних і пересувних джерел. Також додатковим фактором короткочасного впливу але надзвичайно шкідливого на стан повітря є лісові пожежі, які періодично виникають за певних метеорологічних або антропогенних умов. Сезонне спалювання сухої трави, опалого листя та інших рослинних залишків. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення.

Забруднення поверхневих вод обумовлене скидами забруднених стічних вод об'єктами суб'єктів господарювання та домогосподарствами, що розташовані в межах басейну р. Ворскла відсутність мережі каналізації дощових вод та їх скидання у поверхню водойм без очищення.

Наявність ділянок що зазнають підтоплення та можливого затоплення повеневими водами 1%-ї забезпеченості погіршують санітарний стан територій та приміщень ускладнюючи їх

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		35

обслуговування. Можливість проходження паводків 1%-ї забезпеченості створюють ризики матеріальних втрат для житлової забудови, що розташована в межах зони підтоплення.

До ризиків зниження біорізноманіття на даній території можна віднести: дуже повільне, і як наслідок неефективне, виконання заходів Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017–2021 роки (“Довкілля–2021”); наявність стихійних сміттєзвалищ.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров’я населення, виділяються наступні: соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров’я.

Відповідно досліджень науковців за інтенсивністю впливу різних чинників виділяються наступні залежності: паління; вживання наркотиків; зловживання алкоголем; праця в шкідливих умовах; нераціональне харчування; стреси; гіподинамія; незадовільні побутові умови, на них припадає 51-52% загального впливу.

Чинники стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплюють 20-21% впливу.

Генетично-біологічні фактори (спадковість, стать тощо) впливають на 19-20%. На групу факторів, пов’язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (забезпеченість об’єктами медичної інфраструктури та фахівцями, своєчасність та якість лікування, вакцинація, періодичність медичних обстежень, державне фінансування медичної сфери тощо) припадає 8-9% впливу.

Таким чином, серед ризиків впливу на здоров’я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту, недостатнє забезпечення об’єктами обслуговування, зокрема закладами охорони здоров’я, дошкільної та загальної середньої освіти, об’єктами фізкультурно-оздоровчого, рекреаційного, туристичного спрямування.

Станція (підстанція) екстреної (швидкої) медичної допомоги – відсутня. Недостатній рівень забезпечення територіями спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд.

До найбільших забруднювачів атмосферного повітря від стаціонарних джерел забруднення на території Полтавського району відносять підприємства нафто-газодобувного комплексу та сільськогосподарські підприємства.

Також значне забруднення відбувається утворенням відходів (більше 99% відсотків від загального обсягу утворення відходів належить до IV), головними забруднювачами є садибні ділянки та сільськогосподарські підприємства.

Використання отрутохімікатів і пестицидів за допомогою авіації у 2018 році не проводилося. Крім того, має місце недотримання принципів сівозміни для збереження родючості ґрунтів.

В населеному пункті джерелами забруднення атмосферного повітря є домогосподарства, які у осінньо-зимовий період використовують альтернативні види палива та природний газ.

Загальні викиди від забруднювачів, у приземному шарі атмосфери значно менші нормативних значень фонових рівнів. Таким чином, можна стверджувати, що рівень забруднення атмосферного повітря на території села є порівняно низьким.

Однак при оцінці стану забруднення атмосферного повітря села необхідно враховувати той фоновий рівень забруднення, який сформувався на прилеглих територіях, тобто стан забруднення атмосферного повітря, що склався на території Полтавського району.

Найбільшу частину парникових газів прямої дії, що викидаються в атмосферу Полтавської області техногенними джерелами, складає двоокис вуглецю.

У Полтавській області кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарним джерелами поступово скорочується, а саме з 100,256 тис.т у 2007 році до 45,814 тис.т у 2020 році (по Україні у 2020р. також відмічене зниження – на 9% від обсягів 2019 року).

Скорочення відбувається, у тому числі, через впровадження сучасних методів та високотехнологічного обладнання для очищення газопилових потоків від джерел викидів на підприємствах області.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		36

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2020 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 45,815 тис.т. забруднюючих речовин (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що на 5,144 тис.т, або на 10,1% менше, ніж у 2019 році. Із загальної кількості забруднюючих речовин, що надійшли в атмосферу, викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, становили відповідно 5,871 тис.т (12,8% обласних викидів) та 0,052 тис.т (0,11% обласних викидів). Крім цих речовин, у звітному році в атмосферу було викинуто 1589,312 тис.т (менше ніж у попередньому майже на 19,3%) діоксиду вуглецю, який також впливає на зміну клімату.

Відповідно до регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2020 році від стаціонарних джерел забруднення у повітря потрапило 45,815 тис.т забруднюючих речовин (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що на 5,144 тис.т, або на 10,1% менше, ніж у 2019 році. Із загальної кількості забруднюючих речовин, що надійшли в атмосферу, викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, становили відповідно 5,871 тис.т (12,8% обласних викидів) та 0,052 тис.т (0,11% обласних викидів). Крім цих речовин, у звітному році в атмосферу було викинуто 1589,312 тис.т (менше ніж у попередньому майже на 19,3%) діоксиду вуглецю, який також впливає на зміну клімату.

Крім того від пересувних джерел забруднення дорівнює (та навіть перевищує) викиди парникових газів від стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря на підприємствах області.

Нажаль, дотепер відсутні механізми для вжиття достатніх заходів для реєстрації встановленої кількості викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів.

Грунтовий покрив

Території на схилах зазнають змиву гумусового горизонту і в залежності від прояву водної ерозії відносяться до слабо-середньо змитих різновидів та потребують протиерозійного закріплення ґрунтів. Заплавні території, перезволожені ділянки, потребують осушення при використанні. Підтоплені території в основному - заплавні, підтоплення обумовлене природними і штучними факторами.

Поводження з відходами.

Одна із найбільш актуальних екологічних проблем, що потребує вирішення в селі Деревки, пов'язана з відходами: від їх утворення, збирання, накопичення до їх утилізації, перероблення та захоронення.

В населеному пункті не організований збір відходів життєдіяльності людини, поточного ремонту квартир, місцевих опалювальних приладів на твердому паливі.

У більшості випадків, мешканці домогосподарств приватного сектору здійснюють часткове захоронення та переробку (спалення, перепрівання та перетворення на гній) побутових відходів самостійно в своїх садибах.

Спонтанна організація збирання ТПВ в приватному секторі призводить до утворення стихійних звалищ в урочищах, балках, ярах, це становить екологічну небезпеку, оскільки стічні води, насичені забруднюючими речовинами, потрапляють у водні об'єкти та верхні водоносні горизонти.

На території села Деревки розміщено звалище ТПВ, яке пропонується вивести з експлуатації

Водопостачання

На даний час на території села Деревки актуальною проблемою залишається забезпечення населення якісною водою

Шахтні колодязі, якими користуються мешканці, в більшості недостатньо захищені від хімічного та біологічного забруднення. Основна маса колодязів знаходиться в приватному володінні населення, як наслідок їх очистка, ремонт та дезінфекція не проводяться.

Протягом 2019-2020 років на території населеного пункту дослідження питної води не проводилися.

Значна кількість хворіб людини пов'язана з незадовільною якістю питної води і порушенням санітарно-гігієнічних норм водопостачання. Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. У таблиці 4.3 наведені типові ризики та їх наслідки від споживання води з незадовільною якістю.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		37

Характер споживання води	Забруднювач	Захворювання
Біологічний		
Пиття та їжа	Патогенні бактерії	Холера, дизентерія, черевний тиф, гастроентерит, лептоспіроз, туляремія
Віруси	Інфекційний гепатит	
Паразити	Амебна дизентерія, дракункульоз, гельмінтоз, ехінококоз.	
Вмивання, прання у воді	Паразити	Шестосоміазис, дерматит, стронгілоїдоз
	Через комах – переносників	Малярія, жовта лихоманка, сонна хвороба, філярітоз
Хімічний		
Пиття та їжа	Нітрати	Метагемоглобінемія
Сполуки фтору	Ендемічний флюороз	
Миш'як	Інтоксикація	
Селен	Селеноз, інтоксикація	
Свинець	Інтоксикація	
Надто м'яка вода	Артеросклероз, гіпертонія	
Хром	Уровська хвороба	
Нікель	Алергія шкіри	
Мідь	Ураження нервової системи	
Фенол	Отруєння	

У відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 “Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною” питна вода призначена для споживання людиною, повинна відповідати таким гігієнічним вимогам: бути безпечною в епідемічному та радіаційному відношенні, мати сприятливі органолептичні властивості та нешкідливий хімічний склад.

Під час підготовки та розробки генерального плану села Деревки було порушено ряд проблем, без вирішення яких неможливо забезпечити сталого розвитку системи водопостачання:

- населений пункт Деревки частково обладнаний централізованим водопостачанням з використанням декількох артезіанських свердловин;
- відсутній моніторинг якості води в шахтних та трубчастих колодязях;
- відсутня система обліку витрат води.

Водовідведення.

Мешканці садибної забудови користуються вигребами, що є однією з основних причин погіршення якості води. Господарсько-побутові стоки призводять до біологічного забруднення води, яке може викликати інфекційні захворювання в людей (холера, тиф, гепатит).

Основні проблеми у сфері водовідведення села Деревки:

- відсутність каналізаційних мереж на території села;
- відсутність очисних споруд, для забезпечення централізованою системою водовідведення територію всього населеного пункту;
- використання вигребів призводять до забруднення ґрунтів;
- вибір варіанту очищення промислових стічних вод окремих підприємств з високими концентраціями органічних сполук вимагає наукового обґрунтування;
- відсутність споруд попереднього очищення та очистки на об'єктах промисловості села;
- відсутність каналізаційного господарства, що не забезпечує відтворення та розвиток одного з основних елементів інженерної інфраструктури села.

Дощова каналізація.

Відсутність організованого відведення поверхневих вод, на всій території села та відсутність очисних споруд дощової каналізації на випусках стоку спричиняє забруднення навколишнього середовища, водних об'єктів та ґрунтів важкими металами та іншими

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		38

токсичними та канцерогенними речовинами. Джерелами забруднення в основному є викиди автотранспорту, витікання паливо-мастильних матеріалів, продукти руйнування твердого дорожнього покриття.

Дані процеси призводять до подальшого росту ерозійних процесів ґрунтів, до локального затоплення території в період інтенсивних опадів, перезволоження ґрунтів, пониження їх несучих властивостей, підвищення рівня ґрунтових вод і як наслідок підтоплення територій.

За результатами вищенаведеної інформації можна прийти до висновку, що наразі спостерігаються тенденції до погіршення стану водного середовища

Ситуація, що склалася в сфері екологічної, антропогенної та техногенної безпеки в селі не створює комфортних умов для безпечного існування сучасного і майбутніх поколінь

Специфіка розвитку регіону призводить до того, що на сьогодні значну частку в забрудненні поверхневих джерел, зокрема в селі Деревки, вносять процеси змиву з сільбищної території. Із зливовими стічними водами до водних об'єктів надходять завислі речовини, органічне забруднення, нафтопродукти, азот, фосфорні та інші речовини.

Рослинний світ та біорізноманіття.

Одна із найрозповсюдженіших та найнебезпечніших рослин на території села Деревки - амброзія.

Амброзія різних видів засмічує польові культури, угіддя, узбіччя доріг, лісосмуги, залізничні колії, береги річок, населені пункти.

Виснажує і висушує ґрунт, пригнічує ріст культурних рослин, зменшує кількість і якість врожаю, спричиняє недобір його від 20 до 40 %.

Амброзію з повним правом можна назвати екологічно небезпечним бур'яном. Адже пилок амброзії викликає у людей захворювання - амброзійний поліноз або "сінну пропасницю". У період цвітіння амброзії від цього захворювання страждає величезна кількість населення. У людей втрачається працездатність, опухають слизові оболонки верхніх дихальних шляхів та очей, з'являється нежить і слезотеча, чхання, підвищення температури, розвивається астма.

За твердженнями лікарів саме в осінній період збільшується кількість астматичних захворювань і особливо у літніх людей та дітей. Ефективних ліків проти цього захворювання поки що не існує.

Враховуючи високу ступінь пластичності щодо температури повітря та вологості ґрунту, високу насіннєву продуктивність (30-100 тис. штук насіння з однієї рослини), а також те, що пилок амброзії під час цвітіння шкодить здоров'ю людей і тварин – боротьба з цим небезпечним бур'яном потребує особливої уваги та спеціальних заходів.

Запровадження особливого карантинного режиму несе в собі не міри покарання, а є попереджувальними заходами, які призначені створити безпечні умови проживання.

Небезпеки техногенного характеру, які впливають на стан довкілля.

Аналіз та оцінка надзвичайних ситуацій, які мали місце в регіоні та прогнозування можливих надзвичайних ситуацій проводились всебічним розглядом техногенного навантаження, соціально-економічних обставин як в адміністративно-територіальній одиниці так і в регіоні в цілому.

У відповідності до Переліку хімічно небезпечних об'єктів Полтавської області, затвердженого протокольним рішенням регіональної комісії з питань ТЕБ та НС (протокол №38/2020 від 17.12.2020) на території села здійснюють діяльність 2 об'єкти віднесених до переліку потенційно-небезпечних об'єктів (шлюз регулятор на річці Ворскла та газорегуляторний пункт №12 Чутівського УЕГСАТ "Полтавагаз") та 1 об'єкт підвищеної небезпеки - Деревківський шлюз-регулятор із встановленим обладнанням мікро-ГЕС на р. Ворскла ТОВ "Гідроенергоресурс".

При проведенні аналізу можливих надзвичайних ситуацій, які прогнозовано можуть виникнути безпосередньо на території села згідно з Національним класифікатором ДК 019:2010 "Класифікатор надзвичайних ситуацій" було визначено прогнозовані надзвичайні ситуації техногенного характеру:

- НС ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ (код 10000);
- НС УНАСЛІДОК АВАРІЙ НА ТРАНСПОРТІ З ВИКИДАННЯМ (ЗАГРОЗОЮ ВИКИДАННЯ) НЕБЕЗПЕЧНИХ І ШКІДЛИВИХ (ЗАБРУДНЮВАЛЬНИХ) РЕЧОВИН (код 10110);

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		39

- НС УНАСЛІДОК АВАРІЇ НА ТРАНСПОРТІ З ЗАГРОЗОЮ РОЗЛИВАННЯ ПАЛИВНО-МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ (код 10114);
- НС УНАСЛІДОК ПОЖЕЖ, ВИБУХІВ (код 10200);
- НС УНАСЛІДОК ПОЖЕЖ, ВИБУХІВ У БУДІВЛЯХ І СПОРУДАХ (код 10210);
- НС УНАСЛІДОК НАЯВНОСТІ У НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ШКІДЛИВИХ (ЗАБРУДНЮВАЛЬНИХ) І РАДІОАКТИВНИХ РЕЧОВИН ПОНАД ГДК (код 10400);
- НС УНАСЛІДОК НАЯВНОСТІ В ПОВІТРІ ШКІДЛИВИХ (ЗАБРУДНЮВАЛЬНИХ) РЕЧОВИН ПОНАД ГДК (код 10420);
- НС УНАСЛІДОК РАПТОВОГО РУЙНУВАННЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД (код 10600);

Серед можливих зовнішніх впливів найбільш небезпечними за масштабами наслідків є транспортні аварії з небезпечними речовинами.

В залежності від характеру розгерметизації обладнання та погодних умов аварійні ситуації можуть набувати наступні види:

- забруднення оточуючого середовища;
- пожежі (горіння) проливу – дифузійне горіння парів ЛЗР та ГР, ЗВГ;
- вибухи (детонаційні вибухи) – миттєве згорання попередньо переміщених газів, пароповітряних, пило повітряних, газоповітряних або гібридних хмар (сумішей) з утворенням ударної хвилі;
- утворення зони хімічного забруднення (при виливах небезпечних хімічних речовин).

На території села Деревки Полтавського району Полтавської області наслідками аварій на системах життєзабезпечення можуть бути - відключення електропостачання, тощо, такі нестандартні ситуації матимуть локальний характер та суттєво впливатимуть на умови життєдіяльності людей. Більш детально ці питання розглянуті у окремих розділах інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час і особливий період до генерального плану

Території з природоохоронним статусом.

На території населеного пункту та в його межах відсутні об'єкти природно-заповідного фонду. Відповідно до ДБНБ.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» передбачена організація нових та збереження існуючих об'єктів ПЗФ.

Генеральним планом не передбачено створення нових об'єктів ПЗФ.

При реалізації планувальних рішень можливе часткове знищення рослинності на ділянках нової житлової забудови при будівництві проєктованих житлових будинків. Під час будівельних робіт на ділянці відбуватиметься вплив на рослинний покрив. В основному він буде проявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченню рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій.

На об'єкти Смарагдової мережі планова діяльність, що запропонована документом державного планування, негативного впливу не матиме.

Життєдіяльність та здоров'я населення

Слід зазначити, що на сьогодні основним чинником впливу на захворюваність населення є не фактор стану довкілля під впливом діяльності підприємств-забруднювачів, а соціально-побутові фактори:

- низький рівень життя та санітарної культури,
- недостатнє й неякісне харчування значних прошарків населення,
- зростання кількості безробітних;
- недоступність медичної допомоги та ліків;
- недоліки в організації та координації здійснення профілактичних заходів, а також у роботі органів і закладів охорони здоров'я;
- недостатнє фінансування як усієї системи охорони здоров'я, так і окремих її напрямків;
- морально застарілі матеріальна база та обладнання.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			40

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Міжнародні обов'язки у сфері охорони довкілля Україна взяла на себе, підписавши більш ніж 50 міжнародних багатосторонніх угод, що стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких:

Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992 році в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 року;

Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 рік);

Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 рік);

Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 рік);

Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 рік);

Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція). На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 року);

Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 рік);

Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 року;

Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі (Стокгольм, 2001 рік), яка ратифікована в Україні від 18 квітня 2007 року та стосується усунення використання поліхлорованих дифенілів в обладнанні (тобто трансформаторах, конденсаторах або інших приймачах, що містять рідкі речовини) до 2025 року суб'єкт реалізації запланованої діяльності зобов'язується докласти активних зусиль стосовно виявлення, маркування й припинення експлуатації обладнання, що містить поліхлоровані дифеніли в концентрації більше 10 % і в обсязі більше 5 літрів. В інших випадках необхідно: – використовувати ПХБ (поліхлоровані біфенілами) тільки в непошкодженому й герметичному обладнанні й тільки в тих місцях, де ризик викиду в НПС може бути зведений до мінімуму, а наслідки такого викиду можуть бути швидко усунені; – забезпечувати, щоб обладнання, в якому містяться ПХБ, не експортувалося й не імпортувалося для будь-яких інших цілей, крім цілей екологічно безпечного видалення відходів;

– докласти активних зусиль, спрямованих на забезпечення екологічно безпечного видалення рідин, що утримують поліхлоровані дифеніли і забрудненого поліхлорованими дифенілами обладнання при концентрації поліхлорованих дифенілів вище 0,005 %, у максимально стислі строки, але не пізніше 2028 року, за умови можливого перегляду строків Конференцією Сторін. Згідно з Планом заходів з виконання Стокгольмської Конвенції про стійкі органічні забруднювачі (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 липня 2012 року № 589-р.) передбачено очищення трансформаторів від поліхлорованих дифенілів та застосування відповідних технологій виконання всього комплексу робіт із знешкодження трансформаторів, в яких виявлено поліхлоровані дифеніли, транспортування вилучених поліхлорованих дифенілів до місця їх знищення.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по іншим напрямкам співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонового шару, поводження з відходами та іншим, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту Генерального плану села Деревки, що є містобудівною документацією місцевого рівня. Дотримання вище перелічених зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		41

розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку систем комунальної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних «дружніх» до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Питання охорони довкілля все більше і більше набувають важливого політичного значення як у рамках кожної із європейських держав, так і на міжнародному рівні.

Міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього середовища посідає важливе місце у зовнішньополітичному курсі нашої держави.

В Україні відбувається перехід від економічної до екологічної стратегії розвитку суспільства, основні заходи даної стратегії передбачають підвищення рівня ресурсозбереження держави.

Україна має сприятливі природні та кліматичні умови, вигідне географічне розташування і високий природний потенціал. При цьому досить тривалий час неефективна економічна система сприяла нераціональному, виснажливому використанню природних ресурсів.

Виходячи з цього, основним пріоритетом сучасної природоохоронної політики України є раціональне використання природних ресурсів та сприяння розвитку природоохоронних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій.

Також, однією з передумов успішного економічного зростання як на регіональному, так і на місцевому рівні, є збереження та розвиток людських ресурсів. Підвищення якості життя виступає критерієм та необхідною умовою економічного розвитку. Більшість критеріїв, за якими визначається рівень якості життя населення, залишаються під регулюванням державної політики.

Зобов'язання міжнародного та державного рівнів щодо запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення.

Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні: Міжнародні зобов'язання європейського рівня у сфері охорони довкілля на даний час в Україні регламентуються «Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

Директиви в галузі якості атмосферного повітря визначають деякі правові рамки у цій галузі.

Директива 96/62/ЄС щодо оцінки і контролю навколишньої атмосфери, директива 96/61/ЄС є базовою, вона встановлює перелік речовин, вміст яких у повітрі визначається при проведенні оцінки якості повітря. Серед усіх речовин виділено ті, що повинні досліджуватися на початковій стадії: сірчаний ангідрид; діоксид азоту; висівні частинки у вигляді сажі; суспендовані речовини, свинець та озон та ті, що виділено як інші: бензол; окис вуглецю; ароматичні вуглеводні; кадмій; миш'як; нікель та ртуть. Визначено, що дозволяється проведення аналізу вмісту інших речовин, що є специфічними для певної території.

Основні зобов'язання європейського рівня у сфері водних ресурсів регламентуються: Директивою 2000/60/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС; Директивою Ради 98/83/ ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною, із змінами та доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003;

Директивою Ради 91/676/ ЄЕС від 12 грудня 1991 року про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003;

Головною метою - є запобігання погіршенню стану всіх поверхневих водних об'єктів з метою досягнення ними "доброго" стану. Це стосується й штучних та істотно змінених водних об'єктів, з різницею, що до них висувається вимога досягнення "доброго" екологічного потенціалу.

Директива 98/83/ ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною спрямована на забезпечення захисту здоров'я людей від несприятливого впливу будь-якого забруднення води, призначеної для споживання людиною, гарантуючи, що така вода є безпечною та чистою.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		42

Директива встановлює необхідні стандарти для води, призначеної для споживання людиною. Загалом, 48 мікробіологічних та хімічних показників підпадає нормуванню у воді. Вимоги Директиви застосовуються до питної води з усіх систем водопостачання, що обслуговують понад 50 осіб або поставляють більше 10 м³/добу, а також для питної води з цистерн, питної води в пляшках або контейнерах, води, що використовується в харчовій промисловості тощо.

Директива Ради 91/676/ЄЕС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел спрямована на запобігання забрудненню підземних і поверхневих вод нітратами з сільськогосподарських джерел шляхом стимулювання застосування кодексів кращих методів ведення сільськогосподарських робіт.

Директива нерозривно пов'язана з Водною Рамковою Директивою ЄС та є одним з ключових інструментів для запобігання забрудненню вод від сільськогосподарської діяльності. Директива містить вимогу щодо складання Планів управління відходами та Програм запобігання утворенню відходами. Директива Ради 1999/31/ЄС щодо захоронення відходів від 26 квітня 1999 року орієнтує на запобігання або зменшення, наскільки це можливо, негативного впливу на навколишнє середовище від захоронення відходів завдяки запровадженню суворих технічних вимог до відходів та полігонів.

Основні зобов'язання європейського рівня у сфері охорони земель регламентуються: Директивою 2004/35/ЄС від 21.04.2004, мета якої встановити для попередження та ліквідації наслідків екологічної шкоди рамки екологічної відповідальності, що ґрунтуються на принципі "забруднювач-платник". Статтею 2 пунктом с) встановлюється поняття шкоди, що вражає ґрунти, зокрема будь-яке зараження ґрунтів, яке викликає ризик значних негативних наслідків для здоров'я людини від безпосереднього або не безпосереднього проникнення у поверхню або в ґрунт речовин, препаратів, організмів або мікроорганізмів.

Основні зобов'язання європейського рівня у сфері управління відходами регламентуються: Директивою 2008/98/ЄС про відходи (рамкова); Директивою 1999/31/ЄС про захоронення відходів; Директивою 2006/21/ЄС про управління відходами видобувної промисловості. Рамкова директива про відходи встановлює законодавчу базу для поводження з відходами у Співтоваристві. Основні зобов'язання європейського рівня у сфері охорони біорізноманіття регламентуються: європейською стратегією збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (Софія, 23-25 жовтня 1995 року), яка орієнтована на охоплення усіх ініціатив в сфері збереження біологічного і ландшафтного різноманіття в рамках єдиного європейського підходу з урахуванням міркувань, пов'язаних з біологічним і ландшафтним різноманіттям, в соціальних та економічних галузях (секторах);

Конвенцією ООН про охорону біологічного різноманіття (від 1992 року), мета якої є збереження біологічного різноманіття, стале використання його компонентів і спільне одержання на справедливій і рівній основі вигод, пов'язаних з використанням генетичних ресурсів.

Базовими документами на даний час в Україні, що на державному рівні регламентують зобов'язання у сфері охорони довкілля та створення безпечних умов життєдіяльності людей, що повинні враховуватись при прийнятті рішень на місцевому рівні, є:

- Закон України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року";

- Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища";

- Закон України "Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення";

- Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні";

- Закон України "Про основи містобудування".

Згідно із Законом України "Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року" метою національної екологічної політики є стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища України шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем.

Згідно із Законом України "Про охорону навколишнього природного середовища", у даній сфері визначені завдання, якими регулюються відносини на усіх рівнях в Україні у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки,

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата				43

запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

Закон України “Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення” регулює суспільні відносини, які виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, визначає відповідні права і обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян, встановлює порядок організації державної санітарно-епідеміологічної служби і здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні.

До основних зобов'язань даного Закону, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- Стаття 7. Обов'язки підприємств, установ і організацій, а саме: у випадках, передбачених санітарними нормами, забезпечувати лабораторний контроль за виконанням вимог цих норм щодо безпеки використання (зберігання, транспортування тощо) шкідливих для здоров'я речовин та матеріалів, утворюваних внаслідок їх діяльності викидів, скидів, відходів та факторів, а також готової продукції;

- Стаття 11. Об'єкти державної санітарно-епідеміологічної експертизи, а саме: схеми, перед проектна документація, що стосується районного планування і забудови населених пунктів, курортів тощо;

- Стаття 15. Вимоги до проектування, будівництва, розробки, виготовлення і використання нових засобів виробництва та технологій, а саме: планування і забудова населених пунктів, курортів повинна передусім передбачати створення найбільш сприятливих умов для життя, а також для збереження і зміцнення здоров'я громадян;

- Стаття 18. Вимоги до господарсько-питного водопостачання і місць водокористування, а саме: органи виконавчої влади, місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити жителів міст та інших населених пунктів питною водою, кількість та якість якої повинні відповідати вимогам санітарних норм. Виробничий контроль за якістю питної води в процесі її добування, обробки та у розподільних мережах здійснюють підприємства водопостачання;

- Стаття 19. Гігієнічні вимоги до атмосферного повітря в населених пунктах, повітря у виробничих та інших приміщеннях, а саме:

- атмосферне повітря в населених пунктах, на територіях підприємств, установ, організацій та інших об'єктів, повітря у виробничих та інших приміщеннях тривалого чи тимчасового перебування людей повинно відповідати санітарним нормам;

- підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні своєї діяльності зобов'язані вживати необхідних заходів щодо запобігання та усунення причин забруднення атмосферного повітря, фізичного впливу на атмосферу в населених пунктах, рекреаційних зонах, а також повітря у жилих та виробничих приміщеннях, у навчальних, лікувально-профілактичних та інших закладах, інших місцях тривалого чи тимчасового перебування людей, а також вимоги статей 22 – 25, 34, р. VI.

Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

До основних зобов'язань даного Закону, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- стаття 25. Загальна компетенція сільських, селищних, міських рад: ... 38) надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, села, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з діючими нормативами включає відповідну територію; ...54) вирішення питань у сфері поводження з небезпечними відходами відповідно до законодавства; 55) визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Глава 2. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад:

- стаття 30 - 15) затвердження схем санітарного очищення населених пунктів та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів; 16) затвердження норм надання послуг з вивезення побутових відходів;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		44

- стаття 33 - 7) визначення території для розміщення відходів відповідно до законодавства; 7-1) здійснення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами; 12) здійснення контролю за дотриманням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи

Згідно статті 19 Закону України “Про основи містобудування”, що стосується питань забезпечення сталого розвитку населених пунктів, на стадії розробки й реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

Сталий розвиток населених пунктів створення повноцінного життєвого середовища на основі раціонального використання ресурсів, технологічного переоснащення і реструктуризації підприємств, удосконалення соціальної, виробничої, транспортної, комунікаційно-інформаційної, інженерної інфраструктури.

Однією із складових сталого розвитку є екологічна безпека територій, що передбачає при прийнятті будь-яких рішень стосовно використання території дотримуватись встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня щодо охорони довкілля та забезпечення безпечних умов проживання населення, які потребують врахування при реалізації генерального плану села Деревки, визначаються наступними документами:

Стратегією розвитку Полтавської області на період до 2027 року, затвердженою рішенням двадцять дев'ятої пленарної сесії Полтавської обласної ради сьомого скликання від 20 грудня 2019 року.

Регіональною програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017–2021 роки (“Довкілля–2021”), затвердженою рішенням чотирнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 6 березня 2017 року.

Однією з важливих складових цих документів є організація моніторингу за станом довкілля, головною метою якого є досягнення високого рівня інформаційного забезпечення державного контролю за станом довкілля, прогнозування його змін та надання рекомендацій виконавчим органам для врахування екологічних проблем при прийнятті управлінських рішень.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони атмосферного повітря, які обов'язкові для виконання при реалізації проекту генерального плану села Деревки, визначаються наступними базовими документами:

- Законом України “Про охорону атмосферного повітря”;
- Законом України “Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності”;
- Постановою КМУ “Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” від 09.03.1999 № 343;
- Постановою КМУ “Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню” від 29.11.2001 № 1598;
- Постановою КМУ “Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря” від 13.12.2001 № 1655;
- Постановою КМУ “Про Порядок розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря” від 13.03.2002 № 299;
- Постановою КМУ “Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря” від 13.03.2002 № 300;
- Постановою КМУ “Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів” від 17.09.1996 № 1147.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		45

Одним із найбільш важливих зобов'язань, що обов'язково повинно враховуватись при прийнятті рішень розвитку села Деревки, зокрема реалізації проекту генерального плану, є забезпечення належного контролю за станом атмосферного повітря.

Питання контролю у галузі охорони атмосферного повітря регламентуються статтею 27. Закону України "Про охорону атмосферного повітря", згідно якої контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, посадовими особами цих органів, а також підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Результатом дотримання положень законодавства усіма суб'єктами господарювання є якісний стан атмосферного повітря, а значить відповідний рівень забруднення повітря. Процедура спостереження й оцінки стану атмосферного повітря регулюється Постановою КМУ "Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря" від 09.03.1999 № 343.

Згідно даної Постанови: - "моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря проводиться з метою отримання, збирання, оброблення, збереження та аналізу інформації про рівень забруднення атмосферного повітря, оцінки та прогнозування його змін і ступеня небезпечності та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень у галузі охорони атмосферного повітря".

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері охорони атмосферного повітря.

Враховуючи вищенаведені документи, та з метою охорони атмосферного повітря на території села Деревки, Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України, відповідно до Закону України "Про охорону атмосферного повітря" зобов'язати підприємства, установи, організації та громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, наступне:

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, дозволами на викиди забруднюючих речовин тощо;
- вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- забезпечувати безперебійну ефективну роботу і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;
- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;
- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;
- забезпечувати здійснення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок;
- забезпечувати розроблення методик виконання вимірювань, що враховують специфічні умови викиду забруднюючих речовин;
- використовувати метрологічно атестовані методики виконання вимірювань і повірені засоби вимірювальної техніки для визначення параметрів газопилового потоку і концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та викидах стаціонарних і пересувних джерел;
- здійснювати контроль за проектуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів, оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів та інших вимог законодавства в галузі охорони атмосферного повітря;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		46

- своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок.

Виконання заходів щодо охорони атмосферного повітря не повинно призводити до забруднення ґрунтів, вод та інших природних об'єктів.

Для забезпечення екологічної безпеки, створення сприятливого середовища життєдіяльності, запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище на території села Деревки вживати заходів щодо регулювання викидів найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, перелік яких встановлений ПКМУ від 29.11.2001 №1598.

За поданням структурного підрозділу облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, органи місцевого самоврядування з урахуванням особливостей екологічної ситуації регіону, населеного пункту можуть додатково встановлювати перелік забруднюючих речовин, за якими здійснюється регулювання їх викидів на відповідній території.

За поданням структурного підрозділу облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, органи місцевого самоврядування, у разі перевищення нормативів екологічної безпеки, на відповідній території затверджують відповідно до Закону України "Про охорону атмосферного повітря" програми оздоровлення атмосферного повітря, здійснюють заходи щодо зменшення забруднення атмосферного повітря.

Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України дозволяти провадження діяльності, на території населеного пункту, суб'єктами господарювання, об'єкти яких здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, виключно за умови наявності дозволу, виданого суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до другої або третьої групи, структурним підрозділом облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, а для об'єктів які належать першій групі, що взяті на державний облік і мають виробництва або технологічне устаткування, на яких впроваджено екологічно безпечні технології та методи керування.

Дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря видаються за умови:

- не перевищення протягом строку їх дії встановлених нормативів екологічної безпеки;
- не перевищення нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел;
- дотримання вимог до технологічних процесів у частині обмеження викидів забруднюючих речовин.

У разі зміни параметрів джерел викидів, їх кількості, кількісного та якісного складу забруднюючих речовин, заходів із зниження їх кількості до зазначених дозволів вносяться зміни.

Якщо за результатами спостережень за станом атмосферного повітря або розрахунковими даними встановлено зони, де внаслідок причин об'єктивного характеру встановлено перевищення нормативів екологічної безпеки, приймається рішення про поетапне зниження викидів забруднюючих речовин підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності.

Тривалість кожного етапу та необхідне зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин на кожному етапі встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України обмежувати, тимчасово забороняти (зупиняти) або припиняти відповідно до законодавства господарську чи інші види діяльності,

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		47

пов'язані з порушенням умов і вимог до викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на його стан, передбачених дозволами.

Органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання зобов'язані вживати необхідних заходів для запобігання та недопущення перевищення встановлених санітарними нормами рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на середовище життєдіяльності людини.

Викиди забруднюючих речовин, для яких не встановлено відповідних нормативів екологічної безпеки, допускаються у виняткових випадках лише з дозволу, виданого суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до першої групи, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, а до другої або третьої групи, - структурним підрозділом облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Котелевській селищній територіальній громаді в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України здійснювати нагляд за наявністю розроблених та погоджених спеціальних заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до Закону України "Про охорону атмосферного повітря" підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності, які здійснюють викиди забруднюючих речовин або впливи фізичних та біологічних факторів, що можуть призвести до виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру або до надзвичайних екологічних ситуацій.

У разі виникнення таких надзвичайних екологічних ситуацій керівники підприємств, установ, організацій та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані негайно у визначеному порядку, повідомити про це органи, які здійснюють державний контроль у галузі охорони атмосферного повітря, і вжити заходів до охорони атмосферного повітря та ліквідації причин і наслідків його забруднення.

При реалізації проектних рішень генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області, Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам врахувати наступне:

Діяльність, спрямована на штучні зміни стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях, може провадитися підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності тільки за дозволами, виданими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Порядок погодження і видачі дозволів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Підприємства, установи, організації та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, скорочувати і в подальшому повністю припинити виробництво та використання хімічних речовин, що шкідливо впливають на озоновий шар, а також проводити роботу щодо зменшення викидів речовин, накопичення яких в атмосферному повітрі може призвести до негативних змін клімату.

З метою відвернення і зменшення забруднення атмосферного повітря транспортними та іншими пересувними засобами і установками та впливу пов'язаних з ними фізичних факторів Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам забезпечити:

- раціональне планування та забудову населеного пункту з дотриманням нормативно визначеної відстані до транспортних шляхів;
- виведення з густонаселених житлових кварталів за межі села транспортних підприємств, вантажного транзитного автомобільного транспорту;
- обмеження в'їзду автомобільного транспорту та інших транспортних засобів та установок у сільбищні, курортні, лікувально-оздоровчі, рекреаційні та природно-заповідні зони, місця масового відпочинку та туризму;
- поліпшення стану утримання транспортних шляхів і вуличного покриття;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		48

- удосконалення технологій транспортування і зберігання палива, забезпечення постійного контролю за якістю палива на автозаправних станціях;

- впровадження та вдосконалення діяльності контрольно-регулювальних і діагностичних пунктів та комплексних систем перевірки нормативів екологічної безпеки транспортних та інших пересувних засобів і установок.

З метою недопущення забруднення атмосферного повітря при поводженні з пестицидами, агрохімікатами, промисловими та побутовими відходами Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України:

- забезпечити обов'язкове дотримання підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності правил та вимог щодо транспортування, зберігання і застосування пестицидів та агрохімікатів;

- заборонити спалювання промислових та побутових відходів, які є джерелами забруднення атмосферного повітря забруднюючими речовинами та речовинами з неприємним запахом або іншого шкідливого впливу, на територіях селищної ради, підприємств, установ, організацій розміщених у населених пунктах, за винятком випадків, коли це здійснюється з використанням спеціальних установок при додержанні вимог, встановлених законодавством про охорону атмосферного повітря. Власники або уповноважені ними органи підприємств, установ, організацій та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані забезпечувати переробку, утилізацію та своєчасне вивезення відходів, які забруднюють атмосферне повітря, на підприємства, що використовують їх як сировину, або на спеціально відведені місця чи об'єкти.

З метою відвернення, зниження і досягнення безпечних рівнів виробничих та інших шумів Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам забезпечити:

- розміщення підприємств, транспортних магістралей та інших об'єктів з джерелами шуму під час планування і будівництва відповідно до встановлених законодавством санітарно-гігієнічних вимог, будівельних норм та карт шуму;

- виконання організаційних заходів для відвернення і зниження виробничих, комунальних, побутових і транспортних шумів, включаючи запровадження раціональних схем і режимів руху транспорту та інших пересувних засобів і установок у межах населених пунктів.

Громадяни зобов'язані дотримувати вимоги, встановлені з метою зниження побутового шуму у квартирах, а також у дворах жилих будинків, на вулицях, у місцях відпочинку та інших громадських місцях.

При реалізації проектних рішень Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам відповідно до Закону України "Про охорону атмосферного повітря" врахувати:

- проектування, будівництво і реконструкція підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів та устаткування здійснюються з обов'язковим дотриманням норм екологічної безпеки, державних санітарних вимог і правил на запланованих для будівництва та реконструкції підприємствах та інших об'єктах, а також з урахуванням накопичення і трансформації забруднення в атмосфері, його транскордонного перенесення, особливостей кліматичних умов;

- погодження проектів забудови, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури та містобудування, із врахуванням висновків центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, та інших органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, визначених законом;

- будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств та інших об'єктів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам про охорону атмосферного повітря, забороняються;

- з метою забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини в районах житлової забудови, масового відпочинку і оздоровлення населення при визначенні місць

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		49

розміщення нових, реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, встановлюються санітарно-захисні зони.

Якщо внаслідок порушення встановлених меж та режиму санітарно-захисних зон виникає необхідність у відселенні жителів, виведенні з цих зон об'єктів соціального призначення або здійсненні інших заходів, підприємства, установи, організації та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності, органи місцевого самоврядування повинні вирішувати питання про фінансування необхідних робіт і заходів та строки їх реалізації.

- для визначення безпеки для здоров'я людини та екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва нових і реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів проводяться оцінка впливу на довкілля та державна санітарно-гігієнічна експертиза в порядку, визначеному законодавством;

- впровадження відкриттів, винаходів, корисних моделей, промислових зразків, раціоналізаторських пропозицій, застосування нової техніки, імпортного устаткування, технологій і систем, якщо вони не відповідають вимогам, установленим законодавством про охорону атмосферного повітря, забороняється.

- У разі порушення зазначених вимог така діяльність припиняється, а винні особи притягаються до відповідальності відповідно до діючого законодавства.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління водними ресурсами, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Деревки, визначаються наступними базовими документами:

- Водним кодексом України;
- Законом України "Про питну воду та питне водопостачання";
- Загальнодержавною цільовою програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року (від 24 травня 2012 року № 4836 – IV);

- ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною";

- Постановою КМУ від 18 грудня 1998 р. № 2024 "Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів";

- Постановою КМУ від 8 травня 1996 року №486 "Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них";

- Санітарними правилами і нормами охорони поверхневих вод від забруднення СанПіН 4630-88.

Водним кодексом України регулюються відносини щодо збереження, наукового обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення та різних галузей економіки, охорони вод від забруднення, відтворення водних ресурсів, запобігання засміченню, шкідливим діям вод та усуненню їх наслідків, покращення стану водних об'єктів, а також охорони прав громадян, установ, підприємств, організацій на водокористування.

До основних зобов'язань згідно "Водного кодексу України", що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- державне управління і контроль у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, а саме здійснення контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів;

- стандартизація і нормування в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів;

- спеціальне водокористування для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення, а саме забезпечення потреб населення і галузей економіки у водних ресурсах;

- умови скидання зворотних вод у водні об'єкти, а саме скидання зворотних вод від очисних споруд (ст. 70 Водного кодексу України);

- користування землями водного фонду. Водоохоронні зони та зони санітарної охорони;

- охорона вод від забруднення, засмічення і вичерпання.

Згідно ПКМУ від 8 травня 1996 року №486 "Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них" (із змінами)

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			50

Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам забезпечити замовлення проекту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг відкритих водотоків в межах села Деревки, з метою визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режимів ведення господарської діяльності в них для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку.

Проекти узгодити з власниками землі, землекористувачами, Міндовкіллям, Держводагентством та територіальними органами Держгеокадастру і затвердити відповідними місцевими органами виконавчої влади або виконавчими комітетами рад.

Основними завданнями Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро є створення сприятливих умов для ефективного функціонування водного господарства, реалізація державної політики у сфері управління, використання та відтворення водних ресурсів за басейновим принципом, забезпечення розвитку меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, удосконалення організаційної структури інтегрованого управління водними ресурсами.

До основних зобов'язань згідно із “Загальнодержавною цільовою програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро”, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- 1) спорудження систем питного водопостачання задля забезпечення якісною питною водою населення;
- 2) розчищення річок і водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок і водойм на території Котелевської селищної територіальної громади;
- 3) будівництво споруд і мереж зливової каналізації;
- 4) впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу пром підприємств:
  - запровадження водозберігаючих технологій, що забезпечать скорочення питомих витрат води на одиницю продукції;
  - модернізація діючих та будівництво нових систем зворотного і повторного водопостачання;
  - створення замкнених систем водокористування підприємств, розроблення і здійснення кожним підприємством водозберігаючих і водоохоронних заходів.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері управління водними ресурсами

Головні зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері управління водними ресурсами визначаються Регіональною цільовою Програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро Полтавської області на період до 2021 року.

Першочерговими зобов'язаннями регіонального й місцевого рівня щодо охорони та відновлення водного басейну Полтавського району, зокрема села Деревки є:

- розроблення техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) водопостачання оновлення та встановлення запасів підземних вод по існуючим водозабірним спорудам села;
- будівництво нових водозаборів та водоочисних станцій на них, впровадження сучасних альтернативних методів знезаражування води;
- будівництво магістральних мереж системи водопостачання села, також у районах перспективної забудови;
- впровадження заходів щодо приведення якості підземних вод до нормативних вимог;
- будівництво каналізаційних очисних споруд з впровадженням новітніх технологій;
- впровадження новітніх технологій очистки стічних вод, підвищення ефективності головних стадій очищення та знезараження;
- впровадження технології отримання біогазу з виробленням тепла та електроенергії на очисних спорудах;
- будівництво самопливних мереж, насосних станцій і напірних колекторів;
- забезпечення на кінець розрахункового строку генплану повного охоплення забудови села централізованою каналізацією;
- забезпечення відводу поверхневих вод з території існуючої житлової забудови і

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата				51

вулиць, та територій намічених під освоєння генпланом до проектних очисних споруд;

- будівництво локальних очисних споруд із застосуванням індивідуальних проектів і спеціальних конструктивних рішень з впровадженням вискоєфективних передових технологій по очищенню стоків, з повним очищенням поверхневого стоку відповідно норм Правил охорони поверхневих вод від забруднення стічними водами.

Стратегічними зобов'язаннями є:

1. Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки – відновлення гідрологічного та гідрохімічного стану поверхневих водойм у селі Юр'ївка;

2. Досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища – забезпечення населення питною водою необхідної якості та кількості.

3. Стратегічною екологічною ціллю є досягнення/підтримання “доброго” стану всіма масивами поверхневих вод.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління відходами, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Деревки, визначаються базовими документами:

1) Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820;

2) Національним планом управління відходами до 2030 року, затвердженим розпорядженням КМУ від 20.02.2019 №117-р;

3) Законом України “Про відходи”.

Базовими цілями Національної стратегії, що повинні реалізовуватись на місцевому рівні, є:

- визначення пріоритетних напрямів діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, установ, підприємств, громадських організацій та суспільства в цілому щодо переходу системи управління відходами на інноваційну модель;

- визначення шляхів та методів удосконалення існуючої інфраструктури з управління відходами, які не суперечать інноваційній моделі;

- зменшення адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання, підвищення якості надання адміністративних послуг;

- забезпечення законності та передбачуваності адміністративних дій.

Стратегія базується на низці ключових принципів, зокрема:

1) дотримання європейської “ієрархії” поводження з відходами;

2) повне відшкодування витрат на поводження з відходами;

3) реалізація принципу розширеної відповідальності виробника (РВВ), зокрема щодо відходів упаковки та відходів електричного та електронного обладнання (ВЕЕО);

4) механізми міжмуніципального співробітництва (ММС) щодо об'єктів поводження з ТПВ (наприклад, полігони, сміттесортувальні лінії, сміттєперевантажувальні станції тощо);

5) роздільне збирання ТПВ (тобто система двох контейнерів, для “сухих” ресурсоцінних компонентів ТПВ та змішаних відходів, відповідно), з яких останні два принципи є на даний час ключовими при організації системи управління відходами на місцевому рівні.

До основних зобов'язань згідно із “Національним планом управління відходами до 2030 року”, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

1) розділ 1. Загальні положення: п. 11, п.16, п.18 – 20;

2) розділ 2. Побутові відходи: п. 26 – 42;

3) розділ 3. Небезпечні відходи: п. 47 – 54, 59, 60;

4) розділ 6. Промислові відходи: п. 63 – 72, 88 – 91;

5) розділ 7. Відходи упаковки: п. 105;

6) розділ 8. Відходи електричного та електронного обладнання: п.110– 112;

7) розділ 9. Відпрацьовані батарейки, батареї і акумулятори: п. 117 – 119;

8) розділ 10. Медичні відходи: п. 121 – 123;

9) розділ 11. Зняті з експлуатації транспортні засоби: п. 126 – 128.

До основних зобов'язань згідно із Законом України “Про відходи”, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		52

- 1) забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження та видалення відходів, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з ними;
- 2) зведення до мінімуму утворення відходів та зменшення їх небезпечності;
- 3) сприяння максимально можливій утилізації відходів;
- 4) забезпечення безпечного видалення відходів, що не підлягають утилізації, шляхом розроблення відповідних технологій, екологічно безпечних практик поводження з відходами.

Ці зобов'язання відповідають нормам Директиви 2008/98/ЄС щодо поводження з відходами.

Відповідно до ухвалених останніх змін до Закону “Про відходи”, що стосуються сфери поводження з ТПВ, є наступні:

- ст. 32 (і) – з 1 січня 2018 року захоронення неперероблених (необроблених) побутових відходів забороняється;
- ст. 35-1 – різні категорії споживачів (власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів й земельних ділянок) мають укладати угоди на вивезення ТПВ, сплачувати за відповідні послуги та забезпечувати роздільне збирання відходів.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері управління відходами визначаються наступними базовими документами:

1) “Субрегіональною стратегією поводження з відходами для Полтавської області”, розробленої за підтримки Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Дана стратегія розроблена в рамках міжнародного проекту “Реформа управління на сході України” (PN 11-2129.2-001.00) та орієнтована на сферу поводження з ТПВ у Полтавському субрегіоні.

2) Комплексною програмою поводження з твердими побутовими відходами, затвердженою рішенням сімнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 14.07.2017 № 497.

3) Порядком функціонування та припинення експлуатації полігонів і звалищ твердих побутових відходів на території Полтавської області, затвердженою рішенням сімнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 14.07.2017 № 529.

Першочерговими зобов'язаннями регіонального й місцевого рівня є:

- розширення послуг зі збору відходів на території села Деревки;
- поступове впровадження роздільного збору відходів з метою відокремлення вторинної сировини та небезпечних компонентів із змішаної маси ТПВ;
- забезпечення безпечного захоронення залишкових змішаних ТПВ після відокремлення ресурсоцінних компонентів;
- проведення постійного моніторингу за станом експлуатації контрольованих полігонів і звалищ та станом навколишнього середовища на прилеглих територіях;
- проведення інформаційної компанії із залученням компетентних експертів, представників органів державної влади, неурядових організацій та журналістів, які можуть впливати на громадську думку, з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях поводження з відходами в районі.

Порядком функціонування та припинення експлуатації полігонів і звалищ твердих побутових відходів на території Полтавської області, затвердженою рішенням сімнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 14.07.2017 №529;

Першочерговими зобов'язаннями регіонального й місцевого рівня є:

- поступове впровадження роздільного збору відходів з метою відокремлення вторинної сировини та небезпечних компонентів із змішаної маси ТПВ;
- забезпечення безпечного захоронення залишкових змішаних ТПВ після відокремлення ресурсоцінних компонентів;
- проведення постійного моніторингу за станом експлуатації контрольованих полігонів і звалищ та станом навколишнього середовища на прилеглих територіях;
- проведення інформаційної компанії з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях поводження з відходами в районі.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата				53

Стратегічним зобов'язанням є:

-участь у будівництві сортувально-переробного комплексу субрегіонального масштабу.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони земель, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Деревки, визначаються наступними законами:

1. Земельним Кодексом України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III, завданням якого є регулювання земельних відносин з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель.

До основних зобов'язань Земельного Кодексу України що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- згідно ст.12: організація землеустрою; координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів; здійснення контролю за використанням та охороною земель комунальної власності, додержання земельного та екологічного законодавства; обмеження, тимчасова заборона (зупинка), використання земель громадянами і юридичними особами у разі порушення земельного законодавства; підготовка висновків щодо вилучення земельних ділянок; встановлення та зміна меж населеного пункту;

- згідно гл.32 ст.187-190: забезпечення державного контролю за використанням земель підконтрольними суб'єктами, якими є не лише громадяни, що здійснюють господарську чи іншу діяльність, пов'язану з використанням землі, а і усі органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, що здійснюють розпорядчі функції стосовно землі, а також підприємства, установи та організації.

2.Закон України "Про охорону земель" із змінами від № 2059-VIII від 23.05.2017, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи охорони земель з метою забезпечення їх раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля.

3.Закон України "Про державний контроль за використанням та охороною земель" від 28.12.2015 №-901-VIII, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи організації здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і спрямований на забезпечення раціонального використання і відтворення природних ресурсів та охорони довкілля.

4.Закон України "Про землеустрій" зі змінами від 19.12.2019 № 402-IX, який спрямований на регулювання відносин, що виникають між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування.

Згідно статті 2, д) Закону України "Про землеустрій" зі змінами від 19.12.2019 № 402-IX, землеустрій забезпечує розробку і здійснення системи заходів із землеустрою для збереження природних ландшафтів, відновлення та підвищення родючості ґрунтів, рекультиватії порушених земель і землювання малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушування, зсувів, вторинного засолення, закислення, заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами та хімічними речовинами тощо, консервації деградованих і малопродуктивних земель, запобігання іншим негативним явищам.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері охорони земель, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Деревки, визначаються Програмами:

1. Регіональною цільовою Програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро Полтавської області на період до 2021 року.

В рамках даної програми проведено прогностичну оцінку рівнів ґрунтових вод з урахуванням їх багаторічних коливань, відповідно до якої визначені зони в Полтавській області з високою вірогідністю ризиків підтоплення, передусім, у заплавах річок та нижніх (четвертинних) терасах.

Тому одним із пріоритетних напрямів діяльності визначений напрям захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод та комплексного протипаводкового захисту.

Даним напрямом визначені завдання щодо реконструкції та капітального ремонту гідротехнічних споруд, ставків і водосховищ розташованих на території району, а також відновлення водних об'єктів, що знаходяться на територіях сільських і селищних рад.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		54

2. Регіональною Програмою захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню на 2021-2027 роки від 23.02.2021.

Метою Програми є вирішення комплексу завдань по запобіганню виникнення надзвичайних ситуацій (небезпечних подій) техногенного, природного, соціального та воєнного характеру, зниження рівня їх негативного впливу на території області, забезпеченню високого рівня готовності органів управління, сил та засобів до реагування на можливі надзвичайні ситуації (небезпечні події), захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та надання допомоги постраждалому населенню в інтересах безпеки окремої людини, суспільства та довкілля.

3. Розпорядження голови ОДА від 26.03.2020 № 164 Про Номенклатуру та обсяги регіонального матеріального резерву Полтавської області для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій зі змінами, внесеними розпорядженнями голови ОДА: від 28.02.2020 № 121 від 02.04.2020 № 175

Метою розпорядження є забезпечення захисту населення, територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Розпорядження спрямоване на створення матеріального резерву для забезпечення безпечних умов проживання населення на території району в разі виникнення надзвичайної ситуації, захист матеріальних і культурних цінностей та довкілля, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони біорізноманіття визначаються наступними базовими документами:

- 1) Законом України “Про природно-заповідний фонд України” (від 1992.06.16, №2456-XII);
- 2) Законом України “Про рослинний світ” (від 1999.04.09, № 591-XIV);
- 3) Законом України “Про захист рослин” (від 1998.10.14, №180-XIV);
- 4) Законом України “Про Червону книгу України” (від 2002.02.07, № 3055-III);
- 5) Законом України “Про тваринний світ” (від 2001.12.13, № 2894-III);
- 6) Законом України “Про землеустрій” (від 22 травня 2003 року №858-IV);
- 7) Законом України “Про державний контроль за використанням та охороною земель” (від 19 червня 2003 року № 963-IV);
- 8) Законом України “Про охорону земель” (від 2003.06.19, № 962-IV);
- 9) Законом України “Про екологічну мережу України” (від 24.06.2004 року №1864-IV);
- 10) Законом України “Про ратифікацію Європейської ландшафтної конвенції” (від 2005.09.07, № 2831-IV);
- 11) Зеленою книгою України.
- 12) Законом України “Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття”;

Згідно статті 11 Закону України “Про екологічну мережу України” місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують:

- розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень;

- надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об'єктів екомережі.

Статтею 5 Закону України “Про природно-заповідний фонд України” регламентуються завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду та визначаються у положеннях про них, які розробляються відповідно до цього Закону, і затверджуються обласними державними адміністраціями щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Згідно статті 11 Закону України “Про екологічну мережу України” місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують:

- розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень;
- надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		55

користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об'єктів екомережі.

Згідно статті 2, в) Закону України “Про землеустрій” зі змінами від 19.12.2019 № 402-ІХ, землеустрій забезпечує встановлення і закріплення на місцевості меж адміністративно-територіальних одиниць, територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, меж земельних ділянок власників і землекористувачів.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері збереження біорізноманіття, що регламентуються “Програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017-2021 роки”:

забезпечення збереження, відновлення біорізноманіття;
інвентаризація біорізноманітності (спонтанної та культивованої) на території Котелевської територіальної громади;

забезпечення постійного моніторингу за станом біорізноманіття відповідно динамічних змін, екологічних ризиків та загроз;

розробка комплексних програм протидії існуючим та упередження потенційних ризикам та загрозам біорізноманіття;

розробка та включення до комплексних програм збереження довкілля Котелевської територіальної громади заходів екологічного просвітництва з метою підвищення рівнів екологічної культури місцевих мешканців;

проведення інформаційної кампанії із залученням компетентних експертів, представників органів державної влади, неурядових організацій та журналістів, які можуть впливати на громадську думку, з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях збереження біорізноманіття в районі.

За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом ДДП, наявні території ПЗФ, що внесені до Смарагдової мережі України.

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу.

На території України виділено 39 водно-болотних угідь міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції.

За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу державного планування наявні вищезазначені угіддя. Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по іншим напрямкам співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонного шару, поводження з відходами та іншим, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту ДДП, що є містобудівною документацією місцевого рівня.

Дотримання вище перелічених зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку систем комунальної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Зобов'язання державного рівня у сфері екологічної безпеки територій та безпеки життєдіяльності населення регламентуються наступними базовими документами:

- 1) Законом України “Про основи національної безпеки України” (від 19.06.2003);
- 2) Постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 року № 956 “Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки”;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		56

3) Постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 №1107 “Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки”;

4) Постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 554 “Про затвердження переліку видів діяльності та об’єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку”;

5) Наказом МНС України від 23.02.2006 № 98 “Про затвердження Методики ідентифікації потенційно небезпечних об’єктів”;

6) ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 “Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об’єктів будівництва”.

Зобов’язання у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров’я населення, встановлених на регіональному та місцевому рівнях.

Зобов’язання регіонального та місцевого рівня щодо охорони довкілля та забезпечення безпечних умов проживання населення, які потребують врахування при реалізації Генерального плану села визначаються наступними документами:

1) Стратегією розвитку Полтавської області на період до 2027 року, затвердженою рішенням двадцять дев’ятої пленарної сесії Полтавської обласної ради сьомого скликання від 20.12.2019;

2) Регіональною програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017–2021 роки (“Довкілля–2021”), затвердженою рішенням чотирнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 6 березня 2017 року;

3) Програма комплексного розвитку лісового господарства “Ліси Полтавщини” на період 2016-2025роки;

4) Регіональною Програмою захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню на 2021 – 2027 роки, затвердженою рішенням четвертої сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 23 лютого 2021 року;

Однією з важливих складових цих документів є організація моніторингу за станом довкілля, головною метою якого є досягнення високого рівня інформаційного забезпечення державного контролю за станом довкілля, прогнозування його змін та надання рекомендацій виконавчим органам, суб’єктам господарювання для врахування екологічних проблем при прийнятті управлінських рішень на різних рівнях.

Враховуючи вищенаведені документи, стратегічною метою є:

-у сфері охорони атмосферного повітря -поетапне зменшення обсягів викидів в атмосферу забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел й удосконалення системи моніторингу за якістю атмосферного повітря.

-у сфері управління водними ресурсами є наступні: попередження забруднення джерел питного водопостачання та забезпечення їх відповідності санітарно-епідеміологічним вимогам;

-підвищення ефективності та надійності функціонування систем водопостачання і водовідведення за рахунок реалізації водоохоронних, технічних, санітарних заходів;

-удосконалення технологій підготовки води , контролю якості питної води; розвиток господарського механізму водокористування, що стимулює економію питної води, у тому числі за рахунок державної підтримки розвитку та сталого функціонування водопровідно-каналізаційної мережі.

Зобов’язання регіонального та місцевого рівня у сфері збереження культурної спадщини, які обов’язкові для врахування при реалізації генерального плану села Деревки:

Згідно підпункту у статті 6 Закону України “Про охорону культурної спадщини” до повноважень районних державних адміністрацій, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради відповідно до їх компетенції у сфері охорони культурної спадщини належить:

- забезпечення дотримання режиму використання пам’яток місцевого значення, їх територій, зон охорони;

- забезпечення захисту об’єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;

- організація відповідних охоронних заходів щодо пам’яток місцевого значення та їх

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		57

територій у разі виникнення загрози їх пошкодження або руйнування внаслідок дії природних факторів чи проведення будь-яких робіт;

- забезпечення в установленому законодавством порядку виготовлення, встановлення та утримання охоронних дошок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їх територій;

- погодження проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок відповідно до вимог Земельного кодексу України;

Згідно статті 30 Закону України “Про охорону культурної спадщини” органи місцевого самоврядування, на території яких не створено органів охорони культурної спадщини, зобов'язані заборонити будь-яку діяльність юридичних або фізичних осіб, що створює загрозу пам'ятці, негайно повідомивши про це відповідний орган охорони культурної спадщини місцевого органу виконавчої влади.

Пунктом 4 статті 32 Закону України “Про охорону культурної спадщини” передбачено на охоронюваних археологічних територіях, у межах зон охорони пам'яток, історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України, забороняються містобудівні, архітектурні чи ландшафтні перетворення, будівельні, меліоративні, шляхові, земляні роботи без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

Висновки:

Практичним механізмом виконання зобов'язань, регламентованих вище зазначеними законодавчо-нормативними документами міжнародного та державного рівня, є механізм узгодження даних зобов'язань з актуальними питаннями, що потребують вирішення на місцевому рівні, в межах розробки нових й коригування діючих цільових програмних документів обласного й місцевого рівня.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			58

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Оцінка наслідків для довкілля й здоров'я населення, зокрема ймовірних трансграничних наслідків, що можуть відбутися в результаті невирішеності вищезазначених проблем й відсутності реалізації або недостатності запланованих генеральним планом села Деревки заходів, здійснюється на основі методу експертного аналізу, який дає можливість ідентифікувати рівень ймовірного впливу та настання небажаних наслідків.

Антропогенними чинниками змін в селі та на прилеглих до нього територіях є:

- 1) автомобільний транспорт, який є також джерелом викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового навантаження на середовище села;
- 2) відсутність каналізаційних мереж в населеному пункті коли недостатньо очищені стічні води відводяться у ґрунти, що вже зараз призводить до суттєвого погіршення якості води;
- 3) незадовільна якість води, що використовується для потреб питного водопостачання в населеному пункті як централізованого, так й децентралізованого;
- 4) відсутність охоплення населення послугою із збирання твердих побутових відходів, що призводить до утворення стихійних сміттєзвалищ на території сільської ради й як слідство погіршення санітарного стану житлової забудови;
- 5) недосконалість системи поводження з відходами, зокрема, видалення відходів на неорганізоване згідно діючих вимог законодавства звалище ТПВ;
- 6) розміщення в межах населеного пункту кладовища, з недотриманням санітарних відстаней до житлової забудови;
- 7) недостатнє заліснення території села;
- 8) відсутність рекреаційних ресурсів та невпорядковане озеленення території села.

Проектом вирішуються питання покращення санітарно-гігієнічних умов населення, шляхом впорядкування функціонального зонування, створення належного естетичного та природного середовища. Запроектовано впорядкування санітарних зон між комунальними та житловими зонами за рахунок прийняття рішень про закриття комунальних об'єктів.

Контроль за додержанням нормативів ГДВ, а також заходів по їх досягненню проводиться підприємствами - виробничий контроль. Вибірковий контроль здійснюється органами Мінприроди України та Міністерства охорони здоров'я України, відповідно до положення про ці органи.

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища при реалізації проекту передбачається:

- застосування сучасного енергозберігаючого обладнання, сертифікованого в Україні, яке має дозвіл органів Держнаглядохоронпраці на використання;
- дотримання правил експлуатації, норм безпеки, норм по охороні праці для об'єктів суб'єктів господарювання;
- комплекс заходів по зменшенню впливів на повітряне, геологічне, водне середовище та ґрунти;
- вирішення проблеми електро-, водопостачання та водовідведення в необхідному обсязі;
- здійснення обліку всіх задіяних у господарчих процесах складових, а саме, води та електроенергії;
- утилізація відходів та відведення стоків за угодами з відповідними службами.

Серед основних ймовірних екологічних наслідків, пов'язаних з реалізацією Генерального плану села Деревки Полтавського (Котелевського) району Полтавської області, наступні:

Атмосферне повітря.

Основна кількість забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, є відпрацьовані гази автотранспорту. Токсичність відпрацьованих газів обумовлюється змістом у них вуглецю окису й діоксиду азоту, кількість яких залежить від кількості споживаного палива і технічного стану двигунів.

В результаті реалізації планувальних рішень не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану. До очікуваних джерел

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		59

викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря відносяться: технологічне обладнання на території сільськогосподарських підприємств, транспорт.

Вплив на атмосферне повітря при роботі будівельної техніки, проведенні фарбувальних робіт і електрозварювальних робіт короточасний, локальний, нетривалий і не зробить істотного впливу на забруднення повітряного середовища на території населеного пункту.

Земельні ресурси.

Внаслідок реалізації генерального плану не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу та появи таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.

Зменшенню вітрової та водної ерозії ґрунтів сприятиме озеленення територій, зокрема, в прибережено захисних смугах.

Водні ресурси.

Впровадження планованої діяльності в штатному режимі не повинно призвести до збільшення концентрацій нормованих показників якості поверхневого шару води водних об'єктів у порівнянні з тими, що склалися в результаті життєдіяльності населеного пункту та господарської діяльності в цілому.

Біорізноманіття та рекреаційні зони

Генеральним планом не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Натомість озеленення територій біля водойм має сприяти зростанню кількості та якості рекреаційних можливостей і покращенню естетичних показників зон відпочинку.

Культурна спадщина

Негативного впливу на об'єкти історико-культурної спадщини в ході реалізації генерального плану не передбачається.

Території з природоохоронним статусом

Негативного впливу на об'єкти з природоохоронним статусом в ході реалізації генерального плану не передбачається.

Смарагдова мережа.

Генеральним планом не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на об'єкти Смарагдової мережі.

Населення та інфраструктура

Генеральний план не передбачає появи нових ризиків для здоров'я населення. Покращення стану вуличної мережі сприятиме зменшенню пилового та шумового забруднення. Розвиток мереж водопостачання та каналізації сприятиме покращенню санітарно-гігієнічних умов.

Здоров'я населення.

За результатами зібраних даних наявна інформація, що дозволяє провести аналіз безпосереднього впливу якості навколишнього середовища (повітря, питної води) на здоров'я населення. Проте, наявні дані захворюваності серед усіх вікових груп, свідчать про значну перевагу захворювань органів дихання серед усіх груп хвороб, що свідчить про більш ймовірний вплив стану атмосферного повітря.

В перспективі очікується розвиток економічної діяльності, зростання чисельності населення, що впливатиме на зростання рівня автомобілізації з року в рік. Тому, без реалізації заходів з розвитку вулично-дорожньої мережі села Деревки з унормованим розподіленням транспортних потоків, зміни тенденцій захворюваності хворобами органів дихання є малоімовірними.

Показники охорони здоров'я в Полтавському районі свідчать про необхідність подальшого розвитку системи охорони здоров'я та розвитку здорового способу життя.

Відходи.

Збільшення обсягів утворення промислових і побутових відходів в ході реалізації генерального плану не передбачається. Пропонується розробка схеми санітарної очистки яка

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		60

передбачатиме роздільний збір сміття, що дозволить скоротити обсяг відходів, які захороняються на полігоні.

Електромагнітне випромінювання.

На території населеного пункту наявні джерела електромагнітного випромінювання (лінії ЛЕП, трансформаторні підстанції, залізнична лінія інші енергетичні установки тощо). Електромагнітні поля особливо негативно впливають на організм людини, яка безпосередньо працює з джерелом випромінювання. В діапазоні промислових частот більше негативний вплив на біологічний об'єкт має електрична складова поля.

При дії ЕМП на людину можливі гострі та хронічні форми порушення фізіологічних функцій організму. Такі порушення виникають в результаті дії електричної складової ЕМП на нервову систему, а також на структуру кори головного та спинного мозку, серцево-судинної системи.

Нормування електромагнітного випромінювання радіочастотного діапазону передбачається лише в місцях розташування трансформаторів та здійснюється згідно з "Державними санітарними нормами і правилами при роботі з джерелами електромагнітних полів", затвердженими наказом МОЗ України від 18.12.2002 за № 476. Захист обслуговуючого персоналу від дії ЕМП досягається шляхом проведення організаційних, інженерно-технічних заходів, а також використання засобів індивідуального захисту.

Як вбачається з вищенаведеного, виникнення будь-яких негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення не прогнозується.

Екологічне управління, моніторинг

Реалізація генерального плану не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки, натомість поява містобудівної документації покращує можливості для контролю за використанням територій, регламентує використання земельних ділянок та об'єктів на них відповідно до санітарно-гігієнічних вимог.

Кумулятивний вплив

Ймовірність того, що реалізація Стратегії приведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі собою будуть незначними, але в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Опис ймовірних наслідків для довкілля й здоров'я населення, зокрема ймовірних транскордонних наслідків

Оцінка наслідків для довкілля й здоров'я населення, зокрема ймовірних транскордонних наслідків, що можуть відбутися в результаті невирішеності вищезазначених проблем й відсутності реалізації або недостатності запланованих генеральним планом села Юр'ївка заходів, здійснюється на основі методу експертного аналізу, який дає можливість ідентифікувати рівень ймовірного впливу та настання небажаних наслідків.

Систематизовані результати експертної оцінки наведено у таблиці 6.5.

Додатково проведено експертний аналіз можливих наслідків, що можуть виникнути при реалізації заходів, передбачених генпланом. Як інструмент даного методу аналізу обрано метод ієрархій ризиків, який враховує рівень серйозності наслідків (табл. 6.1) та можливу ймовірність наслідків (табл. 6.2) з подальшим визначенням суттєвості виникнення ризиків (табл. 6.3 і 6.4). На основі даного аналізу формується протокол ідентифікації категорії ризиків (табл.6.6). Певна категорія встановленого ризику відповідає певному рівню ймовірності негативного впливу.

Для проведення даних експертних оцінок використовувалася уся доступна інформація (статистична, прогнозна, лабораторних аналізів, наукових аналітичних звітів й публікацій).

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		61

Таблиця 6.1

Серйозність наслідків, пов'язаних з планованою діяльністю

Бали	Серйозність	Опис
5	Дуже висока	Безповоротні наслідки регіонального, глобального масштабу, смертельні випадки
4	Висока	Довгострокові наслідки регіонального масштабу, пов'язані зі стійким впливом на навколишнє середовище або ризиком для здоров'я людей
3	Середня	Короточасні наслідки регіонального масштабу, пов'язані з ризиком для здоров'я населення
2	Низька	Короточасні наслідки місцевого масштабу, пов'язані з ризиком для здоров'я окремого району, зони
1	Дуже низька	Короточасні, незначні наслідки місцевого масштабу (в межах локальної території) без ризику для здоров'я людей

Таблиця 6.2

Ймовірність виникнення негативних наслідків, пов'язаних з планованою діяльністю

Бали	Ймовірність	Значення показника
5	Дуже висока	Постійно
4	Висока	Можливо один раз в місяць й частіше
3	Середня	Можливо один раз в три місяця
2	Низька	Можливо один раз в рік
1	Дуже низька	Можливо один раз в п'ять років

До суттєвих видів діяльності відносять ті, для яких точка перетину координат серйозності та ймовірності лежить нижче визначеної межі (кольори жовтий і червоний)

Таблиця 6.3

Класифікація ризиків настання наслідків, пов'язаних з планованою діяльністю

Серйозність Ймовірність	Дуже низька	Низька	Середня	Висока	Дуже висока
Дуже низька	1	2	3	4	5
Низька	2	4	6	8	10
Середня	3	6	9	12	15
Висока	4	8	12	16	20
Дуже висока	5	10	15	20	25

Таблиця 6.4

Категорії ризиків настання наслідків, пов'язаних з планованою діяльністю

Бали	Колір	Категорія ризику
1-3		Прийнятний (незначний) ризик
4-8		Середній ризик
9-25		Неприйнятний (неприпустимий) ризик

За результатами аналізу ймовірних наслідків для довкілля та здоров'я людей, що можуть виникнути в результаті реалізації проекту генерального плану, можна констатувати про відсутність ризику виникнення транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я людей.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		62

**Протокол ідентифікації ймовірного впливу запланованих видів діяльності
генеральним планом села Деревки на довкілля та здоров'я людей та відповідний
масштаб й часові межі прогнозованих наслідків**

№ з.п	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
Повітряне середовище села					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	Місцевого масштабу, середньо термінові наслідки
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		Місцевого масштабу, короткотермінові наслідки
3.	Погіршення якості атмосферного повітря?			+	Місцевого масштабу, короткотермінові наслідки
4.	Появу джерел неприємних запахів?			+	Місцевого масштабу, короткотермінові наслідки
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	Місцевого масштабу, короткотермінові наслідки
Водні ресурси села					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
7.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
8.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи (у т.ч. локальні)	+			Локального масштабу, короткотермінові наслідки
9.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
10.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь- якого поверхневого водного об'єкту?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
11.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму водних об'єктів			+	Направлені на покращення стану водних об'єктів на довготривалий період
12.	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / потребують постійного моніторингу стану підземних вод
13.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
14.	Забруднення підземних водоносних горизонтів?		+		
Управління відходами					
15.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		+		Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / при умові зростання чисельності населення й рівня його благополуччя

№ з.п	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
16.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?		+		Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / залежить від повноти впровадження та реалізації заходів «Схеми санітарного очищення
17.	Збільшення кількості відходів I-II- III класу небезпеки?		+		
18.	Спорудження нових об'єктів поводження з відходами?	+			
Земельні ресурси					
20.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		+		Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / потребує заходів із збереження родючого шару ґрунту
21.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?		+		Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / потребує планування захисних лісосмуг
22.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?		+		Місцевого масштабу, довготривалі наслідки
23.	Виникнення таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність геологічної структури?			+	Локального масштабу, довготривалі наслідки
24.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / за рахунок розвитку процесів урбанізації території
25.	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями документа державного планування та цілями місцевих громад?			+	Місцевого масштабу
Біорізноманіття та рекреація					
26.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?		+		Регіонального масштабу, довготривалі наслідки / потребують збільшення площі природно-заповідного фонду за рахунок створення об'єктів на прилеглих до села зонах
27.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?		+		
28.	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?		+		
29.	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
30.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	Місцевого масштабу, короткотривалі наслідки / за рахунок процесів підтоплення заплавних зон

№ з.п	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Імовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
31.	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	Місцевого масштабу, різного терміну наслідки / збереження естетичних показників об'єктів довкілля, в.т.ч. за рахунок введення регламентованого доступу до цінних та екологічно значущих об'єктів довкілля
Населення та інфраструктура					
32.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території?		+		Спрямовані на розширення житлового фонду села на довгострокову перспективу
33.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?		+		
34.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?		+		Спрямовані на покращення транспортної структури села на довгострокову перспективу
35.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?		+		Передбачені генпланом на довгострокову перспективу
36.	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?		+		Спрямовані на покращення
37.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	При умові збалансування реалізації заходів з урбанізації території та розвитку зелених зон, можуть бути довготривалі наслідки
Екологічне управління та моніторинг					
38.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
39.	Погіршення екологічного моніторингу?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
40.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
41.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей господарювання?			+	Локального масштабу, короткотермінові наслідки
Інше					
42.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / потребує планування заходів з рекультивації земель відчужених ділянок колишніх виробничих об'єктів

№ з.п	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
43.	Суттєве вилучення будь-якого невідновлюваного ресурсу?			+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / при відсутності рішень з розвитку альтернативної енергетики
44.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		+		Місцевого масштабу, довготривалі наслідки
45.	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	При умові збалансування реалізації заходів з урбанізації території та розвитку зелених зон, довготривалі наслідки
46.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	- / Більшість заходів спрямовані на досягнення довготривалої мети
47.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності можуть викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	- / в залежності від повноти та якості реалізації запланованих заходів

Таблиця 6.6

**Протокол ідентифікації категорії ризику наслідків
після реалізації заходів планованої діяльності, передбачених
генеральним планом села Деревки**

Вид планованої діяльності	Вплив планованої діяльності	Серйозність	Ймовірність	Ступінь ризику	Категорія ризику	Масштаб прогнозованих наслідків
Використання локальних систем каналізації	Водні ресурси;	1	4	4	Середній	Місцевий
Розвиток системи роздільного збирання ТПВ	Сфера поводження з відходами; умови проживання населення та інфраструктура села	1	3	3	Прийнятний незначний	Локальний
Формування ландшафтно-рекреаційної зони	Біорізноманіття та рекреаційні зони; земельні ресурси	2	4	8	Середній	Місцевий
Будівництво центральної водопровідної мережі та розподільчих вуличних водопроводів	Умови проживання населення та інфраструктура села, земельні ресурси.	1	1	1	Прийнятний незначний	Локальний
Розширення мережі газопостачання		2	1	2	Прийнятний незначний	Місцевий
Розширення мережі електропостачання		1	1	1	Прийнятний незначний	Локальний

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		66

Будівництво житлових кварталів індивідуальної садибної житлової забудови		1	1	1	Прийнятий незначний	Локальний
--	--	---	---	---	---------------------	-----------

Таблиця 6.7

**Зведена таблиця SWOT-аналізу екологічної ситуації
та запланованих рішень проектом генерального плану села Деревки**

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<p>1. Виключення планування та будівництва на території села екологічно небезпечних об'єктів (згідно ДСП 173-96).</p> <p>2. Декларування врахування нормативних розмірів СЗЗ та санітарних розривів житлової та громадської забудови при розбудові нових виробничих та господарських об'єктів.</p> <p>3. Припинення поховань на існуючому кладовищі, СЗЗ якого розповсюджуються на житлову забудову</p> <p>4. Розширення громадських територій та територій інженерної інфраструктури.</p> <p>5. Забезпечення території села централізованими водопостачанням та водовідведенням.</p> <p>6. Реконструкція системи озеленення села.</p> <p>7. Обов'язковість інклюзивності будівель і споруд.</p> <p>8. Вдосконалення існуючої вуличної мережі.</p> <p>9. Планування рекреаційних територій</p> <p>10. Розширення території житлової забудови</p> <p>11. Розширення громадських територій.</p> <p>12. Планування заходів з інженерно-технічного захисту території села.</p> <p>13. Формування рекреаційних територій.</p> <p>14. Впровадження заходів з енергозбереження, підвищення ефективності споживання енергії.</p>	<p>1. Значний внесок в забруднення атмосферне повітря викидів автомобільного транспорту.</p> <p>2. Відсутність централізованої каналізації та очисних споруд.</p> <p>3. Незадовільна якість води, що використовується для потреб питного водопостачання.</p> <p>4. Відсутність повного охоплення населення села послугою із збирання твердих побутових відходів та відсутність ефективно працюючої системи роздільного збору ТПВ.</p> <p>5. Недосконалість Схеми санітарної очистки населених пунктів Котелевської селищної територіальної громади</p> <p>6. Відсутність системи роздільного збирання побутових відходів.</p> <p>7. Недостатність організованих зон відпочинку та активного дозвілля.</p> <p>8. Відсутність дієвого контролю за безгосподарськими та виведеними з експлуатації артезіанськими свердловинами.</p> <p>9. Відсутність контролю за лісгосподарськими ділянками, які не передані в користування (не мають власника).</p> <p>10. Недостатній рівень застосування пилогазоочисних технологій на діючих промислових підприємствах на території селищної ради, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.</p> <p>11. Відсутність проектів землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг відкритих водотоків.</p> <p>12. Наявність на території населеного пункту звалища ТПВ, на яке не розроблена технічна документація</p>
Можливості (O)	Загрози (T)
<p>1. Заборона підхоронень в межах кладовища, яке вичерпало свій територіальний ресурс.</p> <p>2. Можливість збалансованої організації території села з урахуванням існуючих еколого-містобудівних обмежень – санітарних та охоронних зон.</p> <p>3. Залучення сучасних природоохоронних технологій при реконструкції і модернізації діючих об'єктів суб'єктів господарювання та будівництві нових з метою зменшення екологічних впливів на довкілля.</p> <p>4. Наявність Програми поводження з твердими побутовими відходами на території Котелевської селищної територіальної громади спрямованої на вдосконалення системи санітарної очистки територій.</p>	<p>1. Значний ризик погіршення якості питної води, що використовується для питного водопостачання в селі, в наслідок відсутності водопровідно-каналізаційного господарства</p> <p>2. Інтенсивна, неконтрольована, інженерно-господарча діяльність поступово призводить до несприятливих екзогенних процесів, що ускладнює планувально-містобудівні можливості території.</p> <p>3. Каналізування господарсько-побутових стоків у вигреби, що призводить до біологічного забруднення води (може викликати інфекційні захворювання людей на холеру, тиф, гепатит).</p> <p>4. Відсутність спланованої діяльності у сфері поводження з ТПВ призводить до утворення на</p>

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		67

<p>5. Робота над проектом землеустрою щодо встановлення нових меж села.</p> <p>6. Визначення пріоритету подальшої розбудови села, що стосується планувальної організації території з дотриманням водоохоронного режиму та благоустрою з впорядкованим озелененням території села (інженерне облаштування існуючої житлової забудови, організація паркових та зелених зон, благоустрій берегів тощо), розвиток зон відпочинку вздовж водного периметру ставка та річки.</p> <p>7. Наявність відповідних земельних, водних та лісових ресурсів для розбудови нових зелених та рекреаційних зон.</p> <p>8. Впровадження енергозберігаючих технологій і обладнання; забезпечення при цьому екологічного режиму середовища - влаштування технічних коридорів, санітарних та охоронних зон, при необхідності - переведення їх у кабельне виконання.</p> <p>9. Наявність вимог діючого природоохоронного законодавства щодо організації системи моніторингу екологічної ситуації в селі, що забезпечить можливість постійного контролю та прозорість в питаннях: питного водопостачання та водовідведення, стану повітряного басейну, поверхневих вод, санітарної очистки території, й відповідно створить можливості для оздоровлення соціально-екологічної ситуації та поліпшення на цій основі стану життєдіяльності та здоров'я населення.</p> <p>10. Встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг відкритих водотоків в межах села за окремим проектом землеустрою.</p> <p>11. Виведення з експлуатації звалища ТПВ з подальшим проведенням рекультивації земель</p> <p>12. Розвиток екотуризму, як важливого засобу збереження довкілля для майбутніх поколінь.</p>	<p>території стихійних сміттєзвалищ та значного забруднення території.</p>
---	--

Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення зі сторони факторів, зазначених вище.

Короткострокові (1 рік)

Істотних змін в порівнянні з існуючим станом, у тому числі для здоров'я населення, не передбачається, у тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні: науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, які достовірно визначають масштаб та силу впливу розглянутих факторів.

Середньострокові (3-5 років)

Реалізація проектних рішень передбачає проведення будівельних робіт, які є тимчасовим фактором забруднення атмосферного повітря. Проект державного планування не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води.

Джерелом шумового забруднення території стане робота двигунів легкових автомобілів, тощо. Передбачається, що шумовий вплив від автомобільних доріг на житлову забудову буде відповідати нормам, у тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні: науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть підосновою для уточнення цілей та заходів документу державного планування.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			68

Довгострокові (10-15 років)

За умови реалізації визначених документом державного планування заходів передбачається, що стан атмосферного повітря буде відповідати нормам, які є актуальними на час прийняття такого документа, у тому числі, вторинні, кумулятивні, синергічні: науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документа державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Очікувані позитивні наслідки.

При реалізації рішень містобудівної документації очікуються позитивні наслідки в напрямку створення зелених насаджень спеціального призначення, в тому числі санітарно-захисних зон (за потреби) навколо об'єктів суб'єктів господарювання що підвищить якість атмосферного повітря на суміжних ділянках житлової та прирівняної до неї забудови.

Містобудівне освоєння масивів поверхневих вод з організацією рекреаційних зон і виконанням ряду заходів з інженерної підготовки та захисту території, реконструкції дренажно-меліоративної системи та ландшафтного упорядкування дозволить значно скоротити, а місцями і ліквідувати ділянки деградації ґрунтів, що матиме позитивний ефект на стан атмосферного повітря та здоров'я населення.

Вплив від реалізації містобудівної документації на поліпшення соціальних умов, таких як подальший розвиток промислових підприємств, санаторно-оздоровчих закладів та рекреаційних територій, збільшує можливості працевлаштування, що має потенціал для позитивного впливу на здоров'я людини.

Облаштування ділянок зелених насаджень загального користування, ландшафтно-рекреаційних зон, місць заняття спортом - покращення можливостей для здорового способу життя, умов лікування та оздоровлення.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			69

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Термін "пом'якшення" відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Реалізація проекту генерального плану села Деревки потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення системами інженерної інфраструктури населеного пункту, розвитку транспортної інфраструктури, заходи із інженерної підготовки та захисту території, розвитку комунальної сфери, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному життєвого середовища села.

Територія населеного пункту має невпорядковані озеленені території загального користування та елементи благоустрою. Проектом пропонується комплексний благоустрій території, облаштування громадського центру, облаштування водогону.

Для покращення санітарно-гігієнічних умов життя населення забудованої території проектом передбачено упорядкування функціонального зонування, яке склалося; упорядкування і благоустрій мережі вулиць і проїздів при максимально можливому збереженні планувальної структури, яка склалася; поліпшення культурно-побутового обслуговування в результаті будівництва установ і підприємств, яких не вистачає; інженерне обладнання, зони інших благоустрій та озеленення території.

Проектом генерального плану села Деревки Полтавського району передбачені еколого-містобудівні заходи подальшого розвитку, раціонального використання території села і забезпечення комфортних умов проживання населення, а саме:

1) планувальна організація території з урахуванням існуючих еколого-містобудівних обмежень санітарних та охоронних зон, територій природоохоронного значення, ускладнених екзогенними природними процесами ділянок тощо;

2) забезпечення населення якісною питною водою шляхом впровадження комплексу заходів щодо удосконалення та розвитку системи водопостачання:

- впорядкування існуючих джерел водопостачання;
- охорона та раціональне використання джерел питного водопостачання, упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання та їх організація;
- для дотримання водоохоронного режиму організація на усіх свердловинах зон санітарної охорони, зокрема I поясу (30 м), ділянка якого повинна мати огорожу;

- забезпечення санітарного контролю стану шахтних колодязів;
- впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу промислових підприємств, передбачених Загальнодержавною програмою розвитку водного господарства України: запровадження водозберігаючих технологій із скороченням питомих витрат води на одиницю продукції; модернізація діючих та будівництво нових систем зворотного і повторного водопостачання, створення замкнених систем водокористування підприємств; розроблення і здійснення кожним підприємством водозберігаючих і водоохоронних заходів;

4) організація системи водовідведення і очистки каналізаційних та поверхневих стоків з усієї існуючої та проектною територією села (з урахуванням інженерно-геологічних факторів) шляхом:

- будівництво локальних водоочисних систем з використанням нових технологій знешкодження та утилізації побутово-господарських стоків та атмосферних опадів.

- очищення виробничих стоків з подальшим використанням вод в якості технічних;

5) вдосконалення системи санітарної очистки території:

- запровадження системи роздільного збирання сміття. Рекомендується передбачити окремі контейнери для скла, пластику, паперу, металевих банок та харчових відходів, що дасть можливість зменшити навантаження на сміттєзвалище шляхом вилучення за призначенням

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		70

вторинних матеріалів з подальшим їх переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах;

- ліквідація стихійних звалищ та санація забруднених ними ділянок;
- забезпечення санітарного благоустрою території села;

б) планувальна організація з дотриманням водоохоронного режиму та благоустрій з максимальним озелененням території (інженерне облаштування існуючої житлової забудови, організація паркових та зелених зон, благоустрій берегів тощо), збереження та розвиток зон відпочинку вздовж водного периметру у відповідності з рішеннями генплану;

7) виділення території під розташування нового кладовища, благоустрій та утримання території кладовища з дотриманням санітарних правил (ДСанПіН 2.2.2.028-99);

8) розроблення окремого проекту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг відкритих водотоків в межах села;

9) благоустрій зелених насаджень загального призначення за рахунок створення нових зелених ландшафтних та рекреаційних зон. Озеленення територій слід проводити на підставі розроблення окремого проекту "Комплексна зелена територія". Зовнішні межі "КЗЗ" треба проводити по межах землекористувань, природних кордонах, транспортних магістралях;

10) забезпечення посиленого санітарного нагляду за існуючими міськими лісовими масивами;

11) комплекс заходів з інженерної підготовки та захисту території;

12) захист від шуму та загазованості житлових територій за рахунок створення зелених насаджень вздовж вулиць;

13) подальший розвиток системи електропостачання з забезпеченням ресурсом ділянок нової забудови шляхом реконструкції та розширення електричних мереж, інфраструктури, впровадження енергозберігаючих технологій і обладнання, забезпечення при цьому екологічного режиму середовища - влаштування технічних коридорів, санітарних та охоронних зон, при необхідності - переведення їх у кабельне виконання;

14) забезпечення системи моніторингу екологічної ситуації в населеному пункті, зокрема у сфері: питного водопостачання та водовідведення, стану повітряного басейну, поверхневих вод, санітарної очистки території, оздоровлення соціально-екологічної ситуації та поліпшення на цій основі стану здоров'я населення.

Організація і порядок виконання заходів щодо попередження НС техногенного характеру.

Виконання заходів щодо попередження надзвичайних ситуацій здійснюється відповідно до функцій, покладеними на органи управління, відповідно до Кодексу цивільного захисту України. Заходи здійснюються в режимі повсякденного функціонування і забезпечують виконання завдань:

- ведення спостереження і здійснення контролю за станом навколишнього середовища, обстановкою на потенційно небезпечних об'єктах і прилягаючих до них територіях;
- оцінка загрози виникнення надзвичайних ситуацій і їх наслідків;
- виконання заходів щодо попередження надзвичайних ситуацій, забезпечення безпеки і захисту населення, забезпечення стійкого функціонування об'єктів економіки;
- забезпечення процесу підготовки органів управління, сил і засобів;
- організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;
- створення резервів матеріальних і фінансових ресурсів для ліквідації надзвичайних ситуацій;
- встановлення обладнання для термінового оповіщення населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Заходи щодо поліпшення стану навколишнього середовища.

З метою покращення стану природного середовища проектом генерального плану передбачений ряд інженерних та планувальних заходів з охорони навколишнього середовища.

Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченим проектом функціональним зонуванням;

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			71

- встановлення та організація санітарно-захисних зон до житлової забудови;
- закриття кладовища;
- інженерна підготовка території та вертикальне планування, благоустрій, озеленення, влаштування твердого покриття вулиць, доріг.

Ширина вулиць в межах червоних ліній та розміри елементів поперечного профілю встановлені згідно з категорією вулиць, характером та інтенсивністю руху, типом забудови, рельєфом, розміщенням інженерних мереж, зеленими насадженнями.

Заходи щодо створення на об'єктів природо-заповідного фонду

На момент розробки генерального плану в населеному пункті відсутні території, що відповідно до Закону України “Про природно-заповідний фонд України” можуть бути обґрунтовано віднесені до земель природо-заповідного фонду. На територіях зелених насаджень загального користування, передбачених генеральним планом у майбутньому можуть бути реалізовані штучно створені об'єкти які можуть бути віднесені до природо-заповідного фонду.

Заходи спрямовані на адаптацію до змін клімату

Генеральним планом передбачено, що площа зелених насаджень загального користування становитиме 93,6 га (18,21% території села), дані території переважно розташовані в прибережних захисних смугах водного об'єкту та враховані лісові масиви. Генеральний план також передбачає озеленення вулиць у населеному пункті (див. профілі вулиці на основному кресленні генерального плану).

З огляду на великі розміри населеного пункту та високий рівень використання приватних автомобілів мешканцями села викиди парникових газів від приватного автотранспорту на душу населення є середніми. Але у зв'язку з потребою мешканців у транспортному сполученні із районним центром рекомендується стимулювання використання економічних транспортних засобів – велосипедів, електротранспорту, автобусів та автомобілів з низьким рівнем споживання пального.

Однією із основних причин утворення парникових газів на території населеного пункту є викиди в наслідок спалювання природного газу та твердого палива для обігріву приміщень. Тому важливо сприяти заходам спрямованим на підвищення енергоефективності будівель, зокрема утеплення огорожуючих конструкцій та застосування енергозберігаючих склопакетів.

Включення кліматичних питань до документів державного планування.

Враховуючи, рекомендації Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 №26/1.4-11.3-5650 “Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування”, з метою врахування питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату в документах державного планування всіх рівнів та при виконанні стратегічної екологічної оцінки, врахована специфіка розгляду впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля.

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні - Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 №932-р.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		72

Компоненти розгляду та специфіка кліматичних питань у ДДП

№ з/п	Компонента розгляду	Специфіка
1	Питання впливу на клімат внаслідок виконання ДДП	Розглядаючи вплив на клімат, як компонент довкілля, окремо слід розглядати негативні наслідки, що збільшують вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ, а також позитивні наслідки, що зменшують викиди та збільшують поглинання ПГ. Сумарний вплив оцінюється в одиницях тон CO ₂ еквіваленту
2	Додаткові джерела інформації, що мають бути розглянуті для належної оцінки впливу на клімат	Для проведення стратегічної екологічної оцінки (далі - СЕО) по ДДП слід додатково залучити дані земельного кадастру, дані статистичних звітів щодо використання видів енергії, палива та матеріалів, дані енергетичних, паливних та інших матеріальних балансів.
3	Особливості розгляду заходів, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП	Слід враховувати можливий зворотний вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання). Для цього необхідно проаналізувати вразливість плану або програми (в тому числі містобудівних планів), їхніх цілей, очікуваних результатів, цільових показників, викладених у ДДП, або, навпаки, стійкість до очікуваної зміни клімату, оцінити спроможність планів бути досягнутими при загостренні несприятливих наслідків зміни клімату. Тому є сенс врахувати і можливі регіональні кліматичні наслідки (зміну погодних умов, економічних умов, водокористування, енергоспоживання, кліматичну міграцію, появу інвазійних видів, надзвичайні ситуації природного та техногенного характерів).

Спрощений розрахунок впливу різних видів діяльності на клімат
(для документу державного планування)

№ з/п	Показник діяльності	Одиниця виміру	Кількість на початок ДДП	Кількість на закінчення ДДП	Різниця	Одиниця виміру	Коефіцієнт тон, CO ₂ екв	Результат CO ₂ -екв
1	Викиди ПГ від спожитої електроенергії	МВт/год	0,798	1,140	0,342	Т CO ₂ -екв* МВт/год	0,372	0,127
2	Викиди ПГ від спалювання (викопного) палива при виробництві електричної та теплової енергії							0,089
2.1.	Кам'яне вугілля	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	2,08	0
2.2.	Буре вугілля	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	1,2	0
2.3.	Торф	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	1,03	0
2.4.	Природний газ	тон	0,165	0,198	0,033	Т CO ₂ -екв*т	2,69	0,089
2.5.	Зріджений газ (пропан, бутан)	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	2,98	0
2.6.	Мазут	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	3,13	0
3	Викиди ПГ від споживання палива транспортом							
3.1	Бензин	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	3,1	0
3.2.	Дизель	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	3,18	0
3.3.	LPG (зріджений нафтовий газ або скраплений нафтовий газ)	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	2,97	0
3.4	Керосин	тон	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т	3,15	0
4	Викиди ПГ від тваринництва (внутрішня ферментація та обробка гною)							0
4.1	Молочні корови (доросла молочна ВРХ)	голів	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т / голову	2,87	0
4.2.	Інша доросла ВРХ	голів	-	-	-	Т CO ₂ -екв*т /	1,8	0

Аркуш

№ з/п	Показник діяльності	Одиниця виміру	Кількість на початок ДДП	Кількість на закінчення ДДП	Різниця	Одиниця виміру	Коефіцієнт тон, CO ₂ екв	Результат CO ₂ -екв
						голову		
4.3.	Молодняк	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв*т /голову	1,17	0
4.4.	Вівці	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв*т /голову	0,229	0
4.5.	Свині	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв*т /голову	0,12	0
4.6.	Коні	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв*т /голову	0,537	0
4.7.	Кози	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв*т /голову	0,149	0
4.8.	Кролі	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв*т /голову	0,039	0
4.9.	Птиця (на 1000 голів)	1000 голів	-	-	-	т CO ₂ -екв*т /голову	1,381	0
5	Викиди та поглинання ПГ від землекористування та лісового господарства							27,95
5.1.	Оброблення землі CR	га	194,24	171,56	-23,0	тCO ₂ -екв/га	1,18	-27,14
5.2.	Пасовища GR	га	-	-	-	тCO ₂ -екв/га	-0,03	0
5.3.	Лісові площі, зелені насадження загального користування, рекреація та межа СЗЗ FO	га	93,43	93,6	0,17	тCO ₂ -екв/га	-4,78	-0,81
5.4.	Водно-болотні угіддя WE	га	3,15	-	-	тCO ₂ -екв/га		0
5.4.1	Землі з видобутком торфу (кар'єри видобутку торфу) WE2	га	-	-	-	тCO ₂ -екв/га	21,53	0
5.4.2	постійні води (ставки, річки, озера, болота) WE1	га	5,07	7,79	2,72	тCO ₂ -екв/га	0	0
5.5.	Поселення, забудовані території (сільбищна територія, громадська, землі історико-культурного призначення), внутрішньоквартальні проїзди та інше SE	га	176,54	188,96	12,42	тCO ₂ -екв/га	0	0
5.6.	Інші землі (промисловість, комунальна територія, інженерна інфраструктура, транспортна інфраструктура, спецпризначення землі оборони) OT	га	36,87	51,96	15,09	тCO ₂ -екв/га	0	0
	Сумарний результат		509,3	513,87	7,4			28,166

Таблиця 7.3.

Характер впливу запланованої дії зміни землекористування на викиди та поглинання ПГ

Категорія земель	Коефіцієнт CO ₂ -екв на 1га	Стан А площа на 2021 рік, га	Викиди ПГ у у 2021 році	Стан Б площа на 2041 рік, га	Викиди ПГ у у 2041 році	Щорічна різниця викидів ПГ тон CO ₂ -екв
Лісові площі, зелені насадження загального користування та рекреація та в межах СЗЗ FO	-4,78	93,43	-446,50	93,6	-447,4	0,91
Оброблення землі CR	1,18	194,24	229,2	171,56	202,44	-26,76
Пасовища GR	-0,03	-		-		0

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		74

Категорія земель	Коефіцієнт CO ₂ -екв на 1га	Стан А площа на 2021 рік, га	Викиди ПГ у у 2021 році	Стан Б площа на 2041 рік, га	Викиди ПГ у у 2041 році	Щорічна різниця викидів ПГ тон CO ₂ -екв
Водно-болотні угіддя WE	0	3,15		-		0
Постійні води (ставки, озера, болота) WE1	0	5,07	0	7,79	0	0
Землі з видобутком торфу WE2	21,53	-		-		0
Поселення, забудовані території (сільбищна територія, громадська територія, землі історико-культурного призначення) внутрішньоквартальні проїзди та інше SE	0	176,54	0	188,96	0	0
Інші землі (промисловість, комунальна територія, інженерна інфраструктура, транспортна інфраструктура, спец призначення – землі оборони) OT	0	36,87	0	51,96	0	0
Разом		509,4	-217,3	513,87	-244,96	-25,85

Таким чином, напрямок ДДП щодо землекористування адміністративно-територіальної одиниці змінився (зі статусу емітента природних газів до статусу поглинача природних газів (з -217,3 до -25,85). При цьому, самі заходи зміни землекористування в цілому одноразово відбирають -0,81 викидів (таблиця нижче)

Таблиця 7.4

Характер перетворень по категоріям

Категорії перетворень	Коефіцієнт тон CO ₂ -екв на 1га	Площа перетворень за 2021-2041рр., га	Викиди від перетворень за 2021-2041рр., тон CO ₂ -екв
Спланування озелених територій загального користування			
З пасовища в ліс (озеленення загального користування) GR- >FO	-4,75	0,17	-0,81
Разом			

Таблиця 7.5

Спрощений розрахунок впливу зонінгу на клімат

Назва зони	Ідентифікатор зони	Стан на початок ДДП			Прогнозований стан на закінчення ДДП		
		Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %	Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %
Зони громадської забудови Г	Г	6,83			10,60		
Зони загальноміського центру Г-1 (зона розміщення об'єктів загальноміського (селищного, сільського) центру)	Г-1	6,83	1,34	-	10,60	2,06	-
Громадські зони Г-2	Г-2	-	-	-	-	-	-
Навчальні зони Г-3	Г-3	-	-	-	-	-	-
Зона шкіл та ДНЗ (Г-3-1)	Г-3-1	-	-	-	-	-	-

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		75

Назва зони	Ідентифікатор зони	Стан на початок ДДП			Прогнозований стан на закінчення ДДП		
		Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %	Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %
Зона позашкільних навчальних закладів (Г-3-2)	Г-3-2	-	-	-	-	-	-
Спеціалізованих навчальних закладів (Г-3-3)	Г-3-3	-	-	-	-	-	-
Культурні та спортивні зони Г-4	Г-4	-	-	-	-	-	-
Спортивна зона (Г-4-1)	Г-4-1	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення культурно-освітніх закладів (Г-4-2)	Г-4-2	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення розважальних комплексів та закладів (Г-4-3)	Г-4-3	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення культових та обрядових споруд (Г-4-4)	Г-4-4	-	-	-	-	-	-
Лікувальні зони Г-5	Г-5	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення лікувальних закладів (Г-5-1)	Г-5-1	0	-	-	-	-	-
Зона розміщення соціальних закладів (Г-5-2)	Г-5-2	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення оздоровчих закладів (Г-5-3)	Г-5-3	-	-	-	-	-	-
Торгівельні зони Г-6	Г-6	-	-	-	-	-	-
Зона об'єктів комерційного призначення Г-7	Г-7	-	-	-	-	-	-
Зона житлової забудови Ж	Ж	169,71	-	-	178,36	-	-
Зона садибної забудови Ж-1	Ж-1	168,46	33,08	-	177,11	34,47	-
Зона блокованої житлової забудови Ж-2	Ж-2	-	-	-	-	-	-
Багатоквартирна житлова забудова Ж-3	Ж-3	1,25	0,25	-	1,25	0,24	-
Зона розташування двоповерхових багатоквартирних житлових будинків (Ж-3-1)	Ж-3-1	-	-	-	-	-	-
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків 2-4 поверхи (Ж-3-2)	Ж-3-2	-	-	-	-	-	-
Зона багатоквартирної житлової забудови Ж-4	Ж-4	-	-	-	-	-	-
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків 5 поверхів (Ж-4-1)	Ж-4-1	-	-	-	-	-	-
Зона розташування багатоквартирних	Ж-4-2	-	-	-	-	-	-

Назва зони	Ідентифікатор зони	Стан на початок ДДП			Прогнозований стан на закінчення ДДП		
		Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %	Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %
житлових будинків 9 поверхів (Ж-4-2)							
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків змішаної етажності 5-9 поверхів (Ж-4-3)	Ж-4-3	-	-	-	-	-	-
Зона змішаної багатоповерхової житлової забудови та громадської забудови Ж-4	Ж-4	-	-	-	-	-	-
Зона багатоквартирної житлової забудови Ж-5	Ж-5						
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків 10 поверхів (Ж-5-1)	Ж-5-1	-	-	-	-	-	-
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків 10-14 поверхів (Ж-5-2)	Ж-5-2	-	-	-	-	-	-
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків 16 поверхів (Ж-5-3)	Ж-5-3	-	-	-	-	-	-
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків змішаної етажності 10-16 поверхів (Ж-5-4)	Ж-5-4	-	-	-	-	-	-
Зона багатоквартирної житлової забудови Ж-6	Ж-6						
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків 17-20 поверхів (Ж-6-1)	Ж-6-1	-	-	-	-	-	-
Зона розташування багатоквартирних житлових будинків – висотних житлових комплексів (більше 20 поверхів) (Ж-6-2)	Ж-6-2	-	-	-	-	-	-
Змішана забудова Ж-7 (зона змішаної житлової забудови)	Ж-7	-	-	-	-	-	-
Ландшафтно-рекреаційні зони Р	Р	93,43	-		87,49	-	
Зона об'єктів природно-заповідного фонду Р-1	Р-1	-	-	-	-	-	-
Зона природних ландшафтів Р-1-1	Р-1-1	11,17	2,19	-	11,17	2,17	-
Рекреаційні зони активного відпочинку Р-2	Р-2	-	-	-	8,75	1,7	-

Назва зони	Ідентифікатор зони	Стан на початок ДДП			Прогнозований стан на закінчення ДДП		
		Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %	Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %
Рекреаційні зони озелених територій загального користування Р-3	Р-3	82,26	16,15	-	67,57	13,15	-
Зона розміщення парків, скверів, міських садів, бульварів, міських лісів Р-3-1	Р-3-1	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення лісопарків, лугопарків, гідропарків Р-3-2	Р-3-2	-	-	-	-	-	-
Рекреаційно-меморіальна зона Р-3-3	Р-3-3	-	-	-	-	-	-
меморіальна зона Р-3-4	Р-3-4	-	-	-	-	-	-
Рекреаційна зона обмеженого користування Р-4	Р-4	-	-	-	-	-	-
Курортна зона - К	К						
Зона розміщення санаторіїв КЛ	КЛ	-	-	-	-	-	-
Зона для розміщення курортних комплексів КЛ-1	КЛ-1	-	-	-	-	-	-
Зона для розміщення санаторіїв, санаторіїв-профілаторіїв для дорослих, для батьків з дітьми КЛ-2	КЛ-2	-	-	-	-	-	-
Зона установ відпочинку та туризму КВТ	КВТ						
Зона призначена для розміщення пансіонатів, курортних готелів КВТ-1	КВТ-1	-	-	-	-	-	-
Зона призначена для розміщення туристичних баз, оздоровчих таборів, баз відпочинку, кемпінгів (КВТ-2)	КВТ-2	-	-	-	-	-	-
Зона транспортної інфраструктури ТР	ТР	25,05			38,20		
Зона транспортної інфраструктури ТР-1	ТР-1	25,05	4,92		38,20	7,43	
Зона відводу залізниці ТР-1-1	ТР-1-1	-	-	-	-	-	-
Зона інфраструктури міського та позаміського транспорту (залізничних і автовокзалів, портів, морських і річкових вокзалів ТР-1-2	ТР-1-2	-	-	-	-	-	-
Зони інженерної інфраструктури ІН	ІН	0,07			0,66		

Назва зони	Ідентифікатор зони	Стан на початок ДДП			Прогнозований стан на закінчення ДДП		
		Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %	Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %
Зона інженерної інфраструктури ІН-1	ІН-1	0,07	0,01	-	0,66	0,13	-
Зона інженерної інфраструктури ІН-2	ІН-2	-	-	-	-	-	-
Зона магістральних інженерних мереж ІН-3	ІН-3	-	-	-	-	-	-
Комунально-складські зони КС	КС	4,36	-	-	5,71	-	-
Зона розміщення об'єктів I класу санітарної класифікації КС-1 з СЗЗ 1000м	КС-1	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони КС-1	СЗЗ КС-1	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення об'єктів II класу санітарної класифікації КС-2 з СЗЗ 500м	КС-2	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони КС-2	СЗЗ КС-2	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення об'єктів III класу санітарної класифікації КС-3 з СЗЗ 300м	КС-3	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення кладовищ КС-3-1	КС-3-1	4,19	0,82	-	4,19	0,82	-
Зона розміщення очисних споруд КС-3-2	КС-3-2	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони КС-3	СЗЗ КС-3	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення об'єктів IV класу санітарної класифікації КС-4 з СЗЗ 100м	КС-4	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення складських об'єктів та баз, великих логістичних центрів КС-4-1	КС-4-1	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони КС-4	СЗЗ КС-4	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення об'єктів V класу санітарної класифікації КС-5 з СЗЗ 50м	КС-5	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони КС-5	СЗЗ КС-5	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення об'єктів VI класу санітарної класифікації КС-6	КС-6	0,17	0,03	-	1,52	0,3	-
Виробничі зони В	В	7,39	-	-	7,39	-	-
Зони підприємств I класу шкідливості В-1 з СЗЗ 1000м	В-1	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони В-1	СЗЗ В-1	-	-	-	-	-	-

Назва зони	Ідентифікатор зони	Стан на початок ДДП			Прогнозований стан на закінчення ДДП		
		Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %	Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %
Зони підприємств II класу шкідливості В-2 з СЗЗ 500м	В-2	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони В-2	СЗЗ В-2	-	-	-	-	-	-
Зони підприємств III класу шкідливості В-2 з СЗЗ 300м	В-3	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони В-3	СЗЗ В-3	-	-	-	-	-	-
Зона підприємств IV класу шкідливості В-4 з СЗЗ 100м	В-4	7,39	1,45	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони В-4	СЗЗ В-4	-	-	-	-	-	-
Зона підприємств V класу шкідливості В-5 з СЗЗ 50м	В-5	-	-	-	-	-	-
Санітарно-захисна зона до зони В-5	СЗЗ В-5	-	-	-	-	-	-
Зона розміщення підприємств без екологічних наслідків В-6	В-6	-	-	-	7,39	1,44	-
Зона комерційного призначення В-7	В-7	-	-	-	-	-	-
Спеціальні зони С	С	202,46			185,46		
Зони режимних об'єктів зв'язку С-1	С-1	-	-	-	-	-	-
Зона військових об'єктів (спецтериторій) С-2	С-2	-	-	-	-	-	-
Зони пенітенціарних установ С-3	С-3	-	-	-	-	-	-
Зона озеленення спеціального призначення С-4	С-4	-	-	-	6,11	0	-
Зона озеленення спеціального призначення С-5	С-5	3,15	0,62	-	-	-	-
Зона земель сільськогосподарського призначення СВ-1	СВ-1	194,24	38,14	-	171,56	33,39	-
Зона земель сільськогосподарських підприємств, установ та організацій СВ-2	СВ-2	-	-	-	-	-	-
Зона земель історико-культурного призначення ІК	ІК	-	-	-	-	-	-
Зона водного об'єкту		5,07	0	-	7,79	0	-
Разом		509,3			513,87		
Території що приєднуються або відходять від населеного пункту внаслідок дій ДДП							
Лісові площі, зелені насадження загального користування та рекреація (Forest) FO	FO	93,43	18,34	-	93,6	18,21	-

Назва зони	Ідентифікатор зони	Стан на початок ДДП			Прогнозований стан на закінчення ДДП		
		Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %	Площа, га	Площа озеленення %	Площа лісистості, %
Оброблені землі – (Cropland)- CR	CR	194,24	38,14	-	171,56	33,39	-
Пасовища -G Grassland	G	-	-	-	-	-	-
Водно-болотні угіддя (Wetlands) WE	WE	3,15	0,62	-	-	-	-
Кар'єри видобутку торфу WE2	WE2	-	-	-	-	-	-
Постійні води (ставки, річки, болота) WE1	WE1	5,07	0	-	7,79	0	-
Поселення, забудовані території (сельбищна територія), внутрішньоквартальні проїзди та інше SE (Settlements)	SE	176,54		-	188,96		-
Інші землі (промисловість, комунальна територія, інженерна інфраструктура, транспортна інфраструктура) (Other land) OT	OT	36,87		-	51,96	-	-
Разом	SUM	509,3			513,87		

Заходи щодо покращання умов життєдіяльності та здоров'я населення

З метою створення відповідних умов для розвитку рекреаційного потенціалу населеного пункту проектом генерального плану передбачено збереження виробничих територій на площі 7,39 га, які б могли в перспективі покращити стан працевлаштування мешканців населеного пункту та позитивно вплинути на демографічну ситуацію, розширення площі громадської забудови та рекреаційного призначення, що дасть можливість передбачити території із сприятливими природними особливостями для організації: 5 рекреаційних зон поблизу водойм (загальною площею 4,03га); готелю-садиби зеленого туризму; нового спортивного ядра з площею 0,93 га; спортивних майданчиків; 1 нового закладу торгівлі, закладу побутового обслуговування, закладу громадського харчування; території для проведення ярмаркових заходів площею 0,24га; 7 паркових/скверових зон з дитячими майданчиками; розширення території закладу соціального захисту населення (з 0,37 га до 0,51га);

Для забезпечення рівного доступу громадян до якісного та ефективного медичного обслуговування, розвитку первинної медичної допомоги у с. Деревки передбачається збереження амбулаторії загальної практики сімейної медицини.

Інженерна підготовка та захист території.

Заходи з інженерної підготовки території:

- загальні (вертикальне планування, організація відведення дощових і талих вод);
- спеціальні (інженерний захист від підтоплення підземними водами, захист території від ерозійних і зсувних процесів тощо), які визначаються з урахуванням наявності планувальної організації території.

Вертикальне планування.

Вертикальне планування повинно виконуватися в ув'язці з існуючим рельєфом та з максимальним збереженням цінних зелених насаджень та з урахуванням наступних вимог:

- забезпечення відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;
- максимального збереження існуючого рельєфу, ґрунтів і деревних насаджень;
- мінімального обсягу земляних робіт;
- проектування транспортних комунікацій та узгодження їх відміток з відмітками

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		81

території, що підлягають забудові;

- забезпечення нормативних ухилів доріг і тротуарів;
- створення безпечних умов руху транспорту, пішоходів та маломобільних груп населення.

Спеціальні заходи.

За інженерно-геологічними умовами, територія села сприятлива для забудови і представлена відносно рівнинними поверхнями за винятком наявності балок, що утворюють окремі ділянки села.

Житлові території села можуть затоплюватися весняним паводками. Ґрунтові води на території населеного пункту, в межах забудованих територій, залягають на глибині понад 1,5 м.

При виявленні під час геологічних вишукувань перед початком будівельних робіт ґрунтових вод на глибині менш ніж 2,5 м під нове будівництво необхідно виконати інженерну підготовку території (дренаж, підсіпка) спрямовану на пониження рівня ґрунтових вод.

Відведення поверхневих вод з територій кварталів індивідуальної забудови пропонується відкритою водовідливною мережею з влаштуванням труб в місцях пересічення їх з вулицями та проїздами.

Проектом генерального плану визначено комплекс гідротехнічних заходів з інженерної підготовки та захисту території від підтоплення.

Виробничий комплекс села Деревки.

Розвиток виробничої бази населеного пункту не передбачається.

Проектом генерального плану визначені території сільськогосподарського призначення.

Для покращення санітарно-гігієнічних умов життя населення на розрахунковий період при проведенні розчищення водних об'єктів виникає необхідність проведення оцінки впливу на довкілля, яку необхідно проводити відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Функціонування системи заходів, необхідної для оцінки антропогенних викидів повинно здійснюватися шляхом планування та проведення суб'єктами господарювання щорічної інвентаризації антропогенних викидів та абсорбції парникових газів, узагальнення та систематизації результатів інвентаризації.

Вулична мережа.

Передбачені проектом головні заходи по удосконаленню вуличної мережі села спрямовані на покращення у цілому транспортної інфраструктури, вирішення існуючих транспортних проблем, забезпечення повноцінних існуючих та нових транспортних зв'язків між окремими функціональними зонами села.

Реконструкція вуличної мережі визначена проектом генерального плану передбачає:

- в межах проектних червоних ліній провести заходи по благоустрою - прокласти тротуари у місцях, де це необхідно, водовідвідні лотки, виконати озеленення;
- передбачення влаштування асфальтобетонного покриття існуючих житлових вулиць без твердого покриття та ремонт існуючого твердого покриття;
- влаштування благоустрою вулиць - водовідвідних лотків, озеленення;
- проектна ширина вулиць в межах червоних ліній на території села складає: головних - 15 - 20 м, житлових 12-15 м;
- ширина пожежних та допоміжних проїздів прийнята 5,5 м;
- благоустрій автобусної зупинки на території села. Ширину зупинних майданчиків прийнято 3,5 м, а довжину - 10 м.

Повітряний басейн.

Заходи, що покращують стан повітряного басейну на території Котелевської селищної територіальної громади:

- озеленення зовнішніх доріг;
- озеленення території села;
- віднесення джерел шкідливості, на нормативну відстань;
- покращення стану дорожнього полотна на автошляхах.

Захист від шуму.

Містобудівною документацією передбачаються заходи щодо попередження шкідливої дії шуму:

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		82

- диференціація вулично-дорожньої мережі за складом транспортного потоку;
- збільшення території між новою забудовою і вулицею для віддалення проектно житлової забудови від транспортних потоків;
- висаджування вздовж вулиць зелених насаджень (встановлено, що шумова хвиля на місцевості, яка засаджена деревами та кущами, через кожні 30 м послаблюється на 10дБ, в той час як на відкритому просторі на такий же віддалі майже не зменшується);

- перевищення допустимого рівня шуму від трансформаторних підстанцій фіксується в межах 25-55 метрів. Для трансформаторних підстанцій, що розташовані на відстані від житлових будинків ближче, ніж 50 метрів передбачено вживання шумозахисних заходів.

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 “Планування і забудова територій” для забезпечення на сельбищній території акустичного режиму пропонується здійснювати застосування містобудівних та будівельно-акустичних засобів захисту від шуму (будівництво шумозахисних екранів, забезпечення необхідної звукоізоляції зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків).

Поряд із цим пропонується органам місцевого самоврядування (при необхідності, в межах повноважень, встановлених законом) забезпечити контроль за дотриманням об’єктами господарювання всіх форм власності та окремими громадянами санітарного та екологічного законодавства, правил додержання тиші в населених пунктах.

Водне середовище.

На території населеного пункту наявні відкриті водотоки для захисту яких генеральним планом передбачено ряд заходів, що покращують стан водного басейну:

- організація встановлення меж водоохоронних зон і прибережних захисних смуг та дотримання режиму господарської діяльності в них;
- інженерний благоустрій села, облаштування локальних систем каналізування, санітарне очищення;
- організоване відведення дощових і талих вод з усієї території забудови села з очищенням їх перед скиданням в водотоки.

Гідротехнічні заходи.

З метою покращення стану водних об’єктів населеного пункту передбачити проведення ряду заходів:

- розчищення водних об’єктів від замулювання, очерету, старих повалених дерев і покращення її гідрологічного та санітарного стану;
- створення в селі дренажної системи.

Остаточні рішення щодо гідротехнічних заходів пропонується прийняти на подальших стадіях проектування (стадії “Проект” і “Робоча документація”).

Водопостачання.

Для вирішення питання водопостачання села питною водою, яка відповідає нормативам ДержСанПіН 2.2.4-171-10 на розрахунковий період Котелевській селищній територіальній громаді пропонується провести дослідження із встановлення запасів підземних вод існуючих водозаборів та розробити техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) варіантів системи водопостачання села Деревки, але дані варіанти потребують фахового попереднього аналізу ситуації й прийняття збалансованого з еколого-економічної точки зору рішення.

Основними заходами щодо створення і розвитку систем водопостачання села, які заплановані проектом генерального плану на весь період його реалізації, є наступні:

- встановлення запасів підземних вод по існуючим водозаборах;
- створення кругової системи водопостачання;
- установка артезіанських свердловин із водопідйомним обладнанням та водонапірні башти;
- заходи для захисту території першого поясу від затоплення дощовими водами (вертикальне планування та інше).

Інші заходи та остаточні рішення щодо схеми водопостачання населеного пункту, та дотримання водоохоронного режиму систем, пропонується прийняти на подальших стадіях проектування.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		83

При реалізації проектних рішень щодо централізованого водопостачання населеного пункту необхідно врахувати:

- впровадження сучасних альтернативних методів знезаражування води (гіпохлорид натрію, ультрафіолетові лампи, тощо);
- впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу пром підприємств, передбачених Загальнодержавною програмою розвитку водного господарства України: запровадження водозберігаючих технологій, скорочення питомих витрат води на одиницю продукції, будівництво нових систем зворотного і повторного водопостачання, створення замкнутих систем водо-користування підприємств, розроблення і здійснення кожним підприємством водозберігаючих і водоохоронних заходів;
- впровадження заходів щодо приведення якості підземних вод до нормативних вимог;
- удосконалення систем лімітування і моніторингу витрат і якості води, ліквідацію втрат та непродуктивних витрат води;
- облаштування домогосподарств водомірами і регуляторами тиску;
- участь у розвитку регіональної системи водопостачання для забезпечення села надійними джерелами господарсько-питного і технічного водопостачання;
- повне охоплення житлового фонду системою водопостачання;
- впровадження автоматизованої системи управління водопровідним господарством.

Відповідно реалізація вищезазначених заходів потребує розробки спеціалізованої проектної документації на розвиток системи водопостачання селищної ради (після затвердження генерального плану) у відповідності з новими рішеннями щодо складу, кількості та розміщення водокористувачів, а також визначення переліку пріоритетності заходів й планування перспективних заходів.

Першочерговими заходами щодо реконструкції і розвитку системи водопостачання села може стати підготовка прийняття та впровадження відповідної програми, (а саме, Програми “Питна вода Котелевської селищної територіальної громади”).

Усі водокористувачі, що здійснюють (мають намір здійснювати) спеціальне водокористування повинні отримати дозволи на спеціальне водокористування із встановленням лімітів забору та використання води (ст.48 Водного кодексу України). Винесення в натуру першого поясу суворого режиму зони санітарної охорони підземних джерел.

Водовідведення.

За відсутності інженерних мереж каналізації села слід передбачати каналізування з використанням місцевих локальних очисних споруд, проект яких погоджується органами Держпродспоживслужби.

Обладнання внутрішньої домашньої каналізації з відведенням побутових стоків у вигріб забороняється.

До найпростіших систем очищення каналізаційних стічних вод належать так звані одно або двокамерні септики, які застосовують при очищенні невеликої кількості стічних вод (до 25 м³/добу), що надходять від окремо розташованих будівель або групи будівель.

Такі очисні споруди, як правило, розміщуються нижче рівня поверхні землі (під землею), в безпосередній близькості від об'єкта. Згідно висновків МОЗ України захисна зона від будинку може становити 5 м.

В разі застосування системи водовідведення у малі очисні споруди, відстані до будинку: від фільтруючого колодязя – 8,0 м, від септика – 5,0 м при продуктивності до 1 м³/добу. Можливе застосування інших місцевих очисних споруд, проект яких погоджений органами Держпродспоживслужби.

Відстані від джерел забруднення до колодязів технічної води слід приймати 20 м. Місце розташування водозабірних споруд повинне бути вверху за течією ґрунтових вод і вище стосовно до розташування каналізаційних споруд.

Об'єм водовідведення від забудови приймається по водоспоживанню за винятком витрат на полив вулиць та зелених насаджень.

Проектним рішенням пропонується використання локальних систем каналізації.

Локальною очисною спорудою вважається споруда, яка очищає стічні води й дозволяє відводити їх в очищеному вигляді в ґрунт.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		84

Відповідними Державними санітарними та будівельними нормами передбачено для локальної очисної споруди передбачено, що вона відповідає ряду вимог:

- є автономною: очищує стічні води виключно з того об'єкта, для якого вона запроектована;
- в складі її застосовані механічні рішення, що поєднуються з біологічними процесами, які служать основою дії очисної споруди;
- є гравітаційними: у переважній більшості випадків ґрунтуються на принципі гравітаційного течії рідини;
- за призначенням є господарсько-побутовою: очищує виключно стічні води з домашніх господарств.

Проектним рішенням пропонується використання септиків з камерами, кількість яких залежить від об'єму стічних вод, що надходять від окремо розташованих будівель або групи будівель.

Можливе застосування інших місцевих очисних споруд, проект яких погоджений органами Держспоживслужби.

Остаточні рішення щодо схем водопостачання та водовідведення населеного пункту, що розглядається генеральним планом пропонується прийняти на подальших стадіях проектування (стадії "Проект" і "Робоча документація").

Ґрунти. Протиерозійні заходи.

У межах генерального плану не виявлені ділянки, де б спостерігалися ерозійні процеси та явища. Процеси ерозійної діяльності мають місце в період інтенсивних атмосферних опадів.

Рекомендується виконати комплекс превентивних заходів протиерозійного характеру. По берегах водойм необхідно виконувати озеленення.

Для захисту від ерозії необхідно провести розширення мережі зелених насаджень та проводити їх благоустрій.

Щоб запобігти утворенню умов для зсувів і обвалів схилів забороняється додаткове привантаження бровки і підрізка підошви схилів. До протиерозійних заходів на цих ділянках також необхідно віднести організоване виведення поверхневих вод

Заходи, що покращують стан ґрунтів:

- охоплення локальними системами каналізації всієї території села;
- облаштування існуючих і нових доріг твердим покриттям та організованим водовідведенням.

Протизсувні заходи.

Відповідно до Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру Полтавської області за 2019 рік на території села Юр'ївка відсутні зсуви, карсти, яри, заторфованість та порушені території.

З метою упередження зсувних процесів на території села пропонується на постійній основі проводити пасивні протизсувні заходи:

- заборона підрізки схилів та створення на них різних нерівностей;
- недопущення усякого підсипання, як на схилах, так і над ними, у межах небезпечної смуги;
- заборона будівництва на схилах - споруд, ставків, водоймищ, об'єктів із великим водоспоживанням без виконання конструктивних заходів, які б повністю припинили витікання води в ґрунти;
- охорона дерево-кущової і трав'янистої рослинності;
- недопущення скидання на прогнозовані зсувні схили зливних, талих, стічних та інших вод.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		85

**Заходи боротьби зі зсувами,
виникнення яких обумовлено різними чинниками.
(довідковий матеріал)**

Активні причини зсувів	Заходи боротьби	
	заходи	способи боротьби
Зміни напруженого стану глинистих порід	Зменшення стрімкості схилів та відкосів	Підрізка земляних мас у верхній частині схилу і викладання їх біля підніжжя для довантаження в місці очікуваного випирання
Підземні води	Перехоплення підземних вод вище зсуву	Горизонтальний і вертикальний дренаж, суцільна прорізь, дренажна галерея, горизонтальні свердловини - дрени
Поверхневі води	Захист берегів від абразії	Хвилевідбійні стінки, хвилеломи, хвилерізи
Атмосферні опади	Регулювання поверхневого стоку	Планування поверхні, лотки, кювети, канали
Вивітрювання	Захист ґрунтів поверхневих схилів	Посів трав, заміна ґрунту, заліснення схилів
Сукупність ряду активних причин	Механічний опір руху земляних мас. Зміни фізико-технічних властивостей ґрунтів	Підпорні стінки, свайні ряди, шпунти, контрбанксти. Підсушка і випалювання глинистих ґрунтів, електрохімічне закріплення ґрунтів
Деякі види діяльності	Спеціальний режим у зоні зсуву	Зберігання схилів у сталому стані. Заборона будівництва
Витік водопровідних і каналізаційних вод	Забезпечення надійності мереж	Улаштування водопроводів із міцних труб або в "сорочці"

Захист території від підтоплення.

З метою недопущення та профілактики підтоплення територій села Юр'івка пропонується проведення відповідних заходів:

- територія планується так, щоб забезпечити водовідведення атмосферних і талих вод з урахуванням комунікацій, будівель і споруд навколишньої забудови;
- забезпечуються допустимі ухили вулиць, площ і перехресть для безпечного та зручного руху всіх видів транспорту та пішоходів;
- забезпечуються сприятливі умови для розміщення будівель і прокладання підземних інженерних мереж;
- вертикальне планування територій окремих ділянок з застосуванням спеціальних заходів слід більш детально розробити на подальших стадіях проектування після додаткових геологічних вишукувань.

Рослинний світ.

Необхідність впорядкування системи озеленення передбачена в першу чергу з метою дотримання Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, а також для реалізації ряду проектних рішень.

Першочергові заходи:

- відновити прибережні захисні смуги навколо водойм, вивести їх в натуру та провести облаштування;
- очистка лісонасаджень, розміщених навколо села;
- зрізання аварійних дерев.

Біорізноманіття.

Розроблена "Програма фітосанітарних заходів по ліквідації регульованих шкідливих організмів на території Полтавської області на 2019 – 2023 роки" (далі Програма) повинна стати генератором роботи органів влади, керівників і спеціалістів підприємств, установ, організацій, міських, селищних, сільських голів, землекористувачів і землевласників, всього населення області по локалізації та ліквідації регульованих шкідливих організмів.

Заходи боротьби.

Для своєчасного виявлення вогнищ бур'яну проводяться обстеження земельних угідь:

- узбіч та схилів основних автомобільних і залізничних магістралей, територій станцій по яких перевозиться сільськогосподарська продукція;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата				86

- пунктів ввезення, приймання, зберігання та використання засміченого матеріалу, а також прилеглих до них територій (в радіусі 3 км);

- сільськогосподарських угідь.

Вирішальне значення для очищення полів від амброзії полинолистої мають агротехнічні методи боротьби: правильне чергування культур у сівозміні, обробка ґрунту, догляд за посівами, спрямований на зниження запасів насіння бур'яну в ґрунті й запобігання повторного засмічення як ґрунту, так і врожаю сільськогосподарських культур.

На землях дуже засмічених амброзією, кращим заходом по очищенню ґрунту від запасів насіння є використання чистого пару, де, за правильного обробітку, засміченість бур'яном знижується на 70-80 %.

На невеликих площах та присадибних ділянках амброзію потрібно прополювати і скошувати. Правда, після скошування вона інтенсивно відростає, тому процедуру проводять не менше 3-4 разів за літо. Можна також використовувати натрієву й амінну сіль (2-3 кг/га) в суміші з аміачною селітрою (10 кг/га) чи з сульфатом амонію.

А на великих площах слід застосовувати гербіциди. Хімічний метод боротьби з амброзією є найбільш дієвим. Асортимент гербіцидів, що усувають даний карантинний вид, є досить широким.

Пропонується розробити та затвердити місцеву програму боротьби із небезпечними шкідливими організмами основною метою якої буде знищення осередків небезпечних рослин на території селищної ради.

Санітарне очищення.

Проектним рішенням передбачається ряд першочергових заходів щодо поліпшення роботи системи санітарного очищення території населеного пункту:

- вивіз сміття здійснювати смітєвозами, які повинні мати відповідне спец обладнання та бути герметичними до полігону відповідного спеціалізованого підприємства.

Одночасно пропонується розробити спеціалізовану схему санітарного очищення території селищної ради з уточненням першочергових та перспективних заходів, спрямованих на створення умов для попереднього сортування ТПВ, утилізації вторинної сировини, її переробки та одержання продукції, зменшення транспортних витрат.

Маршрут руху смітєвозів повинен бути узгоджений згідно існуючої нормативної бази, відповідно до запроектованої вулично-дорожньої мережі (в графічному вигляді наведено в додатках).

Відходи смітєвозами транспортуватимуться до полігону відповідного спеціалізованого підприємства.

Стратегічними цілями Схеми визначити:

- розширення послуг зі збору ТПВ із поетапним охопленням всього населення селищної ради;

- поступове впровадження роздільного збору відходів із метою відокремлення вторинної сировини та небезпечних компонентів із змішаної маси ТПВ;

- безпечне захоронення залишкових змішаних ТПВ, для чого передбачається організація функціонування контрольованих полігонів субрегіонального масштабу;

- проведення інформаційної кампанії із залученням компетентних фахівців, представників органів державної влади, неурядових організацій та журналістів, які можуть впливати на громадську думку, з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях поводження з відходами.

Виконавчому органу Котелевської селищної територіальної громади, при виконанні схеми санітарної очистки території рекомендується дотримання ДБН Б.2.2-6:2013 "Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту" та наказу № 57 від 23.03.2017 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 квітня 2017 року за № 505/30373 "Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів".

Вивезення твердих і рідких побутових відходів здійснюється у місця, які погоджуються замовником з Головним управлінням Держпродспоживслужби в Полтавській області.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		87

Періодичність вивезення ТПВ встановлюється виходячи з необхідності недопущення зберігання ТПВ в контейнерах в холодну пору року (при температурі нижче -5°C) більш ніж 3 доби, в теплу пору року (при температурі вище +5) більше однієї доби.

Виконавчому комітету Котелевської селищної ради вирішити питання щодо виведення з експлуатації звалища ТПВ, яке знаходиться на території села Деревки та проведення робіт по рекультивації території, яка знаходиться під звалищем або проведення відповідних заходів для подальшого переведення його в категорію резервного.

Пропозиції до проекту генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області

Даний розділ сформований на основі пропозицій (табл. 7.7) для розпорядників проекту генерального плану, реалізація яких може сприяти поліпшенню екологічної ситуації в селі.

Зазначені пропозиції спрямовані на запобігання, зниження або компенсацію несприятливого впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, та посилення існуючих позитивних впливів.

Таблиця 7.7

Напрямок діяльності	Пропозиції робочої групи	Планований термін реалізації
Охорона атмосферного повітря	Впровадження щоквартального контролю за станом атмосферного повітря за основними забруднюючими речовинами, які визначені для села, та інформування населення про цей стан через ЗМІ, що суттєво покращить інформаційну свідомість населення.	Першочергово, у період до 2022 року
	Оскільки співвідношення між обсягами викидів в атмосферу села від стаціонарних і пересувних джерел становить приблизно 15% і 85% відповідно, то для зменшення забруднення атмосферного повітря села необхідним є впровадження комплексу заходів, до яких відносяться: регулювання двигунів відомчого автомобільного транспорту при проходженні технічного обслуговування, більш масовий перехід на газоподібне паливо, обов'язковість використання нейтралізаторів вихлопних газів автомобільного транспорту.	Першочергово, у період до 2023 року
	Для зменшення викидів в атмосферне повітря села пилу та суспендованих частинок, недиференційованих за складом, необхідне забезпечення контролю за оснащенням промислових стаціонарних джерел викидів сучасним фільтрувальним обладнанням.	Поетапно у весь період реалізації генплану
	Для мінімізації синергійного ефекту негативного впливу на умови життєдіяльності людей особливо у зонах, прилеглих до основних автошляхів, що створюється дією забрудненого повітря та шумового впливу від автотранспорту, необхідно:	Поетапно у весь період реалізації генплану
	- здійснення періодичного контролю шумового навантаження на найближчі зони житлової забудови; - планування шумозахисних заходів у тих зонах, що потребують мінімізації виявленого шумового навантаження.	
Адаптація до змін клімату	- Здійснити розробку та реалізацію програми адаптації до змін клімату, яка повинна бути одним із пріоритетів в стратегії розвитку міста до 2030 року	Розробка програми - першочергово, у період до 2022 року, реалізації - поетапно
	- При подальших змінах клімату, а саме характеру й інтенсивності опадів, ризик підняття ґрунтових вод й підтоплення територій зростає, що потребує здійснення окремої оцінки з врахуванням кліматичних чинників перед прийняттям містобудівних рішень.	Поетапно у весь період реалізації генплану
	- Привести у відповідність до всіх існуючих норм транспортну інфраструктуру села (технічні параметри вулиць: ширина, стан покриття), що також вносить свій внесок в антропогенне навантаження та впливає на викиди парникових газів від автотранспорту.	Поетапно у весь період реалізації генплану
Охорона водних ресурсів	- Проведення попередніх досліджень гідрогеологічної ситуації в районі планування будівництва нових об'єктів системи водопостачання	На перспективу
	- Організація постійного моніторингу стану гідрологічного режиму підземних водоносних горизонтів з перерахунком запасів питних водних ресурсів	Першочергово, у період до 2022 року
	Запровадження розширеного контролю за якістю питної води, що використовується для забезпечення потреб населення на основі європейських методик контролю якості питної води.	Першочергово, у період до 2022 року

Аркуш

Напрямок діяльності	Пропозиції робочої групи	Планований термін реалізації
	Замовлення окремого проекту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг відкритих водотоків в межах села згідно порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них встановленим Кабінетом Міністрів України	Першочергово, у період до 2023 року
	Здійснення заходів та контролю щодо раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів; встановлення правил загального користування водними об'єктами в порядку, визначеному статтею 47 Водного Кодексу України; вирішення інших питань у галузі регулювання водних відносин у межах своєї компетенції	На постійній основі
Охорона земельних ресурсів	Після проведення протиерозійних заходів використовувати крутосхилі землі як резерв для утворення площ лісових масивів.	На перспективу
	Передбачити вздовж нових вулиць захисні рослинні бордюри	Поетапно із впровадження рішень генплану
	Проведення агротехнічних заходів за для покращення структури ґрунту, закріплення еродованих масивів лучно-деревною рослинністю, збагачення гумусового горизонту, регулювання вологості тощо.	Першочергово, у період до 2022 року
	На проєктованій території в зонах з лесовидними просадними ґрунтами необхідно проведення досліджень інженерно-геологічних умов будівництва для визначення заходів з попередження проявів просадності ґрунтів.	Першочергово, у період до 2022 року
	Провести планування заходів з рекультивації земель відчужених ділянок колишнього сільськогосподарського виробничого об'єкту.	Поетапно із впровадження рішень генплану
Управління відходами та санітарна очистка населеного пункту	Запровадження і виконання положень “Програми поводження з твердими побутовими відходами на території Котелевської селищної територіальної громади на 2021-2025 роки.”	Першочергово, у період до 2022 року
	Дотримуватися схеми санітарної очистки с. Деревки Котелевської селищної територіальної громади вик. п. 10. додатку 2 рішення “Комплексної Програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017–2021 роки”	Першочергово, у період до 2022 року
	Узгодити заходи заплановані проєктом генерального плану із заходами Схеми санітарної очистки: - з розвитку системи роздільного збирання твердих побутових відходів; - організації системи окремого збору небезпечних відходів;	Поточний, у весь період реалізації генплану
	Вирішити питання щодо виведення з експлуатації звалища ТПВ та проведення рекультивації земель на території звалища	Першочергово, у період до 2022 року
	Провести спеціальні дослідження морфологічного складу ТПВ для можливості раціонального вибору схеми збирання вторинної сировини в с. Деревки та залучення інвестицій у дану сферу.	Першочергово, у період до 2022 року
	Провести виявлення ділянок найбільш частого утворення стихійних сміттєзвалищ на території громади. Організувати систему відповідних профілактичних та ліквідаційних заходів з проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення.	Першочергово, у період до 2022 року
	Виконати п.10. додатку 6 рішення “Комплексної Програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017–2021 роки” Припинити експлуатацію звалища ТПВ, привести у відповідний стан та залишити, як резерв.	Першочергово, у період до 2022 року
	Врахувати рішення “Комплексної Програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017–2021 роки” в частині: додаток.2 (р.2, п. 10; р.3, п. 10; р.10 п.10.1.9, п.10.2.2); додаток 6 п.10.4; дод.7.1	
Оптимізація зелених насаджень	На території населеного пункту висадити саджанці таких видів дерев: Ясен (<i>Fraxinus excelsior</i>), Горобину (<i>Sorbus aucuparia</i>), Липу (<i>Tilia cordata</i>), Дуб (<i>Quercus robur</i>), Дуб червоний (<i>Quercus rubra</i>), Березу (<i>Betula pendula</i>), Тополу колоноподібну (<i>Populus pyramidalis</i> Rozier), Павловію (<i>Paulownia</i>), Гіркокаштан звичайний (<i>Aesculus hippocastanum</i>), Каштан зубчатий (<i>Castanea dentata</i>). Це сприятиме покращенню очищення повітря від пилу та газів, захищатиме від шумів й урізноманітнить видовий асортимент деревних рослин парку.	Поетапно із впровадження відповідних заходів генплану

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Проект Генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області є документом, який визначає не лише територіальний розвиток населеного пункту, а й стратегію розвитку всіх сфер його життєдіяльності на тривалий період з метою досягнення стабільного, безкризового, сталого розвитку господарського комплексу, і на цій основі – забезпечення всіх соціальних потреб його мешканців.

У контексті СЕО генерального плану населеного пункту, для розгляду альтернативних варіантів та їх можливих екологічних наслідків, була визначена наступна перспектива щодо вивчення наявних альтернатив та їх вплив на навколишнє середовище – варіант «нульової альтернативи» та «базовий сценарій (реалістичний)».

Альтернатива 1: “Нульовий сценарій”.

У варіанті “нульової альтернативи” розглядається ситуація сценарію, за яким не розробляється і не затверджується проект генерального плану населеного пункту, а у діючій містобудівній документації частина території розвивається як територія садибної житлової забудови та територія особистих селянських господарств, недостатній розвиток озелененої території загального користування, не визначені СЗЗ існуючих сільськогосподарських підприємств. За результатами аналізу визначено, що в форматі сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток села Деревки та територій, що пропонується до введення в межі за проектом генерального плану, є малоперспективним, ускладненим, з погіршенням екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, забудови із порушенням містобудівних та інших обмежень (ПЗС, СЗЗ, зон охорони об’єктів водопостачання тощо).

Альтернатива 2: “Базовий сценарій (реалістичний)”

Базовий сценарій (реалістичний) – подальший поступовий розвиток села Деревки. Цей сценарій передбачає розширення меж села, виділення земель під житлову забудову, підведення інженерної інфраструктури до житлових кварталів, розбудова об’єктів соціальної інфраструктури, вирівнювання демографічної ситуації, озеленення територій, формування рекреаційних територій, розвиток централізованого водопостачання та водовідведення, впорядкування санітарно-захисних зон, збереження історичної та культурної спадщини.

Вибір майданчиків будівництва проєктованих об’єктів в генеральному плані проведено на підставі обґрунтувань найбільш раціонального використання земель, технічного і технологічного забезпечення об’єктів будівництва, розташування існуючих транспортних і інженерних об’єктів, а також соціально-економічного розвитку населеного пункту і регіону.

Таблиця 8.1.

**Порівняльний аналіз впливів й наслідків, пов’язаних
із реалізацією альтернативних варіантів
проекту генерального плану с. Деревки**

№ з/п	Сфера та показники життєдіяльності населеного пункту, на які впливає запланована генпланом діяльність	Альтернатива №1	Альтернатива №2
1	Зміна меж території населеного пункту	Питання не розглядається	Однобічний характер розвитку населеного пункту, перевага процесів урбанізації території, покращення умов життєдіяльності людей
2	Автомобільні магістралі та автодороги населеного пункту	Планування нових автомобільних доріг (вулиць) не може здійснюватися; рівень забруднення атмосферного повітря населеного пункту не зменшується, зростає ризик збільшення хронічних захворювань органів дихання у населення села	Будівництво нових автомобільних доріг (вулиць) відповідно рівень забруднення атмосферного повітря в населеному пункті зростає особливо в зонах, прилеглих до автомагістралей й автодоріг населеного пункту; погіршується стан здоров’я людей у зв’язку із забрудненням повітря;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		90

№ з/п	Сфера та показники життєдіяльності населеного пункту, на які впливає запланована генпланом діяльність	Альтернатива №1	Альтернатива №2
			зростає шумове навантаження на середовище
3.	Використання локальних систем каналізування	Стічні води через вигреби продовжують потрапляти у ґрунтові води, що надалі призводить до суттєвого погіршення якості води у приватних колодязях	ЛОС є автономною, покращується ступінь очищення стічних вод
4.	Система водопостачання населеного пункту, якість питної води	Відсутність рішень щодо покращення роботи системи водозабезпечення села; подальше погіршення якості питної води; значний ризик зростання залежності здоров'я населення від погіршення якості води	Планування системи водозабезпечення населеного пункту; покращення якості питної води; значне зменшення ризику виникнення захворювань від погіршення якості води
5.	Забезпечення населення населеного пункту послугою із збирання твердих побутових відходів (ТПВ)	Неможливість забезпечення повного охоплення населення послугою із збирання ТПВ; зростання ризику утворення стихійних сміттєзвалищ й як слідство погіршення санітарного стану житлової забудови в селі	Перспективи для впровадження сучасних заходів із санітарної очистки території населеного пункту як слідство покращення санітарних умов проживання населення
6.	Розміщення в межах населеного пункту кладовища з недотриманням санітарних відстаней до житлової забудови	Відсутність планування території для нового кладовища з дотриманням СЗЗ; подальша експлуатація кладовищ з недотриманням санітарних відстаней до житлової забудови; неможливість розширення меж існуючих кладовищ відповідно у найближчий час відсутність місць для захоронення	Наявність планування території для нового кладовища з дотриманням СЗЗ; закриття існуючого кладовища з недотриманням санітарних відстаней до житлової забудови;
7.	Процеси підтоплення територій	Високий рівень небезпеки підтоплення	Зменшення рівню небезпеки підтоплення в результаті проведення інженерної підготовки територій
8.	Недостатній рівень забезпечення населення рекреаційними ресурсами	Відсутність законодавчої основи для планування й організації нових територій для потреб рекреації; недостатньо місць для відпочинку населення; зменшується привабливість міста для постійного життя й туризму	Відсутність планування розвитку міста з точки зору рекреаційних потреб; зменшується привабливість міста для постійного життя й туризму

Таблиця 8.2.

Зведений аналіз.

Найменування	Проектні пропозиції	Потенційні наслідки впливу	Очікуваний вплив на довкілля
Варіант “нульовий”, (без впровадження проектних змін)	негативний вплив об’єктів залишається без змін; санітарно-захисні зони не дотримані	викиди шкідливих речовин та негативний вплив на довкілля залишаються без змін	екологічна ситуація території не змінюється або навіть погіршується
Варіант з впровадженням проектних рішень у складі генерального плану	раціональне використання природних ресурсів; запровадження санітарно-захисних зон	викиди шкідливих речовин та негативний вплив на довкілля зменшуються;	потенційне пом’якшення (підвищення) загального стану екологічної ситуації території

При гіпотетичному “нульовому” сценарії не складається і не затверджується новий генеральний план розвитку населеного пункту.

Цей сценарій може розумітися як продовження поточних (несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		91

Негативний вплив на середовище зростає, економіка не змінюється, або погіршується, інфраструктура не розвивається, можливо навіть знижується, підвищується негативний вплив на здоров'я населення, зменшується народжуваність, збільшується кількість людей пенсійного віку.

Отже при “нульовому” варіанті подальший розвиток населеного пункту є очевидно проблематичним, ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, подальшого забруднення і неефективного використання земельних та водних ресурсів, хаотичної забудови тощо.

За результатами аналізу розглянутих альтернативних варіантів дається висновок про те, що найбільш виправданим варіантом для життєзабезпечення села Деревки є затвердження проекту генерального плану.

Вибір майданчиків будівництва проєктованих об'єктів в генеральному плані проведено на підставі обґрунтувань найбільш економного використання земель, технічного і технологічного забезпечення об'єктів будівництва, а також соціально-економічного розвитку населеного пункту і регіону.

Зважаючи на комплексність рішень ДДП проєкту “Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області”, що обумовлюється необхідністю забезпечення розвитку транспортних зв'язків, інженерної інфраструктури водопостачання, каналізування, розміщення рекреаційних зон, принципового функціонального планування території населеного пункту за видами переважного використання, визначення промислово-виробничих ділянок, розгляд виправданих альтернатив проєктних рішень відбувається в процесі розробки Генерального плану. Загальною альтернативою проєкту “Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області” рішення про розроблення якого прийнято, є його можливе не затвердження. Такий сценарій був розглянутий в рамках стратегічної екологічної оцінки. Оцінка вказаних альтернативних варіантів відображена у цьому Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього природного середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та експлуатації будівель і споруд підприємств, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері містобудування та охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз проєкту містобудівної документації щодо існуючої екологічної ситуації, а саме:

- здійснено аналіз на регіональному та місцевому рівнях природних умов території населеного пункту в проєктних межах, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов території населеного пункту за результатами наявної і доступної інформації;

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проєкту містобудівної документації;

6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проєкту містобудівної документації.

Під час здійснення стратегічної екологічної виконано:

- збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища при використанні даних, зазначених у Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2020 році, Екологічному паспорті Полтавській області, тощо;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		92

- проведення аналізу слабких та сильних сторін Генерального плану з точки зору екологічної ситуації;
- проведення консультацій із органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення;
- проведення консультацій з громадськістю – громадських обговорень та слухань для більш чіткого та конкретного виявлення поточних екологічних проблемних питань населеного пункту, що вивчається, та, водночас, попередження можливих негативних впливів реалізації проектних рішень генерального плану.

При цьому використані такі методи:

- історичний метод – вивчення та аналіз формування й розвитку об'єктів території проектування у хронологічній послідовності;
- таксономічні методи – оцінка та ранжування ризиків впливу екологічних чинників на стан здоров'я населення та навколишнього середовища;
- метод ведення екологічного моніторингу – запровадження постійних у часі спостережень.

Вищевказані методи та підходи базуються на ключових принципах прийняття екологічно безпечних рішень – попередження та запобігання шкодочинному антропогенного впливу.

Основним критерієм під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

При підготовці Звіту про стратегічну екологічну оцінку були виявлені наступні труднощі:

- відсутність на момент виконання Звіту нормативно методичного забезпечення та стандартів щодо підготовки Звіту;
- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля прилеглих об'єктів промисловості;
- відсутність методики, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- відсутність актуальних даних характеристики сучасного стану складових навколишнього природного середовища, біорізноманіття, інвентаризації природних ресурсів та особливо моніторингу довкілля безпосередньо для населеного пункту, що розглядається у відкритому доступі.

Альтернативних варіантів проекту не передбачається, оскільки територія в межах генерального плану є частиною селищної зони, що формується на землях Котелевської селищної територіальної громади та є перспективною в своєму розвитку.

Територіальні альтернативи також не розглядалися у зв'язку з неможливістю перенесення даної діяльності на будь-яку іншу територію.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			93

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Екологічний моніторинг довкілля є сучасною формою реалізації процесів екологічної діяльності за допомогою засобів інформатизації забезпечує регулярну оцінку і прогнозування стану середовища життєдіяльності суспільства та умов функціонування екосистеми для прийняття управлінських рішень щодо екологічної безпеки, збереження природного середовища та раціонального природокористування.

Моніторинг довкілля – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища з метою виявлення негативних змін і вироблення рекомендацій з їх усунення або послаблення.

В основі моніторингової оцінки лежить система кількісних і якісних індикаторів, що характеризують повноту та ефективність реалізованих рішень та який вплив це справляє на систему управління.

Система моніторингу спрямована на:

- удосконалення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля; покращення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях;
- підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів та ефективності їх здійснення; сприяння раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки, сталого розвитку.

Система екологічного моніторингу довкілля є інтегрованою інформаційною системою, що здійснює збирання, збереження та оброблення екологічної інформації для відомчої та комплексної оцінки і прогнозу стану природних середовищ, біоти та умов життєдіяльності, вироблення обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних соціальних, економічних та екологічних рішень на всіх рівнях державної виконавчої влади, удосконалення відповідних законодавчих актів, а також виконання зобов'язань України з міжнародних екологічних угод, програм, проектів і заходів.

Підприємства, установи та організації незалежно від форм їх власності та підпорядкування, діяльність яких призводить чи може призвести до погіршення стану довкілля, зобов'язані здійснювати екологічний контроль за виробничими процесами та станом промислових зон, збирати, зберігати та безоплатно надавати дані та/або узагальнену інформацію для її комплексного оброблення (відповідно до п. 10 Постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 №391 "Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля").

В ході проведення стратегічної екологічної оцінки проекту оцінено факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку села та підвищення якості життя населення.

Оцінка фактичного впливу здійснювалась на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації пропозицій Генерального плану у тому числі щодо господарської діяльності.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності та включає:

Для органу місцевого самоврядування.

Проведення моніторингу виконання пропозицій Генерального плану населеного пункту включає накопичення інформації:

- щодо зміни показників чисельності населеного пункту;
- щодо обсягів житлового будівництва при досягненні показників житлової забезпеченості;
- щодо забудови територій громадського призначення та забезпеченості населення закладами і установами громадського призначення;
- щодо розвитку інженерної та транспортної інфраструктури із будівництвом централізованого водопостачання, локальних очисних споруд, очисних споруд поверхневих стоків та господарсько-побутової каналізації, реконструкції дорожнього покриття при дотриманні параметрів поперечного профілю вулично-дорожньої мережі;
- щодо забезпеченості населення територіями рекреаційного призначення із дотриманням

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			94

нормативного показника озеленення населеного пункту;

щодо дотримання пропозицій Генерального плану по розвитку виробничих, виробничо-складських об'єктів, сільськогосподарських підприємств у тому числі щодо їх перепрофілювання;

щодо дотримання параметрів містобудівних обмежень при забудові території (ПЗС, СЗЗ, зон санітарної охорони об'єктів водозаборів);

щодо стану здоров'я населення населеного пункту тощо, що дозволить виявити недоліки і порушення, які негативно впливають на комфортність проживання населення, обґрунтувати і визначити заходи по їх усуненню.

Моніторинг передбачає здійснення контролю за виконанням заходів реалізації пропозицій Генерального плану щодо:

охорони атмосферного повітря;

охорони водного басейну;

охорони ґрунтів;

впливу фізичних факторів на навколишнє середовище (шум та електромагнітне випромінювання);

дотримання ландшафтно-планувальних заходів.

Моніторинг виконання пропозицій Генерального плану можливо здійснювати за показниками у тому числі, що приведені нормативними документами, а саме:

відсоток (%) площі території природно-заповідного фонду (га) від площі території населеного пункту (га);

площа територій зелених насаджень спеціального призначення (га);

відсоток (%) площі озелененої території загального користування (га) від площі території населеного пункту (га);

ступінь дотримання нормативного показника озеленення на одну особу ($\text{м}^2/\text{чол.}$)

розроблення проектів землеустрою щодо встановлення меж і територій водного фонду із винесенням їх в натуру (шт.);

кількість виробничих, виробничо-складських об'єктів, сільськогосподарських підприємств щодо забезпечені документацією із встановлення СЗЗ та ступінь їх реалізації (шт./шт.);

ступінь забезпечення централізованим водопостачанням із влаштуванням лічильників (садибна – забудова – % від загальної кількості будинків; багатоквартирна забудова - % від загальної кількості будинків, громадська забудова – за списком наявності громадських будівель);

ступінь забезпечення локальними очисними спорудами (садибна – забудова – % від загальної кількості будинків; багатоквартирна забудова - % від загальної кількості будинків, громадська забудова – за списком наявності громадських будівель);

обсяг водоспоживання, $\text{м}^3/\text{рік}$;

обсяг стічних вод господарсько-побутової каналізації, $\text{м}^3/\text{рік}$;

обсяг утворення побутових відходів, $\text{тон}/\text{рік}$;

обсяг відсортованих побутових відходів, % $\text{тон}/\text{рік}$ від загального обсягу відходів;

розвиток мереж та споруд централізованого водопостачання, $\text{км}/\text{рік}$; споруди/рік;

забезпечення спорудами системи дощової каналізації, споруди/рік;

забезпеченість централізованого вивезення побутових відходів (кількість осіб згідно договорів/загальна кількість населення села)

розвиток вулично-дорожньої мережі (реконструкція дорожнього покриття – $\text{км}/\text{рік}$);

обсяг території щодо якої реалізовані заходи з інженерного захисту території, $\text{га}/\text{рік}$;

кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення на хвороби органів дихання, кількість випадків/рік.

Показники моніторингу виконання пропозицій документу державного планування можливо приведені у таблиці 9.1.

Керуючись принципами місцевого самоврядування зобов'язати всіх суб'єктів господарювання в межах населеного пункту надавати інформацію для моніторингу виконання заходів реалізації пропозицій Генерального плану щодо:

охорони атмосферного повітря (обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел, $\text{тон}/\text{рік}$; кількість проб стану атмосферного повітря середньодобових та максимальних разових концентрацій забруднюючих речовин у повітрі з

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		95

перевищенням відповідних ГДК, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік);
охорони водного басейну (кількість проб якості питної води з централізованих джерел водопостачання, що не відповідають санітарним нормам, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/день);
охорони ґрунтів (за хімічним та бактеріологічними показниками).

Здійснення моніторингу впливів на довкілля щодо реалізації пропозицій документу державного планування, у тому числі на здоров'я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення від нормативних показників та своєчасно опрацьовувати заходи та терміни по їх усуненню, складати звіти та інформувати мешканців села про стан реалізації містобудівної документації.

Для юридичних і фізичних осіб, що здійснюють свою діяльність на території населеного пункту

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови;
- проведення щорічного моніторингу якості використовуваної води та стічних вод;
- контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму.

Котелевській селищній територіальній громаді та її виконавчим органам у межах своєї компетенції здійснювати моніторинг наслідків виконання документа державного планування "Генеральний план с. Деревки Полтавського району Полтавської області" для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднювати його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживати заходів для їх усунення відповідно до статті 17 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації пропозицій Генерального плану у тому числі щодо господарської діяльності.

Таблиця 9.1.

Моніторинг виконання пропозицій державного планування

№ з/п	Цільові параметри	Фактичні на момент затвердження (01.01.2020р.)	Розрахунковий строк (01.01.2040р.)	Показники в результаті здійснення моніторингу*
1	Відсоток (%) площі території природно-заповідного фонду (га) від площі території населеного пункту (га)	0	0	0
2	Площа територій зелених насаджень спеціального призначення (га)	0	6,11	
3	Відсоток (%) площі озеленення території загального користування (га) від площі території населеного пункту (га)	16,15	13,15	
4	Відсоток (%) площі рекреаційної території (га) від площі території населеного пункту (га)	-	8,75	
5	Ступінь дотримання нормативного показника озеленення територій загального користування на одну особу (м²/чол.)	93,6	78	
6	Ступінь забезпечення централізованим водопостачанням із влаштуванням лічильників (садибна – забудова - % від загальної кількості будинків; багатоквартирна забудова - % від загальної кількості будинків, громадська забудова – за списком наявності громадських будівель)	0	100	
7	Ступінь забезпечення централізованого каналізацією (садибна – забудова - % від загальної кількості будинків; багатоквартирна забудова - % від загальної кількості будинків, громадська забудова – за списком наявності громадських будівель)	-	-	
8	Обсяг водоспоживання, тис.м³/рік	150,0	180,0	

№ з/п	Цільові параметри	Фактичні на момент затвердження (01.01.2020р.)	Розрахунковий строк (01.01.2040р.)	Показники в результаті здійснення моніторингу*
9	Обсяг стічних вод господарсько-побутової каналізації, тис.м³/рік	-	-	
10	Обсяг утворення відходів, тис .тон/рік	0,646	0,945	
11	Забезпечення спорудами системи дощової каналізації, споруди	-	-	
12	Розвиток вулично-дорожньої мережі (реконструкція дорожнього покриття – км/рік)	0	0	
13	Обсяг території щодо якої реалізовані заходи з інженерного захисту території , га/рік	0	3,15	

*Заходи щодо поліпшення стану навколишнього природного середовища визначаються після результатів здійснення моніторингу.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план або програма (ДДП) виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються:

- ступінь виконання кожного завдання проекту;
- невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
- дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів;
- оцінка потреб у фінансуванні;
- пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів.

Система запропонованих в генеральному плані індикаторів включає еколого-економічні та екологічні індикатори; встановлена необхідність розроблення та узгодження програми моніторингу:

- економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- обсяги коштів, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, що залучені;
- зменшення/збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення;
- обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього
- природного середовища;
- кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти.

Таблиця 9.2.

Рекомендовані показники для моніторингу наслідків виконання документа державного планування

№ з/п	Показник моніторингу наслідків виконання документа державного планування	Примітка
Забруднення атмосферного повітря		
1.	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел	

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		97

№ з/п	Показник моніторингу наслідків виконання документа державного планування	Примітка
2.	Викиди найпоширеніших забруднюючих речовин	
3.	Індекс забруднення атмосфери	
Водні об'єкти		
4.	Обсяги забору та використання води	
5.	Обсяги скидання зворотних вод	
6.	Обсяги скидання очищених та недостатньо очищених	
7.	Якість води у водних об'єктах	
Озеленення		
8.	Загальний рівень озеленення населеного пункту	
9.	Рівень озеленення окремих територій (рекреаційних територій, санітарно-захисних зон, житлових кварталів, прибережно-захисних смуг, дорожньо-транспортних коридорів тощо)	
Енергетика		
10.	Споживання енергоресурсів виробничими підприємствами	
11.	Споживання енергоресурсів комунальними установами	
12.	Споживання енергоресурсів населенням	
13.	Енергоресурси, утворені альтернативними джерелами	
Відходи		
14.	Обсяги утворення відходів на території населеного пункту	
15.	Обсяги утворення відходів від виробничих об'єктів	
16.	Обсяги утилізованих відходів	
Здоров'я населення		
17.	Рівень захворюваності мешканців населеного пункту	
18.	Кількість новоутворень у мешканців населеного пункту	

Під час провадження планованої діяльності на території населеного пункту, під час життя та розвитку населеного пункту має бути передбачений напрямок моніторингу та контролю щодо впливу зумовленого викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря на довкілля та здоров'я населення.

1. Проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємствах з урахуванням нових / реконструйованих та існуючих джерел викидів в атмосферне повітря відповідно до "Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві", затвердженої наказом Мінприроди України від 10.02.1995 № 7.

2. Підготовка документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, згідно "Інструкції про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців", затвердженої наказом Мінприроди від 09.03.2006 №108, та отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 №302 "Про затвердження Порядку проведення та оплати робіт, пов'язаних з видачою дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців, які отримали такі дозволи" (із змінами).

3. Проведення перевірки ефективності нового/реконструйованого та існуючого газоочисного обладнання 1 раз на рік відповідно до "Правил технічної експлуатації установок очистки газу", затвердженої наказом Мінприроди від 06.02.2009 № 52.

4. Здійснення контролю за дотриманням затверджених нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин на нових/реконструйованих та існуючих джерелах викидів, згідно з заходами щодо здійснення контролю, які встановлені в дозволі на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

5. Здійснення щорічного контролю якості атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони підприємств.

Щодо впливу від здійснення операцій у сфері поводження з відходами:

1. Забезпечення належного збирання, перевезення та передачі відходів, утворюваних від планованої діяльності, згідно чинного законодавства для зберігання, оброблення, перероблення,

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		98

утилізації, видалення та захоронення, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з відходами.

2. Обов'язковий облік відходів щодо операцій у сфері поводження з відходами.

Таблиця 9.3

Пропоновані критерії оцінки змін стану довкілля, здоров'я населення села Деревки та умов життєдіяльності, методи та періодичність проведення

№ з/п	Параметр, що підлягає моніторингу	Контрольний Критерій	Метод контрольного вимірювання	Періодичність
1.	Якість атмосферного повітря	Кількість викидів від стаціонарних джерел	Аналіз статистичної інформації	1 раз/рік
2.	Рівень забруднення атмосферного повітря пересувними джерелами	Відповідність якості атмосферного повітря до діючих норм	Проби та лабораторні дослідження	4 рази/рік при експлуатації та щотижнево при будівництві
3.	Рівень забруднення водного середовища	Відповідність якості води до діючих норм	Проби та лабораторні дослідження	4 рази/рік при експлуатації та щотижнево при будівництві
4.	Якість водного середовища	Кількість водокористувачів	Аналіз статистичної інформації	1 раз/рік
5.	Деградація ґрунтів внаслідок водної та повітряної ерозії	Зміни земельного покриву (зменшення, зміна текстури та щільності ґрунтів)	Візуальне спостереження	4 рази/рік при експлуатації та щотижнево при будівництві
6.	Скорочення біорізноманіття	Скорочення видового складу	Аналіз статистичної інформації	1 раз/рік
7.	Захворюваність по класах захворювань	Кількість захворюлих. Кількість звернень	Аналіз статистичної інформації	1 раз/рік

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації рішень генерального плану, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу значного впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації документу державного планування. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію генерального плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що господарська діяльність виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю й протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу пропонується Котелевській селищній територіальній громаді створити відповідну комісію, до складу якої мають входити представники місцевого самоврядування, місцевих органів влади, громадськості та бізнесу.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		99

Розвиток населеного пункту базується на принципі збалансованого розвитку, оскільки стратегічні напрями розвитку, визначені в складі генерального плану, охоплюють економічну, екологічну й соціальну складові розвитку.

Ймовірність того, що реалізація Генерального плану призведе до можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Моніторинг ефективності впровадження Генерального плану є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля він матиме, а також необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку населеного пункту. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Залежно від призначення здійснюється загальний, кризовий та фоновий моніторинг:

Загальний (стандартний) моніторинг довкілля — це оптимальні за кількістю параметрів спостереження в пунктах, об'єднаних в єдину інформаційно-технологічну мережу, які дають змогу на основі оцінки й прогнозування стану довкілля регулярно розробляти управлінські рішення на всіх рівнях.

Оперативний (кризовий) моніторинг довкілля — це інтенсивні спостереження за природними об'єктами, джерелами техногенного впливу, розташованими в районах

екологічної напруженості, у зонах аварій та природних явищ із шкідливими екологічними наслідками, з метою забезпечення своєчасного реагування на кризові та надзвичайні екологічні ситуації і прийняття рішень щодо їх ліквідації, створення нормальних умов для життєдіяльності населення та господарювання.

Фоновий (науковий) моніторинг довкілля — це спеціальні високоточні спостереження за всіма складовими довкілля, а також за характером, складом, кругообігом та міграцією забруднювальних речовин, за реакцією організмів на забруднення на рівні окремих популяцій, екосистем і біосфери в цілому.

Фоновий моніторинг здійснюється в природних та біосферних заповідниках, на інших територіях, що охороняються, на базових станціях.

Враховуючи комплексну оцінку території села Деревки, постає необхідність проведення загального (стандартного) моніторингу довкілля.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень проекту містобудівної документації необхідно аналізувати відхилення фактичних показників чисельності населення села від проектних на поточний період, здійснювати контроль за відповідністю реальних обсягів житлового будівництва, об'єктів інженерної інфраструктури, соціального та побутового обслуговування, розвитку озеленених територій проектним рішенням.

Порівняння цих даних дасть реальну картину досягнутого рівня показників житлової забезпеченості, забезпеченості установами і підприємствами повсякденного і періодичного обслуговування, об'єктами інженерної інфраструктури, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на умови життєдіяльності населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

Заходи зі здійснення моніторингу наслідків виконання проекту ДДП враховують той факт, що планування розвитку населеного пункту це поступовий процес, який залежить від розроблених проектів з його реалізації, у зв'язку з цим хід реалізації проекту генерального плану необхідно контролювати з врахуванням:

- показників, які характеризують виконання природоохоронних заходів під час реалізації ДДП;

- результатів оцінки впливу на довкілля (ОВД) окремих проектів, які виконуватимуться в рамках генерального плану.

В процесі нагляду необхідно стежити за комплексністю забудови житлових кварталів з обов'язковим завершенням будівництва об'єктів обслуговування населення та благоустрою території до введення в експлуатацію житлових будинків.

В процесі моніторингу необхідно перевіряти виконання проектних рішень щодо планувальної організації та функціонального зонування території села в питаннях реконструкції та

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		100

перепрофілювання промислових підприємств, комунально-складських об'єктів в сельбищній зоні, організації санітарно-захисних зон виробничо-комунальних об'єктів тощо.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проекті "Генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області", а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони довкілля є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Контролю підлягають санітарно-захисні зони промислових та інших виробничих об'єктів, що розвиваються (реконструюються), які повинні відповідати нормативним вимогам "Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів" ДСП № 173-96, з обов'язковим виконанням заходів визначених розділом "Оцінка впливу на довкілля".

Під час моніторингу реалізації проекту містобудівної документації також необхідно перевіряти виконання рішень щодо організації та облаштування рекреаційних зон. У тому числі: розміщення відповідно до генерального плану закладів відпочинку, додержання санітарно-гігієнічних вимог до обладнання та режиму використання прибережних ділянок водойм у місцях масового відпочинку населення.

У сфері охорони повітряного басейну необхідно перевіряти:

- виконання планувальних заходів (зміни в планувальній організації території села спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог до її функціонального зонування;
- створення та озеленення нормативних санітарно-захисних зон для виробничо-комунальних та інженерних об'єктів;
- реконструкція комунальних та виробничих підприємств в сельбищній зоні, що мають шкідливий вплив на оточення;
- розвиток вулично-дорожньої мережі;
- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових технологій);
- впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії тощо.

Контроль за охороною водних ресурсів включає:

- нагляд за відведенням та очищенням поверхневих стічних вод з території населеного пункту, своєчасним будівництвом локальних очисних споруд та очисних споруд дощової каналізації, а також ефективністю їх роботи;
- встановлення меж прибережних захисних смуг та додержанням на їх території режимів господарської діяльності, благоустрій водних рекреаційних зон та виконання технологічних та технічних заходів на промислових об'єктах (впровадження зворотних систем водопостачання, безстічних виробництв із замкнутими циклами водопостачання тощо).

Ефективність роботи систем водопостачання та каналізування (в тому числі дощової каналізації) визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води та води водних об'єктів в пунктах водокористування населення (пляжі) за хімічними та бактеріологічними показниками.

Залучення до співпраці спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю є головним способом для визначення та обліку потенційно найбільш потужних джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території Котелевської селищної територіальної громади.

Впливи, які матимуть наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування.

Моніторинг базується на розгляді та аналізі обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в рамках проекту внесення змін до генерального плану включає еколого-економічні та екологічні індикатори:

- показники якості атмосферного повітря;
- скорочення/збільшення викидів в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, тон на рік;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		101

- зменшення/збільшення обсягів використання питної води для побутових потреб;
- зменшення/збільшення обсягів використання води для виробничих потреб;
- показники якості поверхневих та підземних вод;
- обсяги утворення промислових та побутових відходів;
- збільшення частки перероблення складових твердих побутових відходів;
- співвідношення частки перероблених та утилізованих відходів до утворених;
- питомий обсяг енергоспоживання мережі освітлення;
- зниження/збільшення потреби в тепловій енергії на опалення;
- збільшення протяжності побудованих та реконструйованих тротуарів та велодоріжок;
- площі зелених насаджень;
- зниження загальної захворюваності населення села;
- підвищення рівня інформування громадян про стан навколишнього середовища;

Організація моніторингу покладається на виконавчий комітет Котелевської селищної територіальної громади.

Еколого-економічні та екологічні індикатори для моніторингу реалізації рішень генерального плану представлені в таблиці 9.4.

На підставі аналізу еколого-економічних та екологічних індикаторів виконавчий комітет Котелевської селищної територіальної громади щорічно оприлюднює основні показники та фактичні наслідки реалізації проекту та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Таким чином, запропоновані і узгоджені показники допоможуть місцевим органам самоврядування та влади, а також громадськості, відстежувати вплив на стан довкілля реалізації містобудівної документації, що допоможе зберегти орієнтованість на вирішенні пріоритетних екологічних проблем села і, як наслідок, поліпшити здоров'я населення.

Проблема відсутності статистичних даних по с. Деревки, є спільною для сільських населених пунктів по всій Україні. Для кожного рівня стандартних процесів планування має бути відповідний рівень офіційної екологічної звітності для кожного населеного пункту окремо, щоб органи планування (та інші відповідні зацікавлені сторони) мали достатню детальну інформацію з офіційних джерел. Одним із варіантів реалізації даного завдання може бути створення штатної одиниці в складі виконавчих органів, що забезпечить збір та аналіз екологічних даних по території села.

Окрім цього, необхідно, керуючись принципами місцевого самоврядування, зобов'язати всіх суб'єктів господарювання в межах села надавати щорічно в текстовому та графічному форматі інформацію про: кількість та місце розташування стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; межі санітарно-захисної зони; об'єм викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та дотримання граничнодопустимих викидів (ГДВ); об'єм утворення відходів, наявність місць видалення відходів (МВВ) та об'єм накопичення відходів; об'єм скидів стічних вод та їх відповідність встановленим граничнодопустимим скидам (ГДС).

Здійснення моніторингу впливів виконання ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними показниками з веденням щорічної звітності надасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громади села про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення.

Таблиця 9.4.

Еколого-економічні та екологічні індикатори для моніторингу реалізації рішень генерального плану

№ з/п	Індикатор	Джерело даних
Забруднення повітря		
1	Викиди забруднюючих речовин (сірчистий газ, двоокис азоту і окисів азоту, твердих часток (PM10 і PM2,5),	Встановлення одного автоматизованого посту спостереження за забрудненням приземного шару атмосферного повітря (вимога Директиви 2008/50/ЄС від 21 травня 2008 року) в північно-східній частині території планової забудови.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		102

№ з/п	Індикатор	Джерело даних
	свинцю, бензолу і окису вуглецю), мг/м ³	Натурні заміри та розрахункові дані забруднення на межах санітарно-захисної зони суб'єктів господарювання, що отримали дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, періодичність вимірювання відповідно до переліку заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин та умов дозволу на викиди.
2	Індекс забруднення атмосфери	Для інтегральної оцінки стану повітряного басейну застосовують індекс забруднення атмосфери. Це комплексний показник забруднення атмосфери, який розраховується за сумою п'яти головних забруднювачів при перекладі абсолютних значень кожного в число гранично допустимої концентрації (ГДК). Переклад абсолютних значень в індекс забруднення атмосфери (ІЗА) дозволяє більш реально врахувати екологічну шкоду, яка завдається забруднювачами різного ступеня шкідливості: $ІЗА = \sum_{i=0}^n (q_i ГДК_i МР)^{\alpha} i=0$ де п – кількість домішок, врахованих при розрахунку; q – концентрація i-го речовини, мг/м ³ ; ГДК, МР – максимальна разова ГДК i-го речовини, мг/м ³ ; α – коефіцієнт співвідношення шкідливості i-го речовини з шкідливістю речовини III класу небезпеки (α, I класу дорівнює 1,7; α, II класу – 1,3; α, III класу – 1,0; α, IV класу – 0,9). Індекс забруднення атмосфери є спрощеним показником і розраховується зазвичай для n = 5 – найбільш значущих концентрацій речовин, що визначають сумарне забруднення повітря. У цю п'ятірку частіше за інших потрапляють такі речовини, як бенз(а)пірен, формальдегід, фенол, аміак, діоксид азоту, сірковуглець. Індекс забруднення атмосфери змінюється від часток одиниці до 15-20 – надзвичайно небезпечних рівнів забруднення.

Водні ресурси

3	Обсяги забору та використання питної води, м ³ /рік	Облікові (форми обліку) та звітні (форма 2ТП водгосп) дані суб'єктів господарювання, що здійснюють водопостачання.
4	Якість забору свіжої води, мг/л	Дані досліджень якісного складу води питного водопостачання суб'єктів господарювання, що здійснюють водопостачання (протоколи досліджень).
5	Обсяги скидання дощових вод, м ³ /рік	Облікові (форми обліку) та звітні (форма 2ТП водгосп) дані суб'єкту господарювання, що здійснює скиди дощових вод у водний об'єкт.
6	Обсяги скидання очищених і недостатньо очищених дощових вод у водний об'єкт, м ³ /рік	Облікові (форми обліку) та звітні (форма 2ТП водгосп) суб'єкту господарювання, що здійснює скиди дощових вод у водний об'єкт.
7	Якість води у водному об'єкті в який скидаються дощові води, мг/л	Дані гранично допустимих скидів забруднюючих речовин та досліджень якості води у водному об'єкті (протоколи досліджень) відповідно до переліку забруднюючих речовин згідно дозволу на спецводокористування, періодичність досліджень встановлюється суб'єктом господарювання, що здійснює скиди дощових вод у водний об'єкт.
8	Індекс забруднення води у водному об'єкті в який скидаються дощові води	Для розрахунку індексу забруднення води використовують формулу: $ІЗВ = \sum_{i=1}^n C_i ГДК_i$ де n – число показників, які використовуються для розрахунку індексу (для оцінки якості вод розрахунки ведуть для n = 6, 7 забруднюючих речовин, включаючи: біологічне споживання кисню – зазвичай за 5 діб, БСК ₅ , синтетичні поверхнево-активні речовини, водневий показник рН, концентрацію розчиненого кисню О ₂); С – концентрація i-го компонента (в ряді випадків – значення фізико-хімічного параметра), мг/дм ³ ; ГДК – гранично допустима концентрація забруднюючої речовини, мг/дм ³ .

№ з/п	Індикатор	Джерело даних
		Індекс забруднення води часто використовується для оцінки якості водних об'єктів. Цей індекс є типовим адитивним коефіцієнтом і являє собою середню частку перевищення ГДК по строго лімітованому числу індивідуальних інгредієнтів. Модифікація даного методу – питомий комбінаторний індекс забрудненості води.
Енергетика		
9	Споживання енергоресурсів суб'єктами господарювання	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють постачання енергоресурсів
10	Споживання енергоресурсів населенням, на 1 тис. мешканців	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють постачання енергоресурсів
Зелені насадження		
11	Поверхня зелених зон (% , га на душу населення)	Дані суб'єктів господарювання, що здійснюють догляд та утримання зелених насаджень
Відходи		
12	Обсяги утворення твердих побутових відходів (ТПВ), тон/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють збирання та вивезення ТПВ
13	Обсяги збирання та постачання вторинної сировини за рахунок роздільного збирання складових ТПВ, тон/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють збирання та вивезення вторинної сировини
14	Обсяги утворення промислових відходів, тон/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання в процесі діяльності яких утворюються відходи
15	Обсяги постачання промислових відходів на утилізацію та видалення, тон/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання в процесі діяльності яких утворюються відходи
Здоров'я населення		
16	Кількість вперше зареєстрованих випадків за видами захворювань населення Котелевської селищної територіальної громади по роках	Дані департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації Комунальний заклад Полтавської обласної ради "Полтавський обласний центр медичної статистики"

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля.

Враховуючи результати аналізу наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, рішень проекту Генерального плану села Деревки (табл. 6.6) можна зробити висновок щодо відсутності ймовірності транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації.

У Звіті про стратегічну екологічну оцінку проекту “Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області”, проведена якісна та кількісна оцінка поточної екологічної ситуації населеного пункту та оцінка впливів на довкілля та умови життєдіяльності населення села документу державного планування (ДДП), які можуть виникнути при його реалізації.

Даний документ – Резюме нетехнічного характеру – містить стислу інформацію про заплановані проектом ДДП заходи й рішення, а також надається інформація щодо потенційних позитивних або негативних екологічних та соціальних наслідків, що мають відношення до планованих даним ДДП заходів й рішень.

До головних проблем, що стосуються стану довкілля в селі Деревки і, які відповідно впливають на умови життєдіяльності людей населеного пункту, відносяться:

- вплив на атмосферне повітря: в результаті реалізації планувальних рішень не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану. До очікуваних джерел викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря відносяться: обладнання зберігання і перевантаження зерна на підприємствах, локальні очисні споруди очищення господарсько-побутових стоків та транспорт;

- вплив на водні ресурси: впровадження планованої діяльності в штатному режимі не повинно призвести до збільшення концентрацій нормованих показників якості поверхневого шару води водних об'єктів у порівнянні з тими, що склалися на даний час;

- відходи: під час життєдіяльності населеного пункту та підприємств очікується утворення відходів IV, III та II класів небезпеки, що передаватимуться до спеціалізованих підприємств для подальшого вивезення на звалища, утилізацію тощо.

- вплив на земельні ресурси: внаслідок реалізації планувальних рішень не передбачається змін у топографії, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози;

- вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони: в містобудівній документації не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття;

- електромагнітне випромінювання: нормування електромагнітного випромінювання радіочастотного діапазону від трансформаторних підстанцій здійснюється згідно з “Державними санітарними нормами і правилами при роботі з джерелами електромагнітних полів”, затвердженими наказом МОЗ України від 18.12.2002 за № 476;

- озеленення: необхідність збільшення кількості озелених територій в населеному пункті з приведенням їх до нормативних вимог – 13 м²/особу;

- санітарно-захисні зони: розміщення в межах населеного пункту кладовища, з недотриманням санітарних відстаней до житлової забудови.

Охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини - невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України.

Згідно результатів оцінки ступінь екологічного ризику оцінюється як незначний.

Ризик активної і масштабної зміни мікрокліматичних умов, а також впливу фізичних факторів (світлового, теплового, радіаційного забруднення та інших випромінювань) буде відсутнім.

Враховуючи прийнятний вплив на об'єкти навколишнього середовища, дотримання екологічних та санітарно-гігієнічних нормативів, а також по сукупності усіх інших факторів, які

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		105

пов'язані з планованою діяльністю, слідує, що негативних соціально-економічних процесів у навколишньому природному середовищі району розміщення населеного пункту не виникне.

Остаточний вплив на навколишнє середовище у цілому буде знаходитися у межах, що регламентуються вимогами діючого природоохоронного законодавства України.

На підставі викладеного зроблений висновок.

Стратегія розвитку району, що розглядається в ДДП, базується на принципі збалансованості. Визначені в Стратегії напрями охоплюють економічну, екологічну й соціальну складові.

Аналіз тенденцій змін стану довкілля в районі вказує на стабілізацію обсягів викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел і зростання викидів від пересувних джерел.

Прогнозується збільшення об'ємів забору свіжої води та скидів зворотних вод для забезпечення комфортних умов життя населення, стабілізація обсягів утворення й утилізації відходів.

Стратегія в цілому спрямована на зменшення негативного екологічного, техногенного впливу на довкілля.

Цілі Стратегії для району ДДП узгоджені з регіональним екологічними цілями.

Під час виконання даної роботи проаналізовано технічні та територіальні альтернативи провадження планованої діяльності. Проаналізовано питання можливості виникнення будь-якого негативного впливу на довкілля та здоров'я населення.

З огляду на проведений прогнозований аналіз ймовірних наслідків реалізації документа державного планування, можна стверджувати, що в цілому його реалізація за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля.

Для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку, Котелевською селищною територіальною громадою Полтавського району Полтавської області було оприлюднено на своєму сайті Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документа державного планування - "Генеральний план села Деревки Полтавського району".

З дня офіційного оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, зауваження і пропозиції від громадськості та юридичних осіб не надходили.

Вимоги щодо обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку, отримані від відповідних підрозділів Полтавської обласної державної адміністрації враховано.

Тому для подальшого розвитку села Деревки й створення сприятливих умов проживання людей в ньому вагомим є вирішення вищезазначених проблем й відповідно покращення загальної екологічної ситуації.

Проектом генерального плану передбачено заходи, реалізація яких має стати позитивним чинником змін стану довкілля та умов життєдіяльності мешканців села Деревки Полтавського району Полтавської області.

Виконавці СЕО – ТОВ "Консалтингова агенція цивільної безпеки".

Розробником проекту "Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області" є ТОВ "Консультаційний центр".

Метою розробки генерального плану є визначення та обґрунтування довгострокової стратегії територіального та економічного розвитку населеного пункту на етап 15-20 років, крім того, в даному проекті виділено етап 5-10 років та надаються пропозиції на більш далеку перспективу.

Розроблення проекту генерального плану території села Деревки Полтавського району, здійснено з урахуванням:

1. Схеми планування території Полтавської області, яка розроблена Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст "Діпромісто" у 2012 році (затверджена шістнадцятою сесією Полтавської обласної ради шостого скликання від 23.05.2013);

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		106

Генеральний план визначає основні принципи і напрями планувальної організації та функціонального призначення території населеного пункту й базується на положеннях діючого законодавства України, зокрема, Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності” (від 17.02.2011), Земельного Кодексу України (від 25.10.2001), “Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів” (від 19.06.1996) та інших фахових нормативних документів.

Цей документ буде розміщений у зазначених нижче місцях для ознайомлення і для надання коментарів.

Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів проекту генерального плану села Деревки Полтавського району.

Офіційний вебсайт Котелевської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області.

Юридична адреса: 38600, Полтавська обл., Полтавський район, смт. Котельва, вул. Полтавський шлях, 221

Конт.особа: заступник селищного голови з питань діяльності виконавчих органів ради

Конт. тел.: 05350-21250,

e-mail: mistobyd-kotelva@ukr.net

								Аркуш
								107
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

При розробці стратегічної екологічної оцінки “Генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області”, використані такі матеріали:

1. Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (затверджені Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 296 від 10.08.2018 р.).

2. Екологічний паспорт Полтавської області за 2020 рік.

3. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2020 році.

4. Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2027 року.

5. Обласна програма “Екологічні ініціативи Полтавської області на 2019–2021 рр.”.

6. Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017-2021 роки (“Довкілля-2021”).

7. Програми поводження з твердими побутовими відходами Полтавської області на 2017-2021 роки (рішення 17 сесії Полтавської обласної ради VIII скликання від 17 липня 2017р. №497).

8. Програма фітосанітарних заходів по ліквідації регульованих шкідливих організмів на території Полтавської області на 2019 – 2023 роки (рішення пленарного засідання двадцять четвертої сесії VII скликання від 14.02.2019 року №1041).

9. Інформаційний бюлетень про стан поширення, активізації геологічних процесів (зсуви) у межах полтавської області за 2018 рік та прогноз їхнього розвитку на 2019 рік підготовлений Державною геологічною службою геології та надр України, казенним підприємством “Південукргеологія”, Харківської комплексної геологічної партії.

10. Паспорт ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру Полтавської області за 2020 рік.

11. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення Полтавської області станом на 01.01.2020.

12. Довідка регіонального офісу водних ресурсів України державного агентства водних ресурсів України.

13. Довідка головного управління статистики у Полтавській області.

14. Довідка департаменту охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації.

15. Короткий звіт щодо прогресу впровадження Протоколу про воду і здоров'я в Україні у 2016 – 2018 рр.

16. Офіційний веб-портал “Полтавська обласна державна адміністрація”.

17. Концепція загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005 - 2025 роки від 22 вересня 2004 року № 675-р;

18. Директива 2000/60/ЄС “Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики” від 23 жовтня 2000 року;

19. Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р.у.;

20. План заходів щодо виконання Концепції;

21. Стратегія низьковуглецевого розвитку на період до 2050 року (проект) від 08.07.2018;

22. Директива 2003 (87) ЄС від 13.10.2003 “Про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та про внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС. Зі змінами”;

23. Директива прийняти Закон України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів” (реєстр. N 9253 від 01.11.2018 р.)

24. Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням від 30 березня 2016 року № 271-р.

25. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері розвитку діяльності в окремих зонах радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи від 18 липня 2012 року № 535-р

26. Стратегія державної екологічної політики України на період до 2030 року від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII;

27. Концепція реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища від 31 травня 2017 року № 616-р;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		108

28. Концепція створення Загальнодержавної автоматизованої системи “Відкрите довкілля” від 7 листопада 2018 року №825-р.;

29. Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері довкілля від 18 березня 2004 року № 1629-І.

30. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року від 30.05.2018 №430-р.

31. Національний план управління відходами до 2030 року від 20 лютого 2019 року № 117-р;

32. Національна стратегія поводження з відходами від 8 листопада 2017 року № 820-р;

33. Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19.11.2008.

34. Звіт з оцінки впливу на довкілля “Реконструкція Деревківського шлюза-регулятора із встановленням обладнання мікроГЕС на р. Ворскла по вул. Чапаєва, 57, в с. Деревки Котелевського району, Полтавської області”.

35. Звіт з оцінки впливу на довкілля при спорудженні та підключенні експлуатаційних свердловин на газ і конденсат №126, №127, №128 Котелевського ГКР в Котелевському (Полтавському) районі Полтавської області.

36. Програма економічного і соціального розвитку Котелевської селищної ради 2021 рік (зі змінами внесеними рішенням 6 сесії селищної ради VIII скликання від 26.02.2021 №220).

37. Комплексна програма охорони наколишнього природного середовища Котелевської селищної територіальної громади на 2021-2023 роки (затверджена рішенням 9 сесії селищної ради VIII скликання від 30.04.2021 №996).

38. Програма благоустрою території Котелевської селищної ради на 2021 рік (затверджена рішенням 3 сесії селищної ради VIII скликання від 23.12.2020 №59).

39. Звіт з оцінки впливу на довкілля планової діяльності з продовження видобування вуглеводнів (газ природний, конденсат, супутні компоненти – корисні копалини загальнодержавного значення) Котелевського родовища, розташованого на території Котелевського району Полтавської області та Краснокутського району Харківської області України, згідно спеціального дозволу №2353 від 28.12.2000 , АТ “Укргазвидобування”.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		109

Розділ у складі містобудівної документації “Охорона навколишнього природного середовища. Звіт про стратегічну екологічну оцінку Генерального плану села Деревки Полтавського району Полтавської області”, розроблений за участю:

ПБ / підпис	Кваліфікація експерта
Валерій ВАРИГА _____ (підпис)	Директор ТОВ “КОНСАЛТИНГОВА АГЕНЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ”, магістр, спеціальність “Екологія” Керівник, технічна підтримка.
Олесь ДРАНОВСЬКИЙ _____ (підпис)	Головний інженер проекту ТОВ “КОНСАЛТИНГОВА АГЕНЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ”, магістр, спеціальність “Екологія” Розробник.
Олександр ЛИХОТА _____ (підпис)	ФОП ЛИХОТА О.Г., магістр, спеціальність “Екологія” Консультації, збір інформації, співпраця з органами влади та громадськістю, оформлення та супровід розділу.

ТОВ “КОНСАЛТИНГОВА АГЕНЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ”

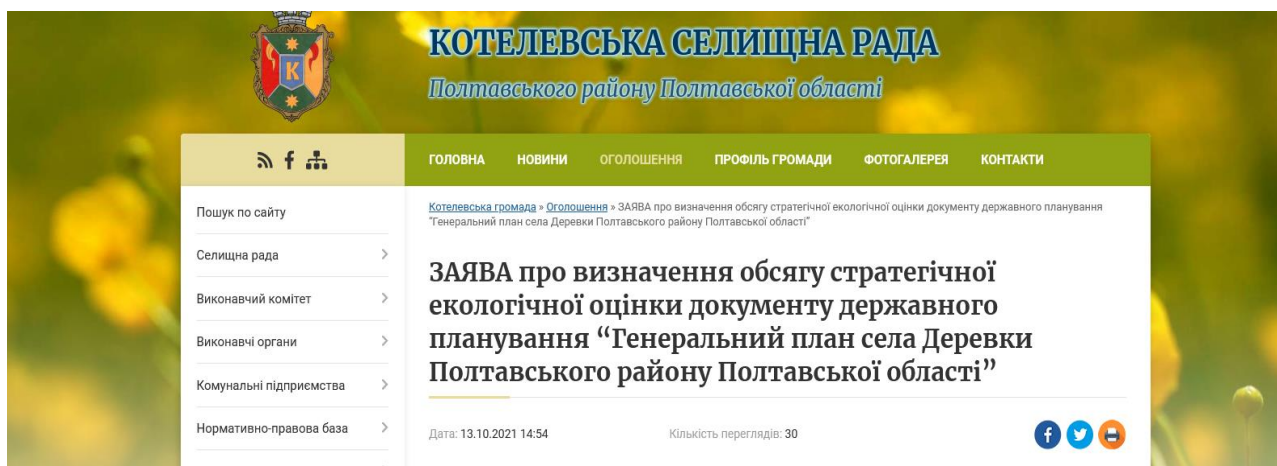
Додатки до

ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН СЕЛА ДЕРЕВКИ
ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		111

Розміщення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки на сайті громади

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		112

Оголошення та реклама

10 14.10.2021 №40 Село полтавське

ОГОЛОШЕННЯ
про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Полтавської області на 2022 рік

З метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадянської Полтавська обласна державна адміністрація повідомляє про початок громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Полтавської області на 2022 рік.

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Полтавської області на 2022 рік розміщено на офіційному вебпорталі Полтавської обласної державної адміністрації (розділ «Діяльність, обслуговування») за адресою: https://www.adm-pl.gov.ua/sites/default/files/upload/zayava_seo_programa_ser_pdaa.pdf.

КУПУЮ ДОРОГО ПОСТІЙНО
Биків, корів, телиць
Тел: 099 941 17 12, 067 973 68 60
(Вадим, м. Харків)

УТЕПЛЕННЯ
квартир, будинків
ЗА ДОСТУПНИМИ ЦІНАМИ.
Тел: 095 743 88 87, 096 952 21 84.

ПРОДАМ СЛОНА
(0532)-60-76-49

НАТЯЖНІ СТЕЛІ БЕЗКОШТОВНИЙ ЗАМІР
099-431-23-35

КУПЛЮ АБО ВІЗЬМУ В ОРЕНДУ ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ (ПАІ)
Прозоре юридичне оформлення, допомога у отриманні необхідної документації. Гарантована справедлива ціна. Індивідуальний підхід.
066-793-37-43

ЗАМІНА СВИНЦЕВИХ АКБ
До усіх типів ГАРАНТІЯ 3 РОКИ електровелосипедів скутерів. 12 років експлуатації при -20° + 60°
м. ПОЛТАВА, вул. Д. Коряка 11/13 ☎ 050-404-96-01
WWW.PROMEL.COM.UA ☎ 0532-611-667
На LiFePO4 сучасні АКБ

ПОВІДОМЛЕННЯ
На виконання Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» оприлюднено Заяву про визначення обсягів стратегічної екологічної оцінки документу державного планування: «Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області».

Ознайомитись із заявою можливо на сайті Котелевської селищної ради за посиланням <https://kotelevska-gromada.gov.ua/> та в приміщенні Котелевської селищної ради за адресою: смт. Котельва, вул. Полтавський шлях, буд. 221, конт. ном. тел. (+3805350)-21558).

Зауваження та пропозиції подаються у письмовому та/або електронному вигляді (e-mail: mirobyud-koteleva@ukr.net) до Котелевської селищної ради Полтавського району Полтавської області протягом 15 днів з дати опублікування даного пові-

КУРЕЙ-НЕСУЧОК ТА МОЛОДНЯК
Леггорн, Ломан-Браун, Домінант, Бройлер.
ДОСТАВКА БЕЗКОШТОВНА
066-162-36-14 068-469-84-32

ПРОДАМ ТОРФОБРИКЕТ ПАЛИВНИЙ У МІШКАХ.
Тел. 099 251 65 02, 096 424 26 35

КУПЛЮ МЕД
Від 400 кг
(096) 569-58-50

В ОХОРОННУ ФІРМУ
ВАХТОВИМ МЕТОДОМ 21/8
ПОТРІБНІ ОХОРОННИКИ
ТА НАЧАЛЬНИКИ ОХОРОНИ.
РОБОТА ПОСТІЙНА
(МОЖЛИВО СЕЗОННА ДЛЯ СТУДЕНТІВ).
ЗПЛ 400 ГРН ЗА ЗМІНУ.
ПРОЖИВАННЯ В ГІРТОЖИТКУ.
ХАРЧУВАННЯ НА ОБ'ЄКТІ ЗА РАХУНОК

ДАЙТЕ НОВЕ ЖИТТЯ СТАРОМУ ПАРКАНУ
Чистимо від бруду, вигораємо мох, зелені, грибок, фарбування, тільки якісними, сучасними фарбами та сучасними

4 стор.

МИТЕЦЬ І ЧАС

До 100-річчя поста-пісняра,
нашого земляка Дмитра Луценка

5 стор.

Мелетий Жданов

7 стор.

Ситуація

Скейтбординг поблизу... бібліотеки;
навчання чи праця у школі; субсидія -
пільга для відповідальних громадян

СПОРТ

Мотокрос у Карлівці зібрав
спортсменів України

Виходить з 15 квітня 1838 року

П'ЯТНИЦЯ,
15 ЖОВТНЯ
2021 р.
№ 73
(23577)

www.zorya.poltava.ua

Зоря Полтавщини

e-mail: zoryapolt@gmail.com

ОБЛАСНА ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

• 100-РІЧЧЯ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

• ПЕРЕДПЛАТА-2022

«Гаудеамус» Для усіх поколінь легендарного вишу

Лідія ВІЩЕНА

«Зоря Полтавщини»

В ІСТОРІЇ університету рік ни-
період діяльності вишу, і найго-
ловнішими подіями натеper уже
можна назвати дві: у лютому Ук-
раїнську медичну стоматологіч-
ну академію було реорганізова-

Шановні наші передплатники і чи-
тачі!

Триває передплата громадсько-
політичної газети «Зоря Полтави-
ни» на 2022 рік.

Друковане видання - найнадійні-
ше джерело новин, і життя в черго-
вий раз підтвердило справедливості
вислову про те, що Інтернет - для
кожного, а газета - для вдумливого
читача, якому орієнтирами у медіа-
просторі є об'єктивність, аналітика,
публіцистика. Тож будемо разом!

Зважаючи на різке підвищення та-
рифів на усі послуги «Укрпошти»,
особливо на доставку газет, а також
здорожчання паперу, інших складо-
вих технологічного процесу, ми зму-

Вартість передплати:

- на 1 місяць - 55 гривень;
- на 3 місяці - 165 гривень;
- на 6 місяців - 330 гривень;
- на 9 місяців - 495 гривень;
- на 12 місяців - 660 гривень.

Передплатний індекс лише п'ят-
ничного номера - 60256.

Вартість передплати:

- на 1 місяць - 33 гривні;
- на 3 місяці - 99 гривень;
- на 6 місяців - 198 гривень;
- на 9 місяців - 297 гривень;
- на 12 місяців - 396 гривень.

Ми проводимо таку акцію, врахо-
вуючи низький рівень доходів біль-
шості громадян. Це найменша вар-
тість серед громадсько-політичних

© ТОВ «УДАЧА СЕРВІС», а/с № 53, м. Київ, 03300, 2021 р. ND KEY CC ZORIANPOL.TAV 15102021

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

вул. Стрітенська, 44, м. Полтава, 36011, тел/факс +380 (532)60 77 09, 60 76 89
E-mail: guoz@adm-pl.gov.ua, Web: http:// uoz.gov.ua Код ЄДРПОУ 02013107

21.10.2021 № 01-24/НСО/21 на № 02-43/654 від 13.10.2021

Виконавчий комітет Котелевської
селищної ради

Щодо визначення обсягу СЕО

На Ваш запит стосовно розгляду Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування „Генеральний план села Деревки Полтавського району Полтавської області”, Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації повідомляє, що розгляд документів державного планування та визначення обсягу СЕО у Полтавській області виконується Державною установою „Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України” за адресою: м. Полтава, вул. Ватутіна 35А.

Директор Департаменту
охорони здоров'я обласної
державної адміністрації

Віктор ЛИСАК

Наталія Топал (0532) 60 76 80

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		116

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

вул. Зигіна, 1, м. Полтава, 36000, тел./ факс (+38 0532) 56-95-08, e-mail: eko@adm-pl.gov.ua,
web: http://www.eko.adm-pl.gov.ua, http://www.eco-poltava.gov.ua, код ЄДРПОУ 38719424

02.11.2021 № 4464 /03.3-10

На № 02-43/654 від 13.10.2021

Виконавчий комітет
Котелевської селищної ради

Про визначення обсягу стратегічної
екологічної оцінки документу
державного планування

Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, розглянувши заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки щодо документа державного планування місцевого рівня «Генеральний план села Деревки, Полтавського району, Полтавської області», в межах своїх повноважень надає наступні зауваження та пропозиції відповідно до вимог частин 2 та 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон), які необхідно врахувати при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку:

1. основні завдання та заходи щодо забезпечення сталого розвитку села Деревки Полтавського району та екологічну безпеку території відповідно до вимог статті 19 Закону України «Про основи містобудування»;

2. виконання вимог статті 59 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» щодо встановлення режимів використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки у приміських та зелених зонах села Деревки Полтавського району з урахуванням екологічної ємності території;

3. національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820-р, та вимоги статей 21, 33, 35-1, 37 Закону України «Про відходи»;

При цьому особливо звернути увагу на:

- розробку та затвердження схеми санітарного очищення населеного пункту;

- затвердження місцевої програми поводження з відходами та контроль за її виконанням;

Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата

Аркуш

117

- виявлення несанкціонованих місць видалення відходів (сміттєзвалищ) та шляхи їх ліквідації;

- організацію роздільного збирання твердих побутових відходів;

4. вимоги розділів III та IV Закону України «Про охорону атмосферного повітря» для збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;

5. формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі, яке регулюється Законом України «Про екологічну мережу України» (відповідно до пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності);

6. заходи по охороні водного басейну відповідно до вимог Водного кодексу України, Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 №2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №134 та від 28.08.2013 №410, ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення»; Порядок розроблення паспорта водного об'єкта, який затверджено наказом Міністерства екології та природних ресурсів України 18.03.2013 № 99 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18.05.2013 р. за № 775/23307;

При цьому особливо звернути увагу на:

- винесення в натуру першого поясу суворого режиму зони санітарної охорони підземних джерел;

- організацію роботи по винесенню в натуру та влаштуванню прибережних захисних смуг навколо водойм;

- паспортизацію водних об'єктів.

- будівництво каналізаційних мереж та очисних споруд;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата		118

7. заходи щодо забезпечення раціонального використання та охорони земель з дотриманням пріоритету вимог екологічної безпеки відповідно до Земельного кодексу України та Закону України «Про охорону земель»;

8. виконання Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» щодо охорони, відтворення та використання природних рослинних ресурсів, тваринного світу та водних біоресурсів;

9. сучасний стан атмосферного повітря, водних, земельних ресурсів, рослинного, тваринного світу, природно-заповідного фонду відповідно до Екологічного паспорту Полтавської області за 2020 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2020 році (електронні версії розміщені на офіційній сторінці Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації <http://www.eco-poltava.gov.ua>, <http://www.eko.adm-pl.gov.ua>. (розділ – Стан довкілля));

10. вимоги статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» для проектних об'єктів;

11. заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Звертаємо увагу:

- відповідно до частини 3 статті 11 Закону у складі містобудівної документації звітом про стратегічну екологічну оцінку для проектів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища», який має відповідати вимогам частини 2 цієї статті;

- статтею 12 Закону визначено, що замовник:

1. забезпечує наявність інформації, яка визначена частиною п'ятої цієї статті в повідомленні про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку;

2. повідомляє громадськість про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку;

3. публікує повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку у друкованих засобах масової інформації (не менш як у двох) та розміщує на своєму офіційному веб-сайті. Крім того, забезпечує вільний доступ громадськості до цих документів протягом усього строку громадського обговорення, визначеного частиною шостої цієї статті;

- з метою забезпечення виконання вимог частини першої статті 13 Закону, необхідно направляти проекти документів державного планування, звіти про стратегічну екологічну оцінку та повідомлення про оприлюднення цих документів на паперових носіях та в електронному вигляді до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та центрального органу, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Департамент інформує, про те, що розділом VIII Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (далі – ДДП), які затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 10.08.2018 №296 рекомендовано одночасно з початком процедури громадського обговорення проекту ДДП та звіту про стратегічну екологічну оцінку проводити процедуру консультацій з уповноваженими органами.

Окремо звертаємо увагу, що на виконання листа Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 24.01.2020 №26/1.5-15.2-2295 зміст повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування повинен відповідати вимогам частини п'ятої статті 12 Закону і повідомленню, розміщеному у друкованих засобах масової інформації та бути підписане уповноваженою на це посадовою особою замовника.

Відповідно до частини другої статті 68 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» особи, винні у порушенні вимог законодавства України при здійсненні стратегічної екологічної оцінки, несуть відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища

Більш детальні зауваження та пропозиції Департаментом будуть надані при розгляді проекту документу державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Т. в. о. директора Департаменту

В.ОЛІЙНИК

Ольга Петренко
Людмила Пономаренко

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№ докум	Підпис	Дата			120